

Polis teşkilât kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası ve Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/625)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/2765

18 - VII - 1936

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Polis teşkilât kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Dahiliye ve Maliye vekilliklerince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 22 - VII - 1936 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

İ. İnönü

Esbabı mucibe lâyihası

Bu gün tatbik edilmekte olan 2049 numaralı polis teşkilât kanununun kabul ettiği esaslar ve polis kadrosu memleketin göstermekte olduğu yüksek inkişafkar karşısında zamanın icab ettirdiği inzi-batî vazifelere kifayet etmeyecek bir hale gelmiştir. Bu kanunda kabul edilen kadro 10 sene evvel tat-bik edilen polis kadrosundan bile daha dîn derecededir. 10 sene evvel memleketin hiç olmazsa nü-fusu müsaid mühim kaza merkezlerinde polis teşkilâtı mevcud iken bu gün bu teşkilât kaldırılmıştır. Bu kaldırış memleketin polis vazifeleri için faydalı olmamıştır. Esasen on sene evvelki polis hiz-metine taallük eden memleket durumu ile bu günkü durum arasında nisbet kabul etmeyecek bir fark vardır. Bu fark içtimaî, iktisadî ve sınaî inkilâb sahasında memleket lehinde ve mütemadiyen inki-şaf halinde bir derecede bulunmaktadır. 10 sene evvelki sınaî müesseselerle bu günkü sınaî müesse-seler arasındaki farkın pek yüksek bir adede vardığı malûmdur.

Bu sınaî müesseselerin çoğalması nisbetinde memlekette amele hayatı genişlemiştir. Amele yu-valarının, rejimin korunması noktasından ne kadar mühim ve polis için ne kadar cazib bir vazife yeri olduğu takdir buyrulur.

Sınaî saha haricindeki iktisadî inkişaflarımız dahi yurddaki iş sahasını arttırmış olduğundan iş-çilerin hareketlerini ve menfaatlerini takib noktasından polisin vazifesi o nisbette artmıştır.

Deniz nakil vasıtalarının, demiryolu ve diğer karayolu vasıtalarının seri ve yüksek inkişafı da polis vazifelerini ağırlatmış ve yükseltmiştir. İçtimaî inkişafımızı da polisin vazifesini çok ehemmi-yetli bir dereceye çıkaran bir âmil olarak zikredebiliriz.

İktisadî, sınaî ve içtimaî inkişaf hareketlerimizin beş ve on sene sonraki manzarasını şimdiden göz önüne alırsak polis vazifesinin her gün bir az daha ağırlaşmakta ve güçleşmekte ve artmakta olduğunu zarurî görmek lâzımdır.

Bu inkişafların, vilâyetlerimizin inzibatî durumu üzerindeki tesirlerini vilâyetlerden muntaza-man alınmakta olan raporlarla takib etmek çok mühimdir. İşbu esbabı mucibenin hazırlandığı tarihte vilâyetlerin polise olan ihtiyacı iki bini aşmıştır. Vilâyetler, bu ihtiyaçlarının süratle ye-rine getirilmesini musırran istemektedirler. Bu ihtiyaca deniz ve şimendifer vasıtalarının tahmil ettiği polis vazifelerinin ihtiyaç gösterdiği kadro dahil değildir. Ayrıca, Büyük erkânharbiyede

zaman zaman askerî ehemmiyeti haiz olan bazı istikamet ve yerlerde polis teşkilâtı yapılmasını istemektedirler:

Bütün bu ihtiyaçlara mukabele edemeyecek vaziyetteyiz. Şayanı dikkat olan bir misal arz edebiliriz.

Bazı vilâyetlerin bu günkü polis kadroları şöyledir;

Afyon Karahisar 17, Amasya 10, Aydın 21, Ağrı 16, Bilecik 10, Bolu 10, Burdur 12, Çankırı 10, Çorum 10, Denizli 10, Elâziz 15, Erzincan 10, Giresun 17, Gümüşane 13, İsparta 12, Kırşehir 10, Malatya 18, Maraş 14, Muş 10, Ordu 10, Rize 15, Siird 10, Sinop 13, Tokad 14, Van 16, Yozgad 13 polistir.

Diğer vilâyetlere gelince: bunların mevcudları da 15 ile 60 arasındadır. İstanbul, İzmir, Ankara polis ihtiyacı bu merkezlerin talep ettikleri miktarın çok dunundadır. Polisin hafta izni, mekteb, kurs, hastalık gibi zarurî durumları nazarı dikkate almırsa kadroların ancak üçte ikisinden istifade edilebilir.

Buna nazaran mevcudu 10 polis olan bir vilâyet merkezinde iş başında ancak 7 polis görebiliriz. Bu yedi polisin en az üçünü idarî, siyasi ve adli şube teşkilâtında çalıştırmak katî mecburiyeti göz önüne almırsa bu kadronun şehir inzibatının dörd polis eline kalacağı göze çarpar. En basit bir misal olarak Afyon ve İspartayı göz önüne alırsak polis vazifesinin çok sakat yürüdüğünü kabul etmemek imkân haricindedir. Bilhassa Adliye, Maarif, muhasebe hususiye ve diğer vilâyetlerin vilâyetlerdeki teşkilâtının polise tahmil ettiği tebliğat ve davet vazifelerinin bile bu kadar az polisle muntazaman tedvirine imkân bulunamayacağını takdir etmek mümkündür. Polis vazifesinin normal bir şekilde yürümemesi, ve yürütülmemesi bir taraftan halkın ıstıraclarını mucib olacağı gibi diğer taraftan da Hükümet devairi işlerinin muntazam yürütmesine imkân vermez. Bundan başka polisin siyasi vazifeleri noksan görmesi memleket hesabına her halde kârlı bir iş değildir.

Ayrıca herhangi bir seferberlikte polise geri müdafaası noktasından teveccüh edecek çok ağır vazifeler de nazarı dikkate almırsa polis kadrosunun memleket ihtiyacına tekabül edecek bir hadde çıkarılmasındaki zaruret tebarüz eder.

Polis, kasabalarda ve şehirlerde vazife gören bir inzibat kuvvetidir. Halkla ilk teması yapan bir Devlet memurudur. Kanunların tatbikatında ön safta bulunan bir ıera vasıtasıdır. Ahlâkî, siyasi ve idarî sahada derin mesuliyetleri vardır. Şehirlerin ve kasabaların, yurdun münevver halk tabakalarının yerleri olduğu nazarı dikkate almırsa polisin kemiyet ve keyfiyet itibarile bu münevver tabaka karşısındaki durumunun ne olması lâzım geleceğini tayin ve takdir aslâ müşkül değildir.

Bu itibarla polis kadrosunda gerek kemiyet ve gerek keyfiyet itibarile memleket ihtiyaçlarına karşılık verebilecek bir hareket yapmak zamanının geldiğine kaniiz.

Bu hareketi iki esasta toplayabiliriz; esasen birisi polisi keyfiyet noktasından takviyedir. Diğer de kemiyetçe normal hadde çıkarmaktır.

Keyfiyetten takviye esasına gelince: Bu çok mühimdir. Polis mesleki idarî, siyasi, adli ve beledi vazifeleri cephesinden bilgiye ve adli ve siyasi işlerde tekniğe ihtiyaç olan bir meslek haline gelmiştir. İleri milletler, bilhassa adli ve siyasi işlerinde polisi fennî vasıtalarla ve lâboratuarlarla teçhiz etmiş ve ancak bu sayede memleketlerinin dahilî emniyet ve asayişini düzene koyabilmişlerdir. Bu memleketlerde polis, içtimai nizamın korunması cephesinden temel bir meslek olduğu gibi siyasi, iktisadi, malî ve sınaî sahalarda da bilhassa emniyet cephesinden Devletin dayandığı başlıca kuvvet haline gelmiştir. Polis cihazının iyi işlemediği memleketlerde iskandallar ve sarkatlıklar memleket hayatına menfi tesirler yapacak bir haldedir. Bu noktai nazardan polis mensublarının bilhassa keyfiyet cephesinden çok kuvvetli olmasına katî bir zaruret vardır.

Polis teşkilâtımızın bu noktadan manzarasını tasvir edersek bu günkü durumun derhal ıslahı lâzım geldiğine hükmedilebilir.

Bu gün polise ancak millet mekteplerinde okuyup yazmak öğrenebilen insanlar gelmektedir. İlk tahsilliler bile polis meslekine başka sahalarda iş bulamayacak kadar zayıf iseler müracaat etmektedirler. Orta tahsilli memleket çocukları polis meslekini cazib görmemektedirler. Bu itibarla meslek mensublarının tahsil derecelerinin düşüklüğü göze çarpar.

Millet mekteplerinden ve hatta ilk mekteplerden mezun kişilerin polis memuruna hazmettirilmesi zarurî olan polis bilgilerini kavryamadıkları, polis mektebi tedrisatı netayicinden anlaşılacaktır. Bu derece tahsilliler hatta polis mektebini ikmal ettikten sonra dahi kanunların tatbikatında ve polisin muhtelif cephelerden vazife ifasında şayanı dikkat sakatlıklara maruz kalmaktadır. Asıl mühim olan nokta siyasî polise bu tahsilli kimselerin katiyen yaramadıklarıdır. Bu derece tahsillilere kendilerine bizzat polisın siyasî vazifeleri verildiği zaman faydadan ziyade zararlı olmaktadır. Bu zararlar bazan endişe vericidir.

Bununla beraber polisın beledi vazifesiyle beraber deniz kontrolü, kasaba kontrolü parmak izi, mülaj, kan, toz ve saire gibi suç delilleri tetkiki ve alelûmum adli ve vasıtalı polis kısımlarında da bu derece tahsillilerin işe yaramadıkları sabit olmaktadır. Avrupa devletlerinde bu sahadaki çalışan polisler en az lise tahsillileridirler. Yüksek tahsilli polis mensubları bile polis mekteplerinde iki senelik bir kursa tâbi olmak şartile mesleke faydalı olabiliyorlar. Türkiye Cümhuriyetinde her sahadaki inkişafa muvazi olarak polisın inkişaf ettirilmesi sureti katiyede bir memleket meselesidir. İnkilâbm ve rejimin uyanık muhafızı yalnız ve ancak polis olabilir, rejime uygun ve onun taleblerini kavrayan bir polis kurumu vücade getirilmezse istikbal için endişeli bulunmak zaruridir. Bu itibarla meslekte her şeyden evvel polis bilgilerini ve polis tekniğini kavrayacak keyfiyete can vermek lâzımdır.

Meslekin keyfiyeten takviyesi ne suretle olur?

Hedefimiz mesleki asgarî liseleştirmektir: Bu hedefe bu günkü gidişle belki Cümhuriyetin 3 ncü 10 yılında vasıl olabiliriz. Şimdi ikinci 10 yılda meslekin komiser ve emniyet memuru gibi rütbeli sınıflarını liseleştirebilirsek sevk ve idare âmirlerini keyfiyeten matlub derece yükseltmiş oluruz. Şu halde meslekin rütbeli sınıfı için ilk 10 senelik hedefimiz liseleştirmektir. Polis memurlarına gelince ilk 10 sene içinde bu sınıfı orta mekteblileştirebilirsek yurd için en büyük kazanç elde edilmiş olur.

Çünkü Cümhuriyet polis memuru kendisinin mücehhez olması lâzım gelen polis bilgilerini kavrayabilecek bir dereceye yükseltilmiş bulunur. Bu takdirde her şeyden evvel mesleki, orta mekteb ve lise mezunları için cazib bir vaziyete koymak lâzımdır. Çok defa 24 saatin 18 saatini iş başında ve ayakta geçiren polis memurluğunun bir de ayın 26 gününü aile yuvasından mahrum karakolda, iş başında geçiren bir memuriyet sınıfı olduğu göz önüne alınırsa Devlet memuriyetleri arasında bundan daha ağır bir memur sınıfının bulunmadığı bununla beraber yine Devlet memurları arasında refah noktasından bu sınıftan daha az geliri bir sınıf bulunmadığı göze çarpar.

Meşrutiyet devrinde polis maaşları aledderecat şöyle idi.

Polis neferi 4, komiser muavini 6, ikinci komiser 8, birinci komiser 10, merkez memuru 15, altın idi. O zaman bu miktarda para alanlar bu gün yetmiş ilâ yüz altmış beş lira gibi maaş almaktadırlar. Buna mukabil polisın bu gün eline geçebilen para 42 lira 80 kuruştur, üst dereceler de iki ile beş lira farkla yükselmektedir. Meşrutiyette 15 altın alan merkez memuru bu gün 61 lira almaktadır, kendisile aynı mikyasta para alanlar bu gün 165 lira maaşa malik bulunmaktadırlar.

Bir komiserin, bir merkez memurunun mahallî vaziyete göre deruhte ettiği vazife mntakasının genişliği şöyle dursun temas ettiği vazife esaslarını göz önüne almak bir merkez memuru veya bir komiser için ve hatta polis neferi için yukarıda verildiği izah edilen tahsisat miktarının asla cazib olmadığı ve hayattaki zarurî ihtiyaçlarını tatmin için ahlâkî zaafllara uğrayabileceği göze çarpar. Eski den bir kaza müddeiumumisi 10 altın maaş alırdı. O zaman bir birinci komiser de 10 altın alırdı. Bu gün aralarında nisbetsiz farklar vardır. Bunun içindirki meşrutiyet devrinde memleketin yüksek tahsil görmüş en kıymetli elemanları polise koşar dururdu, ve bu suretle de meslek çok kuvvetli bir hale gelmişti. O zamanın cazibesidir ki; polis mesleği memlekete Şûrayı devlet reisi ve bir çok valiler gibi kıymetli şahsiyetler yetiştirmiştir. Memlekette ve bilhassa Cümhuriyet devrinde iş sahası gittikçe genişlediğinden ve bir taraftan da polis kademelerinin maaşları o derece azaldığından hatta beş sınıflı ilk mekteb ve orta mekteb mezunları bile dışarda veya zahmeti polise nisbetle fevkalâde az diğer memuriyet sınıflarında iş bulabilmekte ve polise rağbet göstermektedirler. Bu polisın keyfiyeten sukutunu tacil eden ve her gün bir az daha acılaştırılan başlıca sebeplerden biridir. Bu vaziyet devam ettikçe polis sınıfının keyfiyeten çok düşük ve memlekete

faydadan ziyade zarar verecek meslek haline geleceğinden hiç tereddüd etmemelidir. İşte yeni kanunla düzeltmek istediğimiz bir mesele de budur. Bunun için on senelik bir devre zarfında polis mensublarını asgarî orta mekteblileştirmek için polisi bazı memleketlerde olduğu gibi maaş noktasından iki sınıfa ayırdık. Orta mekteb mezunları polis memurluğuna talib olurlarsa 20 lira ile, orta mekteb mezunu bulunmadığı takdirde daha aşağı tahsilliler bu günkü 16 lira maaşla mesleğe alınacaklardır.

Orta mekteb mezunları için polis maaşının 20 liraya çıkartılması mesleği bu derece tahsilliler için cazib bir hale getirecektir. Lise mezunlarına gelince: Bunlar 22 lira ile komiser muavin namzedi olarak mesleğe alınacaklar ve polis enstitüsünün orta ve yüksek kısımlarını ikmal eder etmez meslekî yüksek tahsili dolayısıyla 25 lira ile derhal komiser muavinliğine tayin olunacaklardır. Yüksek tahsillilere gelince: Bunlar da evvelâ 25 lira ile mesleğe alınacaklar ve derhal enstitünün ihtisas tahsiline sevkedilecekler ve ihtisas tahsilini bitirir bitirmez komiserliğe terfi edeceklerdir. Bu vaziyet polisi cazib bir meslek haline getireceği için on sene zarfında polis memurlarının, orta mektebleştirilmesi ve komiser ve emniyet memurlarının da polis yüksek tahsilini bitirmiş liselileşmesi mümkün olacaktır.

Polis maaşları bu dereceye çıkarıldıktan sonra komiserler maaşlarının da buna göre ve adilâne bir derecede tanzimine de zaruret vardır. Kanunun tanziminde bu nokta ve bütçemizin vaziyeti nazarı dikkate alarak mutedilâne esaslar tesbit olunmuştur.

Haddi itidalde olan bu tertibler Devlet bütçesine on sene zarfında bazı ağırlıklar verebilir. Fakat tatmin edilmiş bir polis mesleği bu ağırlıkları bizzat temin edebilir. Muhakkak olan bir şey varsa iyi kurulmuş, iyi keyfiyetli az çok terfih edilmiş bir polis sınıfı Devletin varidatı umumiyesinin tahsilât cephesinden artmasında iktisadî sahada da bilhassa kaçakçılığın önüne geçmek suretile inkişafa ancak yardımcı olabilir ve kendisine yapılacak basit zamları telâfi edebilirler, kaldıkları iki yurdun, rejimin, inkılâb esaslarının mutlak emniyeti için uyanık bir polis yurd hesabına en büyük kazançtır. İşte yukarıdanberi arzettiğimiz sebeplerle polisin keyfiyeten takviyesini esas olarak kabul ettik.

Kemmiyeten takviyeye gelince: Yine yukarıda arzettiğimiz gibi memleketin nüfusuna nisbetle polis kadrosu fevkalâde düşüktür. İktisadî, smaß ve diğer bütün sahalardaki inkişaf lar polis vazifelerini çoğalttığı halde kadro buna muvazi yürümemiş ve bilâkis düşmüştür. Bu sebebledir ki memlekette adli işlerin polise tahmil ettiği vazifeler iyi görülmediği gibi polisi alâkadar eden diğer vazifeler de sakat yürümektedir. Mütemeddin milletler polis teşkilâtı için şu esasları göz önünde bulundurmaktadırlar:

- A - Kasabanın nüfusu,
- B - Kasabanın kurulduğu sahanın genişliği,
- C - Kasabanın plânı, caddelerin, sokakların darlığı, genişliği, inhina vaziyeti,
- Ç - Kasabanın baş şehir olup olmadığı,
- E - Kasabanın tenvirat vaziyeti,
- H - Kasabanın ırkî vaziyeti,
- F - Kasabanın sanayi ve bir eğlence ve seyyah merkezi olup olmadığı,
- G - Demiryolu ve yolların mühim merkezleri olup olmadığı,
- Ğ - Deniz ve hava limanı olup olmadığı.

Bütün bu esaslar polis kadrolarına müessirdir. Yurdumuzda da polis kadrolarını bu esasa göre tanzim etmek, istikbali iyi karşılamak için katî bir ihtiyaçtır. Bu gün trenlerimiz ve kara yollarımızdaki seyrüseferi bile polis gözü ile takip edemeyecek vaziyettedir. Bu günkü kadro bir çok vilâyet merkezimizde bile polis mevcudunun 10 ve nihayet 15 mevcuddan fazlaya çıkarmağa müsaideğildir. Bu mevcudların ise, mahallî polis hizmetlerine derececi kifayesini bir misal ile yukarıda arz ettik. Bundan maada Demiryolları, sanayi merkezleri, limanlar ve deniz seyrüseferlerini polis gözü ile takip etmek artık bir zaruret halindedir. Bu kontrolün icabı gibi yerine getirilmesi için kadromuz yoktur.

Ayrıca; adli ve siyasî işlerin bütün yurdda polis ihtisarı gözüle takip ve bir taraftan da her

hangi bir seferberlikte geri müdafaası noktasında polise tereddüb edecek maddî ve manevî vazifelerin arızasız görülebilmesi için polis teşkilâtının kaza merkezlerine kadar teşmiline mutlak bir ihtiyaç vardır.

Halkımızın polise karşı olan yüksek itimadı da polisin kaza merkezlerine kadar teşkilâtlandırılmasını icab ettirmektedir. Bu noktadan bu günkü şehir kasaba nüfusları ve kuruluşları ve durumları ve bir taraftan da bütçe vaziyeti göz önüne alınarak asgarî bir ihtiyaç kadrosu tertib edilmiştir. Yurdun yukarıdaki esaslara göre normal polis kadrosu hiç olmazsa 12 000 olmak lâzım iken bütçeye fazla ağırlık vermemek için bu miktar şu suretle azaltılmıştır.

Bürolarda üniformalı ve sivil polis çalıştırılmayacak, bunların cümlesi iş sahasına sevkedilecektir. Buna mukabil poliste bir muamelât sınıfı ihdas olunmuştur. Bu sınıf büro sınıfıdır. Kendi sınıfları dahilinde terfi ve tefeyyüz ederler. Meslekten gayri ahlâkî bir sebep olmaksızın ayrılmış olanlar bürolarda bu sınıfta çalıştırılarak büro mütehassısı olarak yetiştirilirler. İşte bu suretle polis kadrosunu Heyeti umumiyesinden iş sahasında istifade imkânı olacaktır. Saniyen nüfusu on bine kadar olan kaza merkezlerinde şimdilik yalnız polis büroları açılacaktır. Bu bürolar bir komiser ve iki polisten ibaret olub vazifeleri yalnız idarî ve siyasiyedir. Şu suretle polis teşkilâtı hem bütün memlekete teşmil edilmiş ve hem de bütçeye fazla ağırlık vermeyecek bir haddede tutulmuştur.

Polis kadrosunun bu haddeden daha aşağı düşürülmesi polis vazifelerinin görülmesi noktasından hiç bir zaman faydalı olmaz. Bütün bu mülâhazalar dolayısıyledir ki, 2049 sayılı polis teşkilât kanununda tadilâta zaruret hâsıl olmuştur. Tadilât yapılan maddelerin sebebi mucibeleri de srasile aşağıdadır.

Maddelerin esbabı mucibesi

Madde 1 : Halen olduğu gibi polis, biri üniformalı, diğeri sivil olmak üzere iki kısımdan mürekkeb bir zabıta heyeti olarak kabul edilmiş ve üniformalı polisin vazifeleriyle sivil polisin göreceği işler tasrih edilmiştir. Üniformalı polis te ayrıca vasıtalı ve vasitasız olarak ikiye ayrılmıştır. Vasıtalı polis tabiriyle, kara, deniz ve hava vasıtaları kastedilmiştir.

Bu maddede bilhassa adlî polise fazla ehemmiyet verilmiş ve asgarî tam teşekküllü bir polis karakolu bulunan her yerde münhasıran adlî işlerle uğraşmak ve Cümhuriyet müddeiumumilerinin yalnız adlî muamelâta aid emirlerini yapmak üzere kadrodan bir kısım memurların tefriki ile «Adlî polis» namile ayrıca bir teşekkül vücade getirilmesi esas kabul edilmiştir. Filhaki-ka bu teşekkül Cümhuriyet müddeiumumilerinin takib ve tahkik işlerini kolaylaştıracak ve karşısında kanunî emirlerini her zaman ifa ve infaza hazır bir kuvvet bulunacaktır. Bu kısım polisin vazife talimatnamesinin Adliye vekâletile müştereken yapılacağına dair lâyhaya bir kayid konulmuş ve bu kayid ile ileride her hangi bir ihtilâfın meydan bulmasının önüne geçilmiştir.

Madde 2 : Polis âmirleri, vilâyetlerde emniyet müdürü, kazalarda emniyet âmiri veya baş komiser ve polis teşkilâtı bulunan nahiyelerle mühim iskelelerde komiser veya komiser muavini olarak kabul olunmuştur.

Emniyet müdürlüğü teşkilâtı vilâyetlerde tamam oluncaya kadar bazı vilâyetlerde emniyet âmirlerinin de polis âmiri olarak bulunmaları zarurî görülmüştür. Kanun lâyihası bütün kazalarda tedricen polis teşkilâtı yapılmasını istihdaf etmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasile vilâyet emniyet âmirlerinin vazife ve mesuliyetleri genişletilmiş, halen vilâyetin yalnız siyasî emniyet, inzibat ve asayişe müteallik istitlâat meselelerinden mesul olan polis âmirleri vilâyetin siyasî emniyet ve asayişine müteallik işlerle de tavzif edilmişlerdir.

Madde 3 : Halen meri bulunan polis teşkilât kanununda polis mensubları merkez ve vilâyetlerde ayrı ayrı derecelere ve dereceler de sınıflara taksim edilmiştir. Tatbikatta bu taksimâtın mahzurları ve Maliye ile bu yüzden bazı işlerde ihtilâfa düşüldüğü görülmüş ve bundan dolayı merkez ve vilâyetlerdeki memurların her biri aldıkları maaşa göre bir dereceye ithal edile-

rek daha pratik bir şekilde sokulmuş, derece ve sınıf tâbirlerinden doğan ihtilâfların önüne geçilmiştir.

Yeni cetvelde eski cetvelde mevcut bulunmayan bazı memuriyetler vardır. Bunlar da teftiş heyeti reisliği, daire reislikleri, önemli işler müdürlüğü, enstitü müdürlüğü ve muavinliği ve dahiliye müdürlükleridir. Şube müdürlüklerinin üstünde daire reislikleri teşkilâtı ihdas edilince umum müdür muavini derece itibarile reislerden aşağı kalacağı ve bu suretle gayri tabii bir vaziyet husule geleceği nazarı dikkate alınarak umum müdür muavinliği kaldırılarak yerine teftiş heyeti reisliği ikame olunmuştur.

Daire reisliklerinin ihdasını icab ettiren sebeplerin başlıcaları şunlardır:

1 - Emniyeti umumiye birinci ve dördüncü şubelerile altıncı ve yedinci ve ikinci şubelerinin işleri arasında alâka ve münasebet mevcuttur. Şubelerin işleri arasındaki alâka ve münasebet dolayısıyla bazan muhtelif şubelerden aynı mevzu için birbirine zıt emirler yazılmakta ve bu yüzden müşkül vaziyetler husule gelmektedir.

Bunun önüne geçmek için işleri birbirini alâkadar eden şubeler bir daire reisinin emri altına verilmiş ve bu suretle işlerin yakından kontrolü esbabı temin olunmuştur.

2 - Terfi mahrutunda muvazaneyi temin etmek için terfi kademelerine ihtiyaç hasıl olmaktadır. Bu günkü kadroya nazaran meslek dahilinde 55 liralık dereceye terfi edenler, terfi müddetlerini doldurduktan sonra daha yukarı kademelerin bulunmaması yüzünden meslek dahilinde yükselmelerine imkân görmediklerinden dolayı diğer dahiliye memurluklarına nakletmektedirler. Senelerce meslekte çalışarak olgun bir hale gelen bir memurun kendisinden tam istifade edileceği bir zamanda başka sahalarda istikbal araması meslek için telâfisi kabil olmayacak zararlar husule getirmektedir.

Daire reislikleri aynı zamanda gayri tabii olan bu vaziyeti de kurtaracaktır.

3 — Emniyeti umumiyenin bir senelik varide ve sadra muamelesinin yekûnu 400 000 dir. Her gün gelen ve çıkan evrakın yekûnu günde 1095 adedini bulmaktadır. Bu evrakı günü gününe tetkik ederek şubelerine havale eden umum müdür muavini umum müdür tarafından görülmesi zarurî olanları ayırdıktan sonra günde asgarî üç buçuk saatini bu kâğıdların tetkikine hasretmek mecburiyetindedir. Ehemmiyetli olup da üzerinde saatlerce durulması lâzımgelen işler bu hesabın haricindedir. Bundan başka inzibat, intihab ve imtihan komisyonlarına riyaset eden muavin işleri bitirmek için günde 14 ilâ 16 saat çalışmak mecburiyetinde kalmaktadır.

Bu kadar çok yorucu ve işlerin bir memur üzerinde toplanmasındaki gayri tabii daire reislikleri ihdasile bertaraf olacaktır. Bu gün bizzat umum müdür tarafından yapılan fevkalâde mühim ve gizli işler üzerinde umum müdür tarafından verilen direktif dairesinde çalışmak ve aynı zamanda ajanlarla olan muhaberatı temin ve bunlara aid dosyaları tanzim ve muhafaza etmek için « önemli şube » namile bir şube müdürlüğü ihdasına lüzum hâsıl olmuştur. Halen yapılmakta olan binanın hitamını müteakib polis enstitüsünün faaliyete geçirilmesi takarrür etmiş ve buna aid bir kanun lâyihası hazırlanmıştır.

Bundan başka dosya, kayid ve daktilo işlerini tanzim ve idare etmek üzere bir arşiv müdürlüğü ve halen üçüncü şube müdürlüğü tarafından idare olunan hesap, levazım ve bütçe işlerinin ve sekiz bini mütecaviz memuru ihtiva eden teşkilâtın melbusat ve sair malzemelerinin bütçe ve tahakkuk işlerinin daha esaslı ve salim bir şekilde idaresini temin için bir levazım müdürlüğü ve bu güne kadar polis, komiser ve memurları tarafından yapılan bu yüzden bini mütecaviz zabta memurunu bürolara hasrederek inzibat kuvvetlerinin azalmasına sebep olan kadrolardaki yazı, hesap, ve pasaport işleri için 5 dereceden ibaret bir muamelât sınıfı vücade getirilmiştir. Bu teşkilâtın tatbikinden sonra yazı işleriyle uğraşan resmî ve sivil komiser ve memurlar aslî vazifelerine iade edileceklerdir.

4 — Siyasî ve idarî ehemmiyetleri muhtacı izah olmayan Ankara ve İstanbul zabta kuvvetlerinin başına yüksek dereceli birer emniyet müdürünün getirilmesindeki fayda gözönünde tutularak her hangi bir sebeple bu derecelerden aşağı âmir getirilmemek maksadile her iki vilâyet emniyet müdürlerinin dereceleri kanunun metninde tasrih edilmiştir.

5 - Bu madde hangi vilâyetlerde hangi dereceden müdür muavinile şube müdürü bulundurulacağını izah etmektedir.

6 - Polis teşkilât kanununun 6 ncı maddesinde her sınıf ve derecedeki memurların icabında merkeze aldırılarak istihdamına salâhiyet verdiği halde merkezden vilâyetlere aynı suretle memur gönderilmesine müsaîd bulunmuyordu. Yeni madde merkezdeki her sınıf ve derecedeki memurların icabında vilâyetlerde istihdamına cevaz vermektedir.

8 - Halen meri bulunan 8 nci maddeye göre polis kadroları için hukuk ve mülkiye mezunlarından başka yüksek mekteb mezunlarının alınmalarına imkân yoktur. Dört senedenberi yapılan tatbikat ve tecrübeler bu tekayyüdatın istenilen semereyi vermediğini anlatmıştır. Çünkü, Emniyeti umumiyenin mesaisi arasında tıbbî, fennî, iktisadi ve malî ve hatta askerî cebhelerden de bilgiye ve ihtisasa ihtiyaç gösteren işler de bulunmaktadır.

İcabında bu sahalarda ihtisası olanlardan da istifade imkânı bulabilmek için maddedeki (Hukuk ve mülkiye) kaydı kaldırılarak yerine (Yüksek tahsil) kaydı konulmuştur.

Teknik şubesi de aynı vaziyettedir. Bu şubenin mesaisini teşkil eden parmak izi, fotoğraf, mülâj, makyaj, kıyafet ve hüviyet değiştirme işlerinden anlayan ve bu işleri hakkile başarabilecek kabiliyette bulunan bir komiserin tayini icab ederken aynı kanunî kayıtlardan dolayı buna imkân görülememektedir. Bütün bu mahzurları ortadan kaldırmak için yüksek tahsil kaydı vazolunmuştur.

Yedinci ve daha yukarı derecelerdeki memuriyetler yüksek tahsil görmüş olanlara tahsis edilmekle beraber yedi senelik idadî veya liseyi bitirdikten sonra mesleke intisab etmiş veya edeceklere bu madde ile terakki ve terfi zemini hazırlanmış ve bunlara enstitünün yüksek kursunu ikmal etmek şartile bu derecelere terfi hakkı verilmiştir.

9 - A — Bu fıkra mesleke intisab edecek yüksek mekteb mezunlarının tayin usul ve şartlarını göstermektedir. Bu fıkraya göre evvelce doğrudan doğruya merkez memurluğuna alınan alî mekteb mezunları komiserliğe alınacaklardır. Maddenin bu şekle konulmasının sebeplerinden birincisi maaş vaziyetidir. İkincisi de tecrübelerin verdiği menfi neticelerdir. Merkez memurluğuna namzed olarak tayin olunan bir yüksek mekteb mezunu polis teşkilâtının içine nüfuz edememekte ve emir ve kumanda mevkiinde kalarak meslekin hususiyetlerini kavrayamamaktadır. Bu şekilde yetişen bir yüksek mekteb mezununun, emniyet müdürlüğüne yükseldikten sonra aynı hadde tâbi olarak, meslekin inceliklerini, emirleri altındabulunan memurların içtimaî ve ahlâkî vaziyetlerini öğrenmemekte ve bunlara karşı yapılacak muamelede ekseriya hatalara düşmektedirler. Bu mahzuru önlemek için yüksek tahsil görmüş gençleri kadronun daha aşağı tabakalarından başlayarak yetiştirmenin elzemiyeti tahakkuk etmiş mesleke ilk girecek gençlerin tâbi tutuldukları iki buçuk senelik staj devresinin dokuz ayı komiser muavini olarak Polis enstitüsünün yüksek ihtisas kursunda ve bir senesini komiserlikte ve mütebaki dokuz ayı altı ayını başkomiserlikte ve üç ayını da merkez teşkilâtında geçirmesi esas kabul edilmiştir. Bu suretle münevver gence, yarı başlarma geçeceği komiser ve memurları daha yakından tetkik imkânı verilmiş olacak ve daha pişkin ve yetişmiş bir halde emniyet müdürlüğü mevkiini işgal ederek kendisini her hangi hataya düşmekten koruyacaktır. Staj müddetinin 27 ayını bu şekilde ve kadroya karışarak ikmal ettikten sonra merkez teşkilât ve vazifelerini tetkike fırsat verilmek için umum müdürün tensib edeceği her hangi bir vazifede de üç ay daha çalışacaktır.

B, C - Halen meri bulunan kanunun bu fıkrası ihtiyat zabıtlığı yapmış orta mekteb mezunlarının 3 ncü ve lise mezunlarının da ikinci komiserliğe bilimtihan tayinlerine cevaz vermektedir. Fıkradaki kayıtlar ve şartların ağırlığı bu derecede tahsil gören gençleri meslekten uzak bırakmış ve dört sene içinde on kişi bile müracaat etmemiştir. Lâyihamızda, bu gençlere daha fazla kolaylık gösterilmiş ve askerliğini yaptıktan sonra lise mezunlarının imtihansız olarak komiser muavinliği namzedliğine ve orta mekteb mezunlarının da birinci sınıf polis memurluğuna tayinleri esas kabul edilmiştir. Meslekte bilgili unsurların çoğaltılması için bunlara verilecek maaş miktarı da daha cazib bir dereceye çıkarılmış ve meslekte çok yüksek derecelere kadar terfi imkânları verilmiştir.

Mesleke namzet olarak alındıktan sonra meslekî bilgilerle tehziz etmek üzere bunlar polis kursla-

rında okutturulacak ve muvaffak oldukları takdirde asıl memur sıfıfma geçirileceklerdir.

Ordu ve jandarmada gedikli küçük zabıtlığı yapmış ve askerî bir disiplin altında yetişmiş gençlere de orta mekteb mezunları gibi haklar verilmesiesasi kabul olunmuştur.

Beş senelik ilk mekteb mezunlarile tahsilleri daha aşağı bulunanların da ikineci sınıf polis memurluğuna tayinleri muvafık görülmüştür. Polis kademesinin bu şekilde sınıflandırılarak her sınıfın tahsil derecelerine tahsisi meslekte orta ve ilk mekteb mezunlarının çoğalmasını temin maksadile yapılmıştır. Bu gün 6 000 memuru ihtiva eden kadrodaki polis memurları arasında ilk mekteb mezunlarının onda birden de aşağı olduğunu söylemek, lâyhada ilk ve orta polis mezunlarına verilen ehemmiyetin sebeb ve hikmetini izaha kâfidir.

D, E, F, - Mesleke yüksek tahsil görmüş elamanlar yetiştirmek için her sene ihtiyaç nisbetinde lise mezunlarının yüksek tahsile sevkedilmeleri usulü 1935 senesi bütçe kanunile kabul edilmiş ve tatbikatına başlanmıştır.

Lâyhada bunların mecburî hizmet müddetleri on sene olarak kabul edilmiş ve tahsilde buldukları mekteblerin birinci senesini ikmal edenlerin polis memurluğu ve ikineci senesini ikmal edenlerin de komiserlik sitajini görmeleri şart koşulmuştur. Âli tahsili bu suretle ikmal eden geçler, diplomalarını aldıkları zaman yetişmiş ve hizmete hazır bir hale getirilmiş olacaklardır.

G - Yüksek mektebden veya Polis enstitüsünden mezun olup meslekte filen çalışanlar arasından ihtiyaç nisbetinde Avrupaya tahsil veya sitaj için memur göndermek usulü bütçeye konulan tahsisatla tatbik edilmektedir,

10 - Halen sivil polis olabilmek için teşkilât kanununun 10 neu maddesine bazı kayid ve şartlar konmuştur. Kadroların sivil polise olan şiddetli ihtiyacı emniyet müdürlerini bu kayid ve şartlar haricinde iş görmeğe mecbur etmektedir. Lâyhada, kadronun müsaadesi nisbetinde emniyet müdür ve memurlarına sivil polis istihdam etmek salâhiyeti verilerek kanuna mugayir iş yapılmasının önüne geçilmiştir. Bu suretle sivilde istihdam olunanlar için asgarî altı ve azamî bir sene namzedlik devresi kabul edilmiştir. Kadro içinde birinci sınıf polis memuru yani orta mekteb mezunu veya gedikli küçük zabıtlıktan terhis edilmiş olanların tercihan sivil sınıfında istihdamına emniyet müdür ve memurları mecbur tutulmuştur.

11 - Bu maddenin hükmü onuncu madde içine alındığı için on birinci madde ilga olunmuştur.

12 - Bu maddeye kadın polislerin başkomiserliğe kadar terfi edecekleri ilâve olunmuştur. Kadın polislerin daha yukarı derecelere terfileri halinde kendilerinden muvaffakiyetli işler beklenilemeyeceği mülâhaza edilmektedir.

16 - Muhtelif derecelerdeki memurların sureti intihab ve tayinlerine aid usulden bahseden bu madde için esbabı mucibe yazılmasına lüzum görülmemiştir.

18 - Polis müfettişliğine, emniyet müdürlüğü hakkını iktisab edenlerle birinci sınıf emniyet memuru veya muadili derecelerdeki terfi hakkını kazanmış olanlardan intihab olunması esas kabul edilmiştir. Polis müfettişlerinin, polisin bütün vazife ve muamelâtını bilmedikçe meslekin inceliklerini kavramadıkça teftiş vazifesini hakkile yapamayacakları göz önünde tutularak bu sınıfın kısmen meslekten yetişmiş olanlara hasrı çok lüzumlu ve faideli görülmüştür.

19 - A - Terfide birinci derecede liyakat, ikineci derecede kıdem esası kabul edilmiştir.

B - Şimdi olduğu gibi her derecede üç sene hizmet mecburiyeti ipka olunmuştur.

C - Polis memurlarının komiserliğe terfileri için enstitünün orta ve başkomiserlerin emniyet memurluğu derecelerine yükselmeleri için yüksek kısımlarını bitirmek mecburî tutulmuş ve buna mukabil müsabaka usulü kaldırılmıştır.

E - Kanunun 14 neu maddesi emniyet müfettişliği teşkilâtına aid ve bu teşkilâtın ehemmiyet ve mahremiyeti malûm bulunduğu için bunlar 19 neu madde hükmünden hariç tutulmuştur.

F - İnhilâl eden bir memuriyete onun bir derece aşağısındaki, dereceden terfi hakkını kazanmış memurlar bulunmadığı takdirde münhal memuriyete maaşı karşılık gösterilmek suretile daha aşağı derecelerden memur tayini usulünün kabulü, kadrolarda memuriyetlerin uzun zaman münhal kalmamasını temin içindir. Bu kayid esasen 1452 numaralı kanunda da meveud olduğu ve

maliye; polis teşkilât kanununda mevcut bulunmayan hükümlerin tatbikine itiraz ettiği için mezkûr kayid aynen lâyhaya geçirilmiştir.

G - Bu fıkradaki kayid de aynen barem kanunundan alınmıştır. Mesleğin ehemmiyet ve hususiyetleri bazan hariçten yüksek bir dereceye memur tayinini istilzam etmekte ve teşkilât kanununda böyle bir kayid bulunmadığı için müşkülâta maruz kalmaktadır.

H - Münhal bulunmamasından dolayı iki terfi müddeti aynı derecede kalanların daha fazla mağduriyetlerinin önüne geçilmek için bunların maaşlarına muayyen bir paranın zammı çok lüzumlu ve faydalı görülmüştür.

İ - Sicillen tekaüd usulünü tesis ve kabul eden bu fıkra mucibince iki terfi müddeti içinde yani asgarî altı sene zarfında iki muhtelif âmirden iyi sicil alamayanlarla en az altı ay hapis cezasına mahkûm olanların ve bir terfi müddeti içinde üç defa kıdem ve sımf tenzili cezalarıyla cezalandırıldıkları halde ıslahîal etmeyenlerin istihdamlarında meslekiğin bir fayda kalmayacağından bu gibilerin sicillen tekaüde sevkleriyle haklarında tekaüd kanununun umumî hükümleri dairesinde muamele yapılması meslek mensubları arasında zaptırapım tesisi noktasından çok faydalı görülmüştür. Yine bu fıkraya ile 22 sene bilfiil hizmet ettikten sonra tekaüd olmak hakkının yalnız bir kısmı memurlara değil, bütün polis mensublarına teşmili zarurî görülmüştür. Çünkü halen bu hakka malik olan memurlar ne kadar yoruluyor ve yıpranıyorlarsa diğer polis mensubları da aynı derecede yorulmakta ve yıpranmaktadır. Bu hakkı mahdud bir kısma inhisar ettirmekteki gayri tabiiyet bu suretle ortadan kalkmış olacaktır.

20 - Bu madde hükmü 9 nci maddenin (A) fıkrasına ithal edildiği için lâğvedilmiştir.

21 - Bu madde Emniyet işleri umum müdürlüğü kadrosuna mensub memurlarla Dahiliye memurları arasındaki muvazene ve muadeleti tayin ve tasrih etmektedir.

23 - 21 nci madde ile temin edilen bu madde hükmü lâğvedilmiştir.

26 - Bu madde ile kanunda mevcut istifa vaziyeti daha açık yazılmış ve hangi memurların ne zaman istifa edebilecekleri tasrih edilmişti. Bundan başka meslekten istifa eden polis ve komiserler üç sene içinde tekrar mesleke avdet etmezlerse tekrar kabulleri menedilmiştir. Çünkü mesleki bilgi ve ihtisas ile mukayyet bulunan polis mesleki bilgi ve melekelerini kaybettikten sonra avdet ettikleri takdirde vücudlarından istifade edilemeyeceği nazarı dikkate alınarak bu hüküm konulmuştur.

27 - Bir hafta geceli gündüzlü çalışan polis memurları ve komiserlerinin diğer devlet memurlarının pazar günleri yaptıkları hafta tatilini sıra ile 24 saate münhasır olmak üzere haftada bir gün mezun bulunmaları kabul edilmiştir. Bu usul polis nizamnamesi hükmüne tevfiқан tatbik edilmektedir.

Sıhî sebebler dolayısıyla memurlara verilecek mezuniyet memurun kanununun 84 nci maddesi hükümlerine uydurulmuştur. Polis nizamnamesinin 178 nci maddesi mucibince müddeti hizmeti ne olursa olsun polis memur ve komiserlerine iki seneye kadar mezuniyet verilmektedir. Sıhî sebeblere istinad eden mezuniyetin hizmet müddetleriyle mukayyed bulunması daha muvafık görülmüştür.

28 - İntihab encümeninin sureti teşkilinden bahsetmekte ve esbabı mucibeden vareste görülmektedir.

29 - Maddenin bendleri arasında bazı değişiklikler yapılmış ve kanunda tevbih bendinde bazı fiillere ehemmiyet itibarile tevbih cezası gayri kâfi görülerek bunlar maaş katı bendine sokulmuş ve sımf tenzilile ihraç bendlerine bazı ilâveler yapılmış ve memuriyetten ihraç tabiri meslekten ihraç şekline sokulmuştur.

Polis teşkilâtı kanunu hususî bir kanun olduğu ve poliste istihdama mâni bazı hareketler diğer memuriyetler için bir derece ağır telâkki edilmediği cihetle memurun kanununun kabul ettiği memuriyetten ihracı mutazammın efal haricinde kalan ve yine ihracı icab ettiren hareketler için yalnız meslekten ihraç cezasının tatbiki adalet mefhumuna daha uygun görülmüştür.

30 - Bu maddeye eşhasa karşı müessir fiillerle hüriyeti tahdid eden hareketler ithal edilmiştir. Bu maddeye ilâve olunan bir fıkra ile memuriyetten çıkarılan memurların ihraçlarını mucib olan suçlardan dolayı mahkemelerden beraet veya menimuhakeme kararı aldıkları ve yahud mahkemelere sevklerine imkân görülmeyen suçlardan dolayı Devlet şurasına müracaat ederek ref kararı aldıkları

ve sicilleri düzgün bulunduğu takdirde tekrar mesleke kabullerine yol açılmıştır. İnzibat komisyonlarının her hangi bir içtihadî veya takdirî hatalara düşerek memuriyetten çıkarılan bir memurun masumiyeti tebeyyün ettiği takdirde o memurun açıkta bırakılması doğru ve mantıklı olamaz. Son fıkranın ilâvesindeki maksad da masumiyeti tebeyyün edenlerin mağduriyetten kurtarılmalarıdır.

32 ve 34 - Bu maddelerdeki hükümler 19 ncu maddeye tadilen sokulduğu için her iki madde de ilga edilmiştir.

35 - Merkezdeki inzibat ve intihab komisyonları birbirinden tefrik edilerek ikinci daire reisinin başkanlığı altında zat işlerine bakan şube müdürünün daimî azalığı ile umum müdürün tensib edeceği diğer bir şube müdüründen inzibat komisyonunun teşkili daha amelî görülmüştür. Halen mevcut olan ahkâma göre bütün şube müdürlerinin iştirakile bu iş görülmekte idi. Bütün erkânı her gün işleri başından ayırarak inzibat komisyonunun işleri yürürken şube işlerini durdurmak muvafık görülmemiştir. Yine bu madde ile emniyet Md. ve memurlarının azamî üç günlük maaş katına kadar resen ceza vermeleri kabul edilmiştir. Em. Md. ve memurlarının bizzat muttali oldukları halleri derhal cezalandırılmayarak tahkikat yolu ile ve divandan geçirmek suretile tatbik edilecek cezanın pek okadar tesir yapmadığı bitteerübe anlaşıldığından lâyhaya bu salâhiyetin konulmasında zaruret görülmüştür.

36 - Bu madde vilâyetlerde ve polis mekteplerindeki divanların sureti teşkilini ve divan teşkili mümkün olmayan hallerde takib edilecek usulü göstermektedir.

37 - Bu madde sekizinci dereceden on birinci dereceye kadar olan memurlar hakkında inzibatî karar vermek salâhiyetini merkezdeki inzibat komisyonuna ve daha yukarı derecedeki memurlar hakkında da Dahiliye vekâleti inzibat komisyonuna vermektedir. 10 dan 12 nci dereceye kadar olan memurlar hakkında emniyet müdüriyeti teşkilâtında şube müdürlüğü mevcut ise 29 ncu maddenin (A, B, C, D) bendlerindeki cezaların divanlar tarafından ve (E, F) bendlerindeki cezalarını merkezdeki inzibat komisyonu tarafından ve şube müdürü teşkilâtı yoksa bütün bendlerdeki cezaların doğrudan doğruya merkez inzibat komisyonu tarafından ve polis memurlarile namzetleri hakkındaki cezaların da alelrlak divanlar tarafından verileceğini izah etmektedir. Bundan başka kıdem tenziline kadar verdikleri inzibatî kararların katî olduğu kabul edilmek suretile divanların ve dolayısıyla emniyet âmirlerinin nüfuzlarının artırılmasına ve kadrolarına daha ziyade hâkim bir vaziyet iktisab etmelerine çalışılmıştır.

41 - Birinci fıkra melbusat ve levazıma aittir.

B) fıkrası memurların ve ailelerinin tedavi usullerine ve yardım sandığı tesisi hakkındadır. Gece ve gündüz her türlü tesirata maruz kalarak vazife gören zabıta memurlarının ve ailelerinin hastalıklarında ihmal edilmeleri memurlarımızı vazifeden soğutacak âmillerden olduğu için bunların ayakta, evlerinde ve hastanelerde tedavileri ve yine bunlar için bir bakım ve yardım sandığının tesisi muvafık görülmüş ve maddede bunlara aid hükümler konulmuştur.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Karar No. 16

Esas No. 1/625

16 - IV - 1937

Yüksek Reisliğe

Polis teşkilât kanununun maddelerinin değiştirilmesi hakkında Dahiliye ve Maliye vekilliklerince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 22 - VII - 1936 tarihli iktidarında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının gönderildiğini bildiren Başvekâletin 18 - VIII - 1936 tarihli ve 6/2765 numaralı tezkeresi, melfufile birlikte encümenimize havale edildiğinden Dahiliye vekili hazır olduğu halde okundu.

Kanun lâyihasının istinat ettirildiği esbabı mucibeyi tetkik eden encümenimiz, polis teşkilât kadrosunun bu günkü darlığı karşısında, mütemadiyen genişleyen ve inceleşen polis vazifesinin çokluğunu ve güçlüğü, bütün ehemmiyetle karşılamak hususunda müttetik kalmıştır. Esbabı mucibe arasında önemli yer tutan istatistik mukayeselerini de tamamen varid bulunmuştur.

Lâyihada keyfiyet ve kemiyet prensiplerine dayanılarak kanununa konulduğu anlaşılan esaslı tedbirler sayesinde, polis mesleğini fennî vasıtalarla tehziz etmek ve polis memurlarını da dereceli meslek tahsilleriyle yükseltmek şeklinde istihdaf olunan gayeye erişileceği memul bulunmuştur.

Hakkıkatte dahi polisin gözden saklı olmayan bugünkü zayıflığı, yeni kanundan alacağı enerjilerle pek yakın seneler içinde zail olacağı ve polisin, bundan sonra dahi Cümhuriyet umdelerini kavrayacak mahiyette ve rejime lâyık kabiliyette yetiştirileceği kanaatine varılmıştır.

Geceli, gündüzlü vazife başında bulunduru- lan polis memurlarının, mesai saatleri daha az olan diğer memurlarla maaş bakımından mukayesesi sırasında kendilerinin sıkı bir disiplin altında ailelerinden de ayrıca geçinme külfeti karşısında bulunmaları göze çarpmamak kabil değildir.

Polis memurları, bu kanunun tatbikatından sonra, mutlak değilse bile, nisbî bir refaha nail olmuş bulunacaklardır.

Polis mesleğinde erişilmek istenilen tekâmül gayesini bir gün evvel görmek arzusunu izhar hu-

susunda pek hassas kalan encümenimiz, kadroların tamamen tatbiki için Hükümet tarafından konulmuş olan on senelik müddetin, beş seneye indirilmesi reyinde bulunmuş ve bu teklif, Maliye vekâletince de aynı hassasiyetle karşılanmıştır.

Kanun lâyihasının heyeti umumiyesi hakkında varid görülen mütalealar, bu suretle telhis ve Hükümetin gösterdiği esbabı mucibeye iştirak edildikten sonra, lâyihanın metni üzerinde tetkikatta bulunmuş ve aşağıda yazılı değişiklikler yapılmıştır:

1 - İlk bakışta, teklif edilen lâyiha 37 maddeden ibaret iken encümen tarafından yapılan değişikliklerle lâyihanın 106 maddeye iblâğ edildiği zehabı hâsıl olabilirse de; teklif edilen lâyiha maddeleri uzun ve müteaddid hükümleri ihtiva eder bir şekilde hazırlanmış olup encümence bu maddelerin kısaltılmasından ve müteaddid hükümlerin ayrı ayrı maddeler halinde tedvin edilmesinden bu madde çokluğu hâsıl olmuştur.

2 - Kanun unvanının (Emniyet teşkilât kanunu) şeklinde değiştirilmesi daha muvafık görüldü.

3 — Memleketin emniyet işlerinden mesul olan vekâletin, kanun metninde sarahaten ifade edilmesi tensip edildi.

Ve bir de, Dahiliye vekilinin, emniyet işlerinde mütalealarına müracaat edebileceği mütehasıs bir müşavere heyetinin teşekkülünde de fayda olacağı mülâhaza edildi.

Birinci ve ikinci maddeler, bu mülâhazaya müsteniden lâyihaya ilâve olundu.

14 ncu maddeyi teşkil eden emniyet teşkilâtının meslek dereceleri, Hükümetin teklif ettiği 14 derec olarak ve fakat daha vazih bir surette değişiklikler yapılarak tesbit edildi.

5 — 17 nci maddeden başlayan merkez ve vilâyet teşkilâtı faslı sekiz madde halinde hazırlandı ve kanunun ihtiva ettiği hükümlere göre polis enstitüsünün teşkili suretine dair bir maddenin de ilâveten tedvini muktazi görüldüğünden 19 ncu madde bu maksatla hazırlandı ve kanun ni-

hayetine bir de enstitü kadrosu raptedildi.

6 — Mesleğe kabul ve enstitü ve mekteplerde tahsil şartları faslında esaslı tebeddüllere lüzum görülmedi.

7 — Ankara ve İstanbul emniyet müdürlerinin, buldukları vilâyetlerde emniyet ve asayişe müteallik işler için aynı zamanda vali muavini sıfat ve salâhiyetini de iktisab edeceklerine dair olan hükmün, polis teşkilâtı ile bir alâkası olmadığı ve esas itibarile böyle bir hüküm tesis edilmek istenildiği takdirde, bunun aid ve alâkalı bulunduğu kanunlarda tadil yapılmak suretile temin edilmesi lâzım geleceği mülâhazası ile bu hususa aid teklif, lâyihadan tay edildi .

8 — 46 ncı maddede başlıyan intihab ve tayin usullerinde yapılan esaslı değişiklik şudur :

Polisin bu kanun ile almakta olduğu terbiye ve tahsil ve hizmet şekillerine nazaran merkezden tayinleri usulünün kabulü daha faydalı olacağından mesleğe kabul dosyalarının, emniyeti umumiye müdürlüğünce tetkike tâbi tutulması ve polis memurlarının tayin muamelelerinin, vekâletin tasvibile tekemmül ettirilmesi kaidesi tesbit edildi.

9 — Emniye teşkilâtı mensublarının mektebde işçeleri ve maaşları hakkındaki hükümlerin bir fasıl altında toplanılması daha faydalı görülerek 50 nci ve müteakib maddeler tertib edildi. 2270 numaralı kanun hükmüne göre nahiye müdürlüklerinde istihdam edilecek olan komiserlerin maaş ve teğizat ve elbise bedellerini bu teşkilât kanununun icab ettirdiği surette tediye etmek muktazi görüldüğünden fasla, bu hususu ifade edecek bir madde ilâve edildi ve kadroda ona göre tashihler yapıldı.

10 — Halen müstahdem olan üniformalı ve sivil polis memurları ile komiserlerin ve bunlardan mekteplere ve enstitüye tahsil için gönderilip de muvaffakiyet kazanamadıkları için dereceleri mesleğe iade edilenlerin istikbal vaziyetlerini düşünmek muktazi görülmüştür.

Bu mülâhaza iledir ki; polis memurluklarında ve komiserlerlik vazifelerinde çalışmakta olanlardan buldukları dereceye ehliyetleri sicillen tasdik edilmiş ve fakat mafevk dereceye terfi için bu kanun mucibince lâzım gelen liyakat sicilli alamamış bulunanlara, kıdemleri nisbetinde maktu bir tazminat verilmesi ve tekaüdlüklerinin de bir yukarı meslek derecesi üze-

rinden hesap edilmesi esası, kanuna ilâve edildi.

11 — Seferberlik zamanına aid istisnaî bir muamele tesisi uygun görülmediğinden; yüksek mekteb mezunu olmayanların emniyet müdürlüklerine tayin edilebileceğine dair olan hüküm sekizinci madde metninden tayıydıldı.

12 - Avrupaya tahsile gönderilenlerin meslekte mecburî hizmet müddetleri olmak üzere 9 ncü maddede yazılı on senenin, emsale uygun olması için sekiz seneye indirilmesi muvafık görüldü.

13 - Terfiin evvelâ liyakat ve sonra kıdem esasına göre yapılması kaidesini kanunda tasrihile iktifa edilerek, terfiin icra tarzının tayinini, nizamnameye bırakmak muvafık görülmüş ve 63 ncü madde muhtasar bir şekilde vücade getirilmiştir.

Encümenimiz, bir vazifeye terfi edilecek olan, birden ziyade liyakatli namzedler içinden en çok kıdemi olanın tayin edileceğini, yoksa bu namzedler içinde kanunî terfi müddetini ikmal etmiş olanın, kendisinden daha çok kıdemli olan namzede tercih edilemeyeceğini bu madde metninde ifade etmiş bulunduğu kanaatindedir.

14 - Meslekten çıkmış ve çıkarılma ve mezuniyet faslı esaslı bir şekilde tesbit edilmiştir.

15 - İntihab encümeni faslı dahi, teklif edilen lâyihadaki hükümlerin, maddelere tefriki ve encümene hukuk işleri müdürünün de iştirak ettirilmesi suretile kabul edilmiştir.

16 - İnzibat komisyonlarının vazifeleri ve inzibatî cezaların neveleri, kanunun metnine alınmış ve inzibatî cezayı mucib olan fiil ve hareketlerin nizamname ile tayini muvafık görülmüştür.

Bunun sebebi şudur : Polis vazifesinin müteaddid kısımlara ayrılmış olması ve disiplinin noktasından müstesna bir hususiyeti haiz bulunması itibarile inzibatî ceza tatbikini icab ettirecek fiillerin bütün şekillerini kanun metninde saymak, kanunu ceza maddeleriyle çoğaltmak gibi bir netice tevliid edecektir. Halbuki kanun tedvinine nazaran formalitesi daha basit olan bir nizamnamede bütün bu şekilleri ve ihtimalleri derpiş etmek ve icab ettiği zaman bunları çoğaltmak, değiştirmek daha suhuletle mümkün olabilecektir.

17 - Sicil ve para mükfatı fasılları, teklif edilen lâyihada olduğu gibi kabul edilmiştir.

18 - Melbusat, teçhizat ve tedavi faslı ile müteferrik hükümleri ihtiva eden fasıllar üzerinde esaslı değişiklik yapılmamıştır.

19 - Halen hizmette bulunanların derecelerini bu kanunun ihtiva ettiği hükümlere göre tesbit etmek zarurî bulunduğundan kanunun tatbiki sırasında yapılacak muamelelerin mesnedleri de muvakkat maddeler faslında gösterilmiştir.

Havalesine göre Bütçe encümenine tevdi olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Dahiliye E. Reisi	Reis Vekili	M. M.
Tekirdağ	Tekirdağ	Çanakkale
C. Uybadin	Faik Öztrak	Ş. Yaşın

Bu M. M.	Afyon K.	Antalay
Kâtilib	I. U. Aykurd	R. Kaplan
Mardin		
Edib Ergin		
Bursa	Çanakkale	Çoruh
Fatin Güvendiren	H. E.	Atif Tüzün
Çorum	Erzurum	Kars
Kemal Alparsar	N. Elgün	E. Özoğuz
Kütahya	Malatya	Samsun
M. Somer	Emrullah Barkan	Etem Tuncel
Sıvas	Sıvas	Tokad
Mitat Ş. Bleda	V. R. Seviğ	Galib Pekel
Tokad	Urfa	Zonguldak
Hurrem Ergun	Behçet Günay	H. Türkmen
Zonguldak		
R. Vardar		

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 109
Esas No. 1/625

19 - V - 1937

Yüksek Reisliğe

Polis teşkilât kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında olup Başvekâletin 18 - VIII - 1936 tarih ve 6/2765 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise gönderilen kanun lâyihası Dahiliye encümeninin mazbatasile birlikte encümenimize verilmiş olmakla Dahiliye vekili Şükürü Kaya, Emniyet işleri umum müdürü Şükürü Sökmensüer ve Maliye vekâleti namına Bütçe ve malî kontrol umum müdürü Cemal Yeşil hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu:

Bu lâyihanın tanzimi sebepleri Hükûmetin esbabı mucibesile Dahiliye encümeninin mazbatasında açık surette yazılmış olduğu gibi encümenimizde de ayrıca izah olunmuştur. Bunların hulâsası şudur:

Polis teşkilâtımız hem keyfiyet ve hem de kemmiyet itibarile zayıftır. Lâyihanın maksadı bu zâfı kaldırmak için polisi hizmetlerin icab eylediği adede çıkarmak ve onları kendilerinden beklenen vazifeleri ifa edecek evsafa sahib kılmaktır. Filhakika cemiyet hayatındaki inkişaf genişledikçe polise düşen vazife de çoğalmakta ve ehemmiyet almakta ve bu vazifelerin

ifası gittikçe daha çok bilgileri istilzam eylemektedir.

Bu sebeplerle hazırlandığı anlaşılan lâyihası encümenimiz de esas itibarile kabul eylemiş ve Dahiliye encümeninin hazırladığı metni müzakeresine esas ittihaz ederek bu metin üzerinde lüzumlu gördüğü bazı değişiklikleri yapmıştır.

Birinci maddenin bir hükmü muhtacı izah tır. Maddede Dahiliye vekilinin memleketin umumî emniyet ve asayiş işlerinde İcra Vekilleri Heyeti kararile ordu kuvvetlerinden de istifade edeceği yazılıdır.

Bu hükmün başka kanunlarla mahallî mülkiye âmirlerine verilmiş olan bu nevi salâhiyetleri ortadan kaldırıp kaldırmadığı bahse mevzu oldu. Madde emniyet ve asayiş işlerinden umumî şekilde bahsederek yalnız Dahiliye vekiline aid bir salâhiyeti ifade eylediğine göre bu hususta başka kanunlarla mahallî mülkiye âmirlerine verilmiş olan bu nevi salâhiyetin ortadan kalkmıyacağı tabii görülmüştür.

Dahiliye encümeni ikinci maddede zikredilen ve merkezde Dahiliye vekilinin reisliği al-

ında toplanacak olan Emniyet komisyonuna iki umumî müfettişle beş valinin iştirakini mecburî tutmuştur. Mesele encümende müzakereyi mucib oldu. Bu müzakere neticesinde bazan ikiden fazla umumî müfettişin, bazan de sadece valilerin komisyona getirilmesine imkân verebilmek ve işlerin icabına göre hareket kabiliyetini temin etmek için maddede aded zikredilmemesi münasip görülmüş ve o şekilde değiştirilmiştir.

Lâyihanın 13 ncü maddesi adli polis vazifelerinin kimler tarafından yapılacağını ifade etmekte olup her türlü tereddüdü bertaraf eder şekilde maddeye vuzuh verilmesi lüzumlu görülmüş ve bu madde de Adliye vekilinin huzurunda müzakere edilerek yeniden yazılmıştır.

Lâyiha polis memurlarını birisi 16, diğeri 20 lira maaşlı olmak üzere iki dereceye ayırmıştır. Polis memurlarının bu şekilde ikiye ayrılması muvafık olamayacağı ve tatbikatta da müşkilât doğuracağı, alınan izahata göre de bu tefrikın sadece malî zarurettten ileri geldiği anlaşılmakla yapılan hesablara göre bu müşkilâtın iptihâm edilir derecede olduğu görülerek 16 liralık derece kaldırılmış bu suretle meslekin en yorucu işlerinde çalışan polis memurlarının da bir dereceye kadar terfihlerine imkân verilmiştir. Bu kararın icabı olarak bu hususa aid maddeler bu esasa göre değiştirilmiştir.

Lâyihanın 45 ve 46 ncı maddeleri, kadımların yalnız sivil polise ayrılacaklarını, polis enstitüsünün yalnız ilk ve orta kısımlarına iştirak edeceklerini ve başkomiserlikten yukarı terfi edemeyeceklerini ifade etmektedir. Kadımların ehliyet ve kabiliyetlerine göre erkekler gibi her sınıf memuriyete girebilecekleri umumî bir esas olarak kabul edilmiş olup polis vazifesinde de bu esasa göre istihdamları tabii bulunduğundan bunun lâyhada tesbit edilmesine lüzum görülmemiş ve buna aid maddelerin lâyhadan çıkarılmasına karar verilmiştir.

Lâyihanın 56 ve 57 ncı maddeleri müzakere mevzuu olmuştur. Bu maddelerin hükümleri buldukları meslek derecesi vazifesini ifa ehliyetini haiz olup ta mafevk dereceye terfi için ehliyet sicilli alayıyanlardan altı sene hizmeti

sebkat etmiş olan polis memurlarile komiserlere derecelerine göre beş liradan on liraya kadar şehri tazminat verileceğinden ve bunların tekaüdlükleri halinde tekaüd muamelelerinin buldukları derecenin bir derece mafevki ile yapılacağından ibaret bulunmaktadır. Bu tarzı muamelenin haddi zatında mühim derecede malî bir külfeti istilzam edeceğini ve böyle bir muamelenin bütün Devlet memurları için düşünülecek bir esas olduğunu nazarı itibare alan encümenimiz bu hükümlerin de lâyhadan çıkarılmasını lüzumlu görmüştür.

Yaptığımız diğer değişikliklerin mühim bir kısmı yazılış tarzına aid olduğu gibi bir kısmı da maddelerin mütaleasından açıkça anlaşılacağından ayrıca izaha muhtaç görülmemiştir.

Komiser tâbiri, komiser muavini ve başkomiserleri de ihtiva eylemekte olduğundan maddelerde bu dereceler ayrı ayrı zikredilmeyerek sadece komiser denilmekle iktifa olunmuştur.

Bu kanun ile kabul edilen kadronun tatbiki bütçeye yeniden masraflar ilâvesini zarurî kılmaktadır. Ancak kadronun derhal tatbiki gerek malî ve gerekse idarî bakımdan mümkün olmayacağından bu işin beş sene içinde ve tedricen yapılması münasib görülmüş ve buna aid lâyhadaki madde aynen kabul olunmuştur. Yalnız sene içinde bu kadrodan mevkuf tutulacak olan memurlar ile ücretli müstahdemleri ihtiva eden cetveller önümüzdeki sene muvazenei umumiye kanununa alınmak üzere muvakkat bir madde ile kanuna bağlanmıştır.

Umumî heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	Reis V.	M. M.
Burdur	Isparta	Trabzon
M. Şeref Özkan	Mükerrem Ünsal	R. Karadeniz
Kâtib		
İstanbul	Çorum	Çorum
F. Öymen	M. Cantekin	E. Sabri Akgöl
Gümüşane	İzmir	Manisa
D. Sakarya	K. İnanç	T. Türkoğlu
Maraş	Muş	Ordu
A. Tiridoğlu	Ş. Ataman	H. Yalman
Siird	Sivas	Yozgad Kırklareli
M. Mayakon	Remzi Çiner	S. İçöz Ş. Ödül

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Emniyet işleri teşkilât kanunu lâyihası

MADDE 1 — A) Polis, silâhlı icra ve inzibat kuvvetidir. Polis üniformalı ve sivil olmak üzere iki kısımdır. Üniformalı polis, idarî ve beledi, sivil polis de adli ve siyasî bölümlere ayrılır.

Sivil ve üniformalı polisin ayrıca teknik kolları vardır.

B) Üniformalı polis, vasıtalı ve vasıtasız kısımlara ayrılır. Vasıtalı polis gereken yerlerde bulunur. Polis bölümlerinin her birinin umumî istihdam tarzları bir nizamname ile ve her birinin vazifeleri birer talimatname ile tesbit olunur. Adli polise aid vazife talimatnamesi Adliye vekâletle müştereken yapılır.

C) Adli polis, en az tam teşekküllü bir polis karakolu bulunan yerlerde munhasıran adli işlerle uğraşmak üzere kadrodan ayrılan bir kısımdır. Adli polis, yalnız adli işlerde mahallî cümhuriyet müddeiumumisinin emirlerini infazla mükelleftir.

D) Siyasî polis, Devletin umumî emniyetine taallük eden işlerle uğraşır.

E) İdarî polis, mahallî inzıbatı teminle mükelleftir.

F- Beledi polis, belediye kanun ve nizamnamelerinin zabıtaya tavzif ettiği işlerle meşgul olur.

MADDE 2 — Polis âmirleri; vilâyetlerde emniyet müdürü veya emniyet âmiri, kazalarda emniyet âmiri veya başkomiser ve polis teşkilâtı bulunan nahiye ve iskelelerde komiser muavini veya komiserdir.

Polis âmirleri, kanun ve nizamname ve talimatname ve zabıtaî maniaya aid umum emirlerle kendilerine verilen vazifelerden başka siyasî emniyet ve asayişe müteallik işlerle de iştigal ederler. Zabıtaî mania vazifeleri bir nizamname ile tesbit olunur.

MADDE 3 — Polis mensublarının derece ve ünvanları aşağıda gösterilmiştir:

D. Memuriyetin nevi

- 1 Emniyet işleri umum müdürü
- 2 Teftiş heyeti reisi
- 3 1 nci sınıf daire reisleri, 1 nci sınıf dere-

D. Memuriyetin nevi

- ce fevki emniyet müdürleri, umumî müfettişlikler emniyet müşavirleri
- 4 2 nci sınıf daire reisleri, başmüfettişler, 2 nci sınıf derece fevki emniyet müdürleri, polis enstitüsü müdürü, teknik şube müdürü
- 5 Umum müdürlük şube müdürleri, 1 nci sınıf emniyet müdürleri, 1 nci sınıf polis müfettişleri, polis enstitüsü müdür muavini, bu derecedeki emniyet müdür muavinleri, umum müdürlük sıhhat şubesi müdürü
- 6 2 nci sınıf emniyet müdürleri, 2 nci sınıf polis müfettişleri, aynı derecelerdeki emniyet ve şube müdür muavini, emniyet müdürlükleri şube müdürleri, polis mektepleri müdürleri
- 7 3 ncü sınıf emniyet müdürleri, 3 ncü sınıf polis müfettişleri, aynı derecelerdeki emniyet ve şube müdür muavinleri, emniyet müdürlükleri şube müdürleri, polis enstitüsü dahiliye müdürü
- 8 Emniyet âmirleri
- 9 Emniyet âmirleri, polis mektepleri dahiliye müdürleri
- 10 Üniformalı ve sivil başkomiserler, emniyet işleri umum müdürlüğü şube şefleri, emniyet müdürlükleri şube müdür muavinleri
- 11 Üniformalı ve sivil komiserler, emniyet işleri umum müdürlüğü şube şefleri, emniyet müdürlükleri şube müdür muavinleri
- 12 Üniformalı ve sivil komiser muavinleri
- 13 1 nci sınıf polis memurları
- 14 2 nci sınıf polis memurları.

Yazı, hesap ve levazım işleriyle muamelât memurları meşguldürler. Bu memurlar polis hukuk ve salâhiyetini haiz değildirler. Muamelât memurları kendi sınıfları dahilinde terfi ederler. Muamelât memurlarının mesleke alınma, terfi, tecziye esasları polis nizamnamesinde ayrıca tasrih edilecektir.

Emniyet işleri umum müdürlüğünün merkez teşkilâtı üç daire reisliği ile 10 şube müdüründen ibarettir.

A) Birinci daire: Memleketin umumî emniyetine taallûk eden işlerle uğraşan birinci şube ile ecanib işleriyle meşgul olan 4 ncü şubeden terekkeb eder. 1 nci şube 4 ve 4 ncü şube 3 bürodan müteşekkildir.

B) İkinci daire: Memleketin umumî asayişine müteallik işlerle uğraşan 6 ncı ve hudud işleriyle meşgul olan 7 nci şubelerden müteşekkildir. 6 ncı ve 7 nci şubeler ikişer bürodan ibarettir.

C) Üçüncü daire: İdarî ve beledî, malî ve iktisadî zabıta işleriyle uğraşan 2 nci şube ile zat işleri, talim ve terbiye, polis enstitüsü ve mektepleri, neşriyat, zabıta teşkilât ve tevziat ile uğraşan 3 ncü şubeden levazım ve hesap ve tahakkuk ve bunlara müteallik işlerle meşgul olan levazım ve sıhhat işleriyle uğraşan sıhhat müdürlüklerinden mürekkeptir. 2 nci şube iki ve 3 ncü şube üç, levazım müdürlüğü iki ve sıhhat müdürlüğü bir bürodan müteşekkildir.

D) Teknik işlerle uğraşan ve iki büro ve lâboratuardan mürekkebe olan teknik şubesiyle dosya, umumî kayıd ve daktilo işleri ile uğraşan ve üç büroyu ihtiva eden arşiv müdürlüğü doğrudan doğruya Umum müdürlüğe bağlıdır.

E) Önemli işler müdürlüğü.

Bu şube Umum müdürlüğün mahrem muhaberatını yapmakla mükellef ve Umum müdüre bağlıdır.

F) Teftiş heyeti reisi: Başmüfettiş ve müfettişlere aid mahrem sicilleri tanzim ve bunların mesai tarzlarını tesbit, teftiş rapor ve lâyiha-larının ve müfettişler tarafından tanzim olunan tahkikat evraklarını tetkik ve müfettişler hakkında yapılacak nizamname mucibince vazife görmekle ve umum müdürün göstereceği işleri yapmakla mükelleftir.

Bunlardan başka doğrudan doğruya umum müdürlüğe bağlı olmak ve ecnebi dillerle yazılı beynelmilel zabıta mahaberatını tercüme ve umum müdürün göstereceği işlerle uğraşmak üzere ayrıca bir tercüme bürosu vardır.

MADDE 4 — İstanbul, ve Ankara emniyet müdürleri birinci sınıf emniyet müdürlüğünün iki derece üstündedir. Bu merkezler haricinde istihdam edilecek derece fevkinde emniyet müdürlerinin yerleri Dahiliye vekâletince tayin olunur. Derece fevki emniyet müdürleri buldukları vilâyetlerde emniyet ve asayişe mü-

teallik işler için aynı zamanda vali muavini sıfat ve salâhiyetini de iktisab ederler.

MADDE 5 — Birinci sınıf emniyet müdürlüğü fevkinde müdürlük bulunan yerlerde birinci ve ikinci sınıf emniyet müdürü derecesinde müdür muavini, ikinci ve üçüncü sınıf emniyet müdürü derecesinde şube müdürü bulunur.

Birinci, ikinci ve üçüncü sınıf emniyet müdürlüklerinde de icabına göre üçüncü sınıf emniyet müdürü veya birinci ve ikinci sınıf emniyet âmiri veya başkomiser veyahud komiser derecesinde şube reisi bulundurulur. Emniyet müdür ve âmirleri şubelerinde kullanılacak memurların derecelerinin tayini Dahiliye vekâletine aittir.

MADDE 6 — A) Emniyet işleri umum müdürlüğü daire ve şubelerinde icab ve zaruret halinde vilâyetler kadrosundan muhtelif derecede memur tefrik ve istihdam olunabileceği gibi aynı şekilde merkezdeki memurlar da icab ve zaruret halinde vilâyetlerde istihdam olunabilirler.

Emniyet müdürlükleri veya âmirlikleri şubelerine lüzumu kadar uniformalı ve sivil memurlarla muamelât memurları tefrik olunur.

B) Emniyet müdürlükleriyle şubelerinde istihdam olunacak muamelât memurlarının derece ve miktarı emniyet işleri umum müdürlüğünce tayin ve tesbit olunur.

MADDE 7 — Polis meslekine girmek için işbu kanuna tevfiқан yapılacak polis nizamnamesinde tesbit olunacak vasıf ve şartları haiz bulunmak lâzımdır.

MADDE 8 — Yedinci ve daha yukarı derecelerdeki memurların yüksek tahsil görmüş olmaları şarttır. Liseden veya yedi senelik idadi veya bunlara muadil mekteplerden mezun birinci sınıf emniyet âmirleriyle muadili memurlardan terfi için muvafık tezkıye almak şartıyla polis enstitüsünün yüksek kısmı ve ihtisas kursunu muvaffakiyetle ikmal edenler meslek dahilinde yüksek tahsil görmüş addolunurlar.

Seferberlik zamanlarında bu maddede yazılı vasıf ve şartları haiz memur bulunmadığı takdirde yüksek mektep mezunu olmayan polis mensublarının yalnız seferberlik zamanlarına inhisar etmek şartıyla emniyet müdürlükleriyle

muadili memuriyetlere tayinleri caizdir.

MADDE 9 — A) Yüksek tahsilliler veya Avrupadaki yüksek polis ihtisas tahsilini veya kurslarını muvaffakiyetle bitirmiş olanlar polis nizamnamesindeki vasıfları haiz olmak şartile doğrudan doğruya komiser muavinliğine veya muadili memuriyetlere stajiyer olarak tayin ve polis enstitüsü ihtisas kursuna sevkolunurlar. Bu gibilerin ihtisas kursundan sonra en az altı ay namzedlik devresi geçirmeleri mecburidir. İhtisas kursunu başaran yüksek tahsilliler kursu bitirir bitirmez komiserliğe tayin olunurlar.

Bu şekilde mesleke girenler, iki buçuk seneden ibaret olan staj müddetini muhtelif komiserlik derecelerinde ve emniyet işleri umum müdürlüğünce tayin edilecek vazifelerde ikmal edenler muvafık sicil aldıkları takdirde doğrudan doğruya yedinci derecedeki vazifelere tayin olunabilirler.

Namzedlik müddeti staj müddetine dahildir. Staj devresinde muvafık sicil alamayanların staj müddetleri diğer bir emniyet müdürlüğünde istihdam olunmak şartile bir sene daha uzatılır.

B) Askerliğini yapmış olan ve polis nizamnamesindeki şartları haiz bulunan lise mezunları birinci sınıf polis memurluğuna tayin edilerek polis enstitüsünün orta ve yüksek kısmında tahsile sevkolunurlar. Bu kısımları muvaffakiyetle ikmal edenler komiser muavinliğine tayin olunurlar. Kursu muvaffakiyetle bitiremeyenler kadrolarda birinci sınıf polis memuru olarak vazife görürler. Lise mezunları birinci sınıf emniyet âmirliğine terfiden sonra polis enstitüsünün ihtisas kursuna sevkolunurlar. Bu kursu muvaffakiyetle bitirenler sekizinci madde hükmüne tebean meslek dahilinde yüksek tahsil görmüş addolunurlar.

C - Askerliğini yapmış olan ve yaşları 30 dan yukarı ve boyları 1,65 ten aşağı ve sıhhati arızalı olmayan ve polis nizamnamesindeki şartları haiz bulunan orta mekteb mezunları ordu ve jandarma gedikli küçük zabıtlığından ayrılmış olanlar 1 nci sınıf polis memurluğuna, beş sınıflı ilk mekteb mezunları ve bulunmadığı takdirde müsabaka ile 2 nci sınıf polis memurluğuna alınırlar.

Bunlar ilk polis kursunu ikmal edinceye kadar namzed olarak vazife görürler. 2 nci sınıf polis memurları, üç sene filî hizmetten sonra iyi sicil alırlarsa birinci sınıf polis me-

memurluğuna terfi ettirilirlir.

D - Polis kadrolarına yüksek mekteb mezunu memur yetiştirmek için bu kanunda ve polis nizamnamesinde tayin edilen vasf ve şartları haiz ve tercihan meslek dahilinde ve bulunmadığı takdirde meslek haricindeki lise mezunlarından, noterlikten tasdikli kefalet senedi vermek şartile ve müsabaka ile her sene ihtiyaç nisbetinde talebe Emniyet işleri umum müdürlüğü hesabına lüzum görülecek mekteplerde yüksek tahsile sevkolunurlar.

E - Emniyet işleri umum müdürlüğü hesabına yüksek tahsile sevkolanlar umum müdürlüğün göstereceği yer ve vazifelerde 10 sene müddetle hizmet etmeğe mecburdurlar. Bunlar tahsillerini terkettikleri veya 10 seneden evvel emniyeti umumiye hizmetinden ayrıldıkları takdirde tahsil için kendilerine yapılan masraflar 26 nci madde mucibince tazmin ettirilir.

F - Yüksek mekteblerin 1 nci sınıfını bitiren talebeler mektebin tatil zamanında Emniyet işleri umum müdürlüğünce teklif ve vekâletce tasvib olunacak yerlerde polislik, 2 nci sınıfı bitiren komiser muavinliği hizmetlerinde staj görürler. Bunlardan tahsillerini bitirenler komiserliğe veya muadili memuriyetlere tayin olunurlar. Bunlar mektebi bitirdikten sonra 9 ncu madde hükmüne tâbi tutulurlar.

Meslekten yüksek tahsile sevk edilenler muhtelif derecedeki staj müddetlerini yapmışlarsa Emniyeti umumiyenin göstereceği vazifelerde bir sene daha staj görürler.

G - Yüksek mekteplerden veya polis enstitüsünün yüksek kısmından mezun olub da meslekte filen çalışanlar arasında açılacak müsabaka imtihanında muvaffak olanlardan her sene ihtiyaç nisbetinde Avrupaya staj için memur gönderilebilir. Bu gibiler stajlarını muvaffakiyetle bitirdikleri takdirde haklarında Dahiliye memurları kanununun 3 ncu maddesi hükmü tatbik olunur.

H - Vasıtalı polis memurluklarına alacaklar tercihan askerliğini vasıtalı sınıflarda ikmal etmiş olanlardan tefrik olunurlar.

MADDE 10 — Emniyet müdür ve âmirleri ilk kursu muvaffakiyetle ikmal etmiş olan polis memurlarından kadronun müsaadesi nisbetinde ve umumî vazifelere hâlel gelmeyecek şekilde kâ-

fi derecede memur ayrılarak sivilde istihdam edebilirler. Bu şekilde sivil sınıfa ayrılan polis memurları en aşağı altı ay ve en çok bir sene meslekî namzedlik devresi geçirmeğe mecburdurlar.

Bu müddet içinde sivil sınıf için lâzım olan vasf ve şartları haiz olmadıkları anlaşılanlar üniformalı sınıfa iade olunurlar.

Kadro içinde 1 nci sınıf memur varsa sivil tercihan bu sınıf içinden intihab ve tefrik olunur.

Namzedlik müddeti içinde ehliyet ve kabiliyet göstererek aslı sivil sınıfa nakledilen memurlar ilk açılacak sivil orta kursuna sevkolunurlar. Bu kursu muvaffakiyetle bitirenler kurstan çıkış sırasına ve münhaline göre sivil komiserliğe tayin olunurlar. Bu kanunun neşri tarihinde sivil sınıfta bulunan komiserlerle polis memurları dahi sivillere mahsus orta kursa tedricen sevkolunurlar.

Sivil kursa iştirak edib de muvaffakiyet gösteremeyen sivil memurlar üniformalı sınıfa nakil ve iade olunurlar.

MADDE 11 — Kadınlardan boy kaydı hariç olmak üzere işbu kanunda ve polis nizamnamesinde yazılı vasf ve şartları haiz bulunanlar polisin sivil kısmına tayin olunabilirler. Bunlar yalnız sivil kursa iştirak edebilirler. Muvaffak olamayanların alâkaları kesilir.

Kadın polis mensubları meslek dahilinde baş komiserlikten yukarı derecelere terfi edemezler.

MADDE 12 — Merkez ve vilâyet polis idareleri tercümanlarına ve sair müteferrik hizmetlere meslek haricinden herhangi bir zatin tayini caiz ise de bu gibilerin hizmetleri meslekte kıdem ve derece almağa esas teşkil etmeyib hizmetlerine artık lüzum görülmediği zaman kendilerine üç aylık maaşlarını tecavüz etmemek üzere vekâletçe tensib olunacak bir ikramiye verilerek alâkaları kesilir.

MADDE 13 — Emniyet müfettişliği ve müfettiş muavinlik ve memurluklarına meslek haricinden herhangi bir zatin tayini caizdir.

Bir senelik tecrübe neticesinde kifayetleri tahakkuk ederse, bunlar memur hukukunu haiz olmak üzere esaleten emniyet müfettişlik ve muavinlik ve memurluklarına tayin olunabilirler.

MADDE 14 — Lüzumu olan vilâyetlerde munhasıran polis mensublarının ahvali sıhhiyetleriyle meşgul olmak üzere baş hekim ve hekim bulundurulur.

MADDE 15 — Beşinci, altıncı ve yedinci derecelerdeki memurlar umum müdürlük intihab encümeninin kararı ve Umum müdürün kabul ve inhası ve vekilin tasvibi üzerine müşterek kararname ve Reisi Cümhurun tasdıkı ile 2 nci ve 3 ncü derecelerdeki memurlar umum müdürün inhası ve vekilin tasvibi üzerine müşterek kararname ve Reiscümhurun tasdikile, 8 nci, 9 ncu, 10 ncu, 11 nci ve 12 nci derecelerdeki memurlar Umum müdürlük intihab encümeninin kararı, Umum müdürün kabul ve inhası üzerine vekâletçe, 13 ncü ve 14 ncü derecedeki memurlar da mahallî Emniyet müdür veya âmirlerinin inhaı üzerine vilâyetlerce tayin olunurlar. İcab ve zaruret halinde polis memurları vekâletçe de tayin olunabilecekleri gibi mekteplerden çıkan namzet talebeler de vekâletçe vilâyetlerdeki münhalere tayin olunabilirler.

1 nci derecedeki memurların tayini Dahiliye memurları kanununun 5 nci maddesi hükmüne tâbidir.

İlk kursa girecek talebeler, Polis enstitüsü ve mektepleri ve emniyet müdür ve âmirlikleri intihab heyetleri tarafından ve lüzumu halinde de emniyet İş. U. müdürlüğünce intihab ve namzed olarak polis mekteplerine sevkolunurlar. Polis mekteplerine ve polis enstitüsüne tahsil ve kurslar için sevkolunan memurların işe masrafları mekteb ve enstitüce temin edilir. Polis mekteplerinde tahsillerini muvaffakiyetle ikmal eden namzetler bu kanundaki şartlar dahilinde polis aslı sınıflarına tayin olunurlar. Muvaffakiyetle bitiremeyenlerin alâkaları kesilir ve haklarında bu kanunun 2 nci maddesi hükmü tatbik olunur.

9 ncu maddenin «G» fıkrasında, mektebe sevkolununcaya kadar istihdamlarına cevaz verilen namzetler mektebe gönderilinceye kadar tayin olundukları ikinci sınıf veya 1 nci sınıf polis memurluğu maaşını ücret olarak alırlarsa da mektebe gönderildikten sonra namzetlere yapılan muamele bunlar hakkında da tatbik olunur ve ücretleri kesilir. Bu kanunun neşri tarihinde kadrolarda müstahdem olup ta mekteb görmemiş bulunan polis memurları sıra ile

kursa iştirak ettirilirlir. Bunlara memuriyetlerine muhassas maaş tam olarak verilir. Meslekte namzet iken ilk kursa sevkolanlar arasında muvaffak alamryanların alâkaları kesilir ve 26 ncı madde hükmüne tâbi tutulurlar.

Belediye zabıtası işlerinin Devlet zabıtasına gördürüldüğü yerlerde bu kanun ahkâmı, belediye zabıta memurlarına da aynen tatbik olunur.

MADDE 16 — Umum müdürlüğe merbut olmak üzere bir reisin idaresi altında muhtelif derecelerde lüzumu kadar polis müfettişinden mürekkeb bir teftiş heyeti istihdam olunur.

MADDE 17 — Polis müfettişleri emniyet müdürlüğü hakkını iktisab edenlerle emniyet âmirleri ve muadili memurlardan ve Em. U. Md. Büro şeflerinden tayin olunur. Emniyet memurlarile büro şeflerinden ve muadili memurlardan polis müfettişliğine tayin edilenler arasında yüksek tahsil görmeyen veya enstitünün yüksek kursundan mezun bulunanlar polis müfettişliği sınıfında başmüfettişlik derecesine kadar terfi edebilirler. Polis müfettişleri polise aid teftiş ve tahkikat işlerinde vekâlet müfettişlerinin hukuk ve salâhiyetlerini haizdirler. Polis müfettişlerinin gönderilmediği ve bulunmadığı yerlerde polise müteallik teftişler vekâlet müfettişleri tarafından yapılabilir.

Terfi

MADDE 18 — A - Terfide esas; sırasile liyakat ve kıdem ve münhaldir.

B) Terfi için bir derecede en az üç sene hizmet etmiş olmak şarttır.

C) Polis memurlarının komiserlik derecelerine terfileri için polis enstitüsünün orta kursunu ve başkomiserlerin emniyet âmirlikleri derecelerine veya muadili derecelere terfileri için polis enstitüsünün yüksek kursunu muvaffakiyetle ikmal etmiş olmaları şarttır.

D) Liyakat ve kıdem esasları polis nizamnamesile tesbit olunacaktır.

E) 13 ncü maddenin hükmü bu kanunla ve polis nizamnamesile tesbit edilen terfi esaslarından müstesnadır.

F) Meslek dahilinde mafevk dereceye terfi hakkını iktisab etmiş kimse bulunmadığı takdirde üst derecenin maaşı karşılık gösterilmek

şartile madun derecelerden terfi hakkını kazananlar bir derece mafevk maaşla tayin olunabilirler.

G) İdarî ve siyâsî lüzum üzerine Heyeti Vekile kararile meslek haricinden memur alınmama lüzum görüldüğü hallerde 1452 sayılı kanunun bu hususa müteallik hükümleri cereyan eder.

I) İki terfi müddeti içinde iki muhtelif âmirden iyi sicil alamayanlar veya her hangi bir suçtan dolayı en az altı ay hapis cezasına mahkûm olanlarla bir terfi müddetinde kıdem ve sınıf tenzili gibi cezalarla üç defa cezalandırıldıkları halde ıslahı hal ettiklerine dair iki muhtelif âmir tarafından iyi sicil alamayanlar sicillen tekaüde sevkolunurlar.

Bunlardan 15 sene bilfiil hizmeti mesbuk olanlara 1683 numaralı kanunun 26 ncı maddesi hükmüne tevfiikan tekaüd maaşı tahsis olunur. Bu müddeti doldurmayanlar yine mezkûr maddenin son fıkrasına göre ikramiye verilerek meslekle alâkaları kesilir.

(Polis mesleğinde polis memurlarından emniyet müdürlerine kadar «Emniyet müdürleri dahil» 22 sene hizmet ifa edenlerden tekaüdlüğünü isteyenler hakkında 1683 sayılı kanunun 5 nci maddesi hükmü tatbik olunur).

MADDE 19 — Dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci derecelere dahil polis mensubları kaymakamlıklara muadildir. Bunlar arasında hukuk ve siyâsî bilgiler okullarından mezun bulunanlar kaymakamlıklara ve aynı derecelerdeki kaymakamlar da emniyet müdürlüklerine naklen veya terfian tayin olunabilirler.

Istifa ve mezuniyet

MADDE 20 — Mesleke namzed olarak giren polis mensubları üç sene mecburî hizmete tâbidirler. Bu müddeti ikmal etmeyen memurlar istifa edebilirlerse de istifa eden memur Polis enstitüsü veya mekteblerinde okumuşsa mekteblerde kendisi için yapılan bütün masraflar istirdad olunur. Veremeyenler hakkında tahsili emval kanunu tatbik olunur.

Mecburî hizmet müddetini ikmal ettikten sonra veya etmeden evvel mücbir bir sebep olmaksızın istifa eden üniformalı ve sivil polis ve komiserlerin istifasının kabulü tarihinden itibaren üç sene içinde mesleke dönmeyenler bir

daha mesleke almazlar. Üç sene zarfında tekrar polis veya komiserliğe avdet edenler yine istifa ederlerse bu gibilerin tekrar meslekte istihdamları caiz olamaz.

Memurun kanununun 66 ncı maddesine göre istifa etmeksizin veya istifasının kabulünü beklemeksizin terki vazife edenlerin tekrar polis meslekine kabulleri caiz olamaz. Enstitünün ilk kısmını bitiren memurlar üç sene hizmet etmedikçe istifa edemezler.

MADDE 21 — Memurin kanunundaki senelik mezuniyetten maada üniformalı ve sivil komiserlerle komiser muavini ve polislere haftada en az 24 saat izin verilir. Çok mühim haller müstesna olmak üzere bu mezuniyet kesilemez. Bu memurlar mezuniyet haricinde daima vazifedar addolunabilirler.

Sıhî sebeplerden dolayı tedavi ve istirahat için mezuniyet alacak memurlar hakkında memurin kanununun 84 ncü maddesi tatbik olunur. Mezuniyet müddetlerini bilâmazeret ve âmirlerinden müsaade almaksızın 15 günü tecavüz ettiren polis mensubları istifa etmiş addolunurlar.

MADDE 22 — Merkezde intihab encümeni teftiş heyeti reisinin başkanlığı altında daire reislerinden tereküb eder. İşbu encümenin kararları umum müdürün kabul ve tasvibi ve vekâletin tasdikile tamam olur. Reisin bulunmadığı zamanlarda en kıdemli daire reisi riyaset eder.

16 ncı maddede yazılı memurların intihab işleri : Memurlara verilecek takdirname ile bilûmum polis mensublarına verilecek para mükâfatının miktarını tayin etmek intihab encümeninin vazifesi dahilindedir.

Vilâyetlerde intihab encümenleri emniyet müdür veya muavininin riyaseti altında şube müdür veya reislerinden teşkil olunur.

Bu encümenler polis meslekine alacak namzedleri intihab ve tefrik ederler.

İnzibatî cezalar

MADDE 23 — Memurin kanununun 27, 28, 29, 30, 31, 32 ve 33 ncü maddelerinde yazılı hallerden başka aşağıdaki hallerde dahi karşılardaki cezalar verilir.

A) İhtar:

Zaruret olmadan merciini tecavüz etmek,

B) Tevbih:

1 - Meslekî terbiyeye uygun olmayan tavru harekette bulunmak,

2 - Teftiş veya takibleri sebebsiz uzatmak,

3 - Raporları veya tahkik evrakını vaktinde göndermemek,

4 - Vazife icabını takdir ve ifada müsamaha göstermek,

5 - Polis nizamnamesine mugayir şekilde giyinmek ve dolaşmak,

6 - Vazifede temaruz etmek,

7 - Silâhını ve elbisesini kirli tutmak,

8 - Âmirlerinin tembihatına riayet etmemek,

9 - Göreceği veya dolayısıyla muttali olacağı hâdiseleri âmirine vakit ve zamanında haber vermemek,

10 - Hafta iznine çıkarken silâhını âmirine teslim etmemek,

11 - Memuriyet mıntakası dahilindeki esnaf ve ahali ile lâubali olmak,

12 - Her hangi bir yol, mahal veya eşhası arayıp soranları cevabsız bırakmak veya başından savmak.

C) Maaş katı:

1 - Bir tahkikatı kasıdsız olsa da noksan bırakmak,

2 - Teftiş için gideceği yeri işaa etmek,

3 - Müfettişler tarafından tevdi edilen teftiş lâyihalarına ve sorulan suallere sebebsiz olarak üç gün içinde cevap vermemek,

4 - Bir meselenin evrakını kasdolmaksızın zayi etmek,

5 - Eli işten çektirilen memurlar hakkındaki tahkikat bittikten sonra mazeretsiz olarak en çok 15 gün içinde fezlekesini aid olduğu makama vermemek,

6 - Âmirinden izin almaksızın haftalık mezuniyetini muayyen saatten evvel kullanmak veya muayyen saatte vazifesi başına gelmemek,

7 - Bir aylık maaş miktarını geçecek derecede esnaf ve tüccara borçlanmak,

8 - Muhafazasına veya sevkine memur olduğu eşhasın hata ve tedbirsizlik neticesi kaçmasına sebebiyet vermek,

9 - Ešliha ve cephaneden maada Devlet malı olan eşyanın hata ve tedbirsizlik neticesi ziyama meydan vermek,

10 - Sivil elbise ile umuma açık olan yerlerde sarhoş olmak.

D) Kıdem tenzili:

- 1 - Sıfat ve vazifesi dolayısıyla muttali olduğu tahkikat ve istihbaratı ifşa etmek,
- 2 - Nokta, devriye ve nöbet yerinde uyumak,
- 3 - Mirî esliha ve cephanesini ihmal yüzünden kaybetmek «Bedeli ayrıca ödenecektir»,
- 4 - Mezun iken üniforma ile umuma açık yerlerde işret etmek. Kıdem tenzili cezası terfilere de müessirdir.

E) Sınıf tenzili:

- 1 - Âmirlerini ve mafevklerini tavru hareketle istihfaf etmek,
 - 2 - Âmirlerine veya mafevklerine Türk ceza kanununun 480 ve 482 nci maddelerinin şümulüne girmeyen ve fakat meslekî terbiye ve disiplin noktasından hakaret telâkki olunabilecek söz söylemek,
 - 3 - Vazife başında veya vazifeden dolayı madununa veyahud arkadaşlarına hakaret etmek,
 - 4 - Madununu veya hemrütbe arkadaşlarını dövmek,
 - 5 - Mensub olduğu emniyet müdürlüğü veya memurluğu mmtakası haricine izinsiz gitmek veya vazife icabı gittiği takdirde âmirini haberdar etmemek,
 - 6 - Cemi ianat nizamnamesine mugayir harekette bulunmak,
 - 7 - Ešliha ve cephaneden gayri Devlet malı olan eşyanın bilerek ziyama sebebiyet vermek,
 - 8 - Âmirinin izin ve malûmatı olmaksızın yemeğe veya başka bir yere gitmek veya ihtiyatta iken izinsiz karakoldan ayrılmak,
 - 9 - Mezun iken üniforma ile umuma açık yerlerde işreti tekerrür etmek.
- Yukarıki fıkralarda yazılı halleri irtikâb edenler sınıflarının tenziline imkân bulunmayan memurlardan ise terfilere bir devre geri bırakılır.

F) Meslekten ihraç:

- 1 - Sirkat, sahtekârlık, dolandırıcılık, iffetsizlik, iftira, irtikâb, irtişa, salâhiyeti kanunîyesini ligarazin veya memuriyet vazife ve nüfuzunun şahsî menfaat mukabilinde suiistimal suçlarından birini irtikâb ettiği tahkikatla sabit olmak,
- 2 - Meslekî âmirinin polis vazife ve salâhiyet kanununun ikinci maddesi hükmüne göre verdiği emirleri infaz etmemek,
- 3 - Âmir veya mafevklerini söz, yazı veya

her hangi bir vasıta ve hareketle tehdid etmek,
4 - Ziyarı Devletçe zararı mucib olsun olmasın bir meselenin evrakını kasden ortadan kaldırmak,

5 - Âmirinin izin ve malûmatı olmaksızın vazifesini veya halefine devretmeksizin memur olduğu nokta mevkiini terketmek, mücbir sebepler müstesnadır.

6 - Mezun olduğu günlerde üniforma ile veya gayrimezun olduğu günlerde bilâ vazife gerek üniforma ile ve gerek sivil olarak umumi evlere, birleşme yerlerine veya tek başına fuhuş yapan yerlere gitmek veyahud umumi kadımlarla irtibat veya münasebet tesis etmek,

7 - Masrafını maaş ve iradile tevzin etmeyip mücbir bir sebep olmaksızın ötekine berikine iki maaştan fazla borçlanmak ve borçlarını ödememeği itiyat edinmek,

8 - İfasma memur olduğu ve ifşası Devletçe mazarratı mucib olan tahkikat safhalarını veya mahrem malûmatı veyahud mahrem tezkiye varakalarının mündericatını âmirinden başkasına ifşa etmek,

9 - Ecnebi kadımlarla emirsiz veya sebebsiz irtibat veya münasebet tesis etmek,

10 - Muhafazasına veya sevkine memur olduğu eşhasın kasden firarına sebebiyet vermek,

11 - Resmî esliha ve cephanesini satmak veya başkasına vermek (bedeli ayrıca ödettirilir).

12 - Resmî elbisesini harice satmak,

13 - Sıfatı memuriyetini bildirmek suretile alenî mahallerde sarhoş olarak bağırıp çağırarak veya yıkılmak veya bilâsebeb silâh atmak,

14 - Her hangi bir şekilde olursa olsun karakolda veya vazifedar iken içki içmek,

15 - Resmî elbise ile sarhoş olarak dolaşmak,

16 - Karakola veya vazifesi başına sarhoş gelmek,

17 - Uyuşturucu maddeleri kullanmak,

18 - Âmir veya mafevklerini dövmek.

Memuriyetten ihraç cezaları memurun kanununun hükümlerine tâbidir.

MADDE 24 — Vazife icabını takdir ve ifada veya eşhasa karşı müessir fiillerle hürriyeti tahdid edici hareketler Devlet veya efratça mazarratı mucib olursa zararın derecesine göre inzibatî cezalar en ağırına kadar tatbik olunur.

23 ncü maddenin (F) bendile 24 ncü madde de yazılı fiilleri irtikâb eden ve ihraç olunan

memurların polis mesleğinde tekrar istihdamları gayricaidir. Ancak, ihraç olunan memurlar meslekten çıkarılmalarını mucib olan sebeplerden dolayı mahkemelerden beraat kararı veya meni muhakeme kararı aldıkları veyahud Devlet şurasınca bu ceza refolunduğu ve sicilleri de kusurdan âri bulunduğu takdirde tekrar kabul ve istihdam olunabilirler.

MADDE 25 — Üniformalı ve sivil memurların bir kısmından diğerine nakilleri için geçecekleri kısım hakkında bu kanunda yazılı şartların vücudu lâzımdır.

MADDE 26 — Bir memura isnad olunan inzibatî ceza müstelzim olmakla beraber Türk ceza kanunu mucibince cezalandırılmayı da istilzam eylediği ve inzibatî ceza hakkında karar verilebilmesi için mevcut deliller kâfi görülmemekle mahkeme hükmüne intizar zarureti bulunduğu kanaati hâsıl edildiği takdirde inzibatî ceza tatbiki mahkeme kararı neticesine talik olunabilir.

MADDE 27 — Merkezde inzibat komisyonu ikinci daire reisinin başkanlığı altında zat işleri müdürüne umum müdürün intihab ve tefrik edeceği bir şube müdüründen teşekkül eder. İnzibatî cezalar merkezde inzibat komisyonu, vilâyetlerde ve polis enstitüsü ve mekteplerde polis divanları tarafından verilir.

Emniyet müdür ve memurları başkomiserlere (dahil) ve bunlara muadil memurlara kadar resen muttali oldukları ahvalde hafta izninden mahrumiyet, ihtar, tevbih ve azamî üç günlük maaş katı cezalarını verebilirler.

MADDE 28 — Teşkilâtında emniyet müdürü derecesinde şube müdürü bulunan vilâyetlerde polis divanları adli şube müdürünün riyaseti altında kıdem itibarile reisten sonra gelen diğer iki şube müdüründen ve bu teşkilâtı ihtiva etmeyen vilâyetlerde emniyet müdür veya âmirlerinden sonra gelen en yüksek rütbeli ve kıdemli âmirin riyaseti altında ve reisten sonra gelen iki kıdemli âmirden ;

Polis enstitüsü ve mekteplerindeki divanlar dahiliye müdürünün riyaseti altında kıdemli iki dahiliye komiserinden teşkil olunur.

Divan teşkili mümkün olmayan yerlerde inzibatî cezaları istilzam eden fiiller hakkında tahkikat evrakları Emniyet işleri umum müdür-

lüğündeki inzibat komisyonu tarafından tetkik ve muktazası tayin olunur.

Emniyet işleri umum müdürü lüzum ve zaruret halinde bu kabîl tahkikat evraklarını herhangi bir vilâyet polis Divanına da tevdi edebilir.

MADDE 29 —

A) 8 nci dereceden 11 nci, (Dahil) dereceye kadar olan memurlar hakkındaki inzibatî cezalara müteallik kararlar merkezdeki inzibat komisyonu tarafından verilir. Bu derecelerden yukarı olan memurlar için memurin kanunile Dahiliye memurları hakkındaki kanun tatbik olunur.

Muamelât memurları da aldıkları maaş nisbetine göre merkez veya vilâyetlerdeki memurlar gibi muameleye tâbi tutulurlar.

B) 36 ncı maddede yazılı teşkilâtı ihtiva eden vilâyetlerde 10, 11 ve 12 nci maddelere dahil memurlar hakkında 29 ncu maddenin (A, B, C ve D) bendlerinde yazılı cezalar polis divanları tarafından,

(E ve F) bendlerinde yazılı cezalar merkez inzibat komisyonu tarafından,

Mezkûr teşkilâtı ihtiva etmeyen vilâyetlerde 10, 11 ve 12 nci derecelere dahil memurlar hakkında 29 ncu maddenin bütün bentlerindeki cezalara müteallik kararlar merkez inzibat komisyonu tarafından,

C) İnzibat komisyonu tarafından verilen kararlar umum müdürün tasdikile ve yalnız ihraç kararları Dahiliye vekilinin tasvibile, divanlar tarafından verilen ihraç kararları valilerin ve diğer kararlar emniyet müdür veya âmirinin tasdikile ve polis enstitüsü ve mekteplerindeki namzet ve polis memurları hakkında verilen kararlar enstitü mekteb müdürlüğünün tasdikile tekemmül eder.

Polis enstitüsü ve mekteplerine devam eden polis memurlarına enstitü ve mekteb müdürleri resen ceza vermek hususunda emniyet müdürlerinin salâhiyetlerini haizdirler.

İnzibat komisyonunun ve polis divanlarının kararları alâkadarlara tahriren tebliğ olunur. Bu kararlara karşı memurin kanununun 57 nci maddesine tevfikân itiraz olunabilir.

Vilâyet ve mekteb polis divanlarının kıdem tenziline (dahil) kadar verdikleri kararlar kâtidir.

MADDE 30 — Polis memurlarının sicillerile mahrem dosyalarının tesbit ve tasnif usulleri polis nizamnamesile tayin olunur.

MADDE 31 — Memurun kanununun 22, 23, 24 ve 25 nci maddelerile 1475 sayılı kanun hükümlerinden başka aşağıdaki hallerde nakdî mükâfat verilir.

A) Memleketin emniyet ve asayişini ve Devletin menfaatlerini ve efradın mal, can ve ifetini koruyucu yüksek hizmetleri görülenlere tam bir maaş nisbetinde,

B) Fevkalâde ahvalde hayatını tehlikeye koyarak büyük yararlıklar gösterenlere iki maaştan bir senelik maaş miktarına kadar,

MADDE 32 — Polis mesleğinde tedaris ve talim mekteplerinde yapılır, bunun için lüzumu kadar polis mektebi açılır.

Tedaris ve talim usulleri ve şeraiti nizamname ile tesbit olunur.

MADDE 33 — A) Polisin kara, deniz, ve hava hizmet ve nakil vasıtaları bedelleriyle bunların bilûmum sarfiyatı ve mütehasıs müstahdemlerinin ücretleri ve muhabere, tenvir, teshin, vesaiti fenniye, mefruşat ve kırtasiye polis memur ve komiserlerinin melbusat ve tehzizatı ve hayvan yem bedelleri ve bunlardan hastalanmaların ilâç ve tedavi masrafları ve kullanılacak polis köpekleri mubayaa ve iâşe ve tedavi ve diğer kullanılacak canlı ve cansız vasıtaların masrafları umumiyetle Devlet tarafından verilir.

B) Tedavi, hastalanan polis mensublarının ayakta ve evlerinde tedavileri kabul olunanların ilâç masrafları Em. İş. U. müdürlüğü bütçesinin faslı mahsusundan tesviye olunur.

Hastaneye sevkile tedavilerine hekimlerce lüzum gösterilenler de umumî hususî ve belediye bütçeleriyle idare olunan hastanelere yatırılır ve meccanen tedavi olunurlar.

Staj maksadile yabancı memleketlere gönderilen ve orada hastalananların tedavi ücretleri Devletçe verilir. Meslek mensublarının hizmet esnasında ve tekaüdlüklerinde her türlü zarurî ihtiyaçlarını karşılamak ve varidatı sandığa dahil olanlar tarafından temin olunmak üzere Emniyet işleri umum müdürlüğünce bir

polis bakım ve yardım sandığı kurulacaktır: Bu sandığa aid esaslar bir nizamname ile tesbit olunacaktır.

MADDE 34 — 2 Mayıs 339 tarihli polis nizamnamesinin ve 1700 ve 1452 numaralı kanunların bu kanunda mevcut olmayan hükümleri polis mensubları hakkında da tatbik olunur.

2049 ve 2050 ve 2531 numaralı kanunlar ve diğer kanunların bu kanuna muhalif hükümleri mülgadır.

MADDE 35 — Emniyet işleri teşkilâtına dair kadro bu kanuna bağlı (1) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 1 — Emniyet müdürlüğü teşkilâtı her vilâyette tatbik edilinceye kadar mevcut vilâyetlerdeki emniyet âmirlikleri devam eder.

MUVAKKAT MADDE 2 — Bu kanuna bağlı kadrolar her sene bütçesine konulacak tahsisatın miktarına göre 10 sene zarfında tatbik edilecektir. Her sene tatbik edilmeyecek kısımlar o seneye aid muvazenei umumiye kanununa bağlı (L) cetvelinde gösterilecektir.

MUVAKKAT MADDE 3 —

1 - Bu kanuna bağlı 2 numaralı cetvel 1936 senesi muvazenei umumiye kanununun 12 nci maddesine bağlı (L) cetveline eklenmiştir.

2 - 1936 senesinde, polis komiserlerinin maaşı 20, ve muavinlerinin 17,5 ve memurlarının 16 lira üzerinden verilir.

MADDE 36 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 37 — Bu kanun hükümlerini icraya Dahiliye ve Maliye vekilleri memurdur.

22 - VII - 1936

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	Dr. T. R. Aras	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arkan	A. Çetinkaya	C. Bayar
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	Rana Tarhan	Muhlis Erkmen

Hükümetin teklifine bağli

[1] NUMARALI KADRO CETVELİ

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaşı
2	Emniyet işleri umum müdürü	1	125
4	Teftiş heyeti reisi	1	90
5	Daire reisi	1	80
6	» »	2	70
6	Teknik şubesi müdürü	1	70
7	Şube müdürü	10	55
8	» » muavini	3	45
9	» » »	3	40
10	Büro şefi	13	35
11	» »	11	30
12	Küçük sıhhat memuru	1	25
14	» » »	1	20
6	Polis baş müfettişi	1	70
7	Birinci sınıf polis müfettişi	2	55
8	İkinci » » »	3	45
9	Üçüncü » » »	6	40
12	Müracaat memuru	1	25
8	Baş tercüman	1	45
9	Tercüman	3	40
10	»	2	35
5	Ankara emniyet müdürü	1	80
5	İstanbul » »	1	80
6	Derece fevki emniyet müdürü	4	70
7	Birinci sınıf emniyet müdürü ve derece fevki emniyet müdür muavini	18	55
8	İkinci sınıf emniyet müdürü, emniyet müdür muavini emniyet müdürlüğü şube müdürü	31	45
9	Üçüncü sınıf emniyet müdürü, emniyet müdür muavini emniyet müdürlüğü şube müdürü	39	40
8	Birinci sınıf emniyet âmiri ve emniyet müdürlüğü şube müdür muavini	15	45
9	İkinci sınıf şube müdür muavini	30	40
10	Üniformalı ve sivil başkomiser	163	35
11	Üniformalı ve sivil komiser	247	30
12	» » » muavini	800	25
14	Birinci sınıf üniformalı ve sivil polis memuru	3250	20
16	İkinci » » » » »	2250	16
8	Başhekim	3	45
9	Hekim	6	40
10	»	6	35

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaşı
12	Kabile	1	25
14	»	1	20
16	»	1	16
14	Tımarcı	1	20
14	Nazarethane memuru	2	20
10	Birinci sınıf muamelât memuru	20	35
11	İkinci » » »	40	30
12	Üçüncü » » »	80	25
14	Dördüncü » » »	180	20
16	Beşinci » » »	300	16

İstanbul polis mektebi

7	Müdür	1	55
9	Dahiliye müdürü	1	40
10	» Başkomiseri	1	35
11	» komiseri	1	30
12	» » muavini	2	25
10	Kanunlar ve nizamlar muallimi	1	35
10	Ceza tatbikatı muallimi	1	35
10	Hekim ve hrfzıssihha muallimi	1	35
10	Coğrafya ve tarih muallimi	1	35
10	Belediye kanun ve nizamları muallimi	1	35
10	Fotoğraf ve parmak izi muallimi	1	35
10	Makyaj, kıyafet ve hüviyet değiştirme muallimi	1	35
10	Telgraf, telefon ve telsiz muhabere muallimi	1	35
11	Meslekî terbiye ve filî hizmet muallimi	1	30
11	Beden terbiyesi ve talim muallimi	1	30
12	Yazı muallimi	1	25
11	Motörlü vesaitin sevk ve idaresi muallimi	1	30
11	Binicilik muallimi	1	30
11	Yüzme ve kürek çekme muallimi	1	30
11	Muamelât memuru	1	30
12	» »	2	25
14	» »	6	20

Muallim, doktor, tercüman, kabile, sıhhiye memuru ve timarcılara aslı maaşlarıyla emsali hâsılının mecmuu ücret olarak verilebilir.

Emniyet müfettişliği

4	Emniyet başmüfettişi	2	90
5	» »	2	80
6	» Müfettişi	3	70
7	» »	2	55
8	» »	3	45
9	» »	3	40

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaşı
10	Emniyet müfettişi muavini	2	35
11	» » »	2	30
6	Lâboratuvar şefi (Kimyager)	1	70
7	» Şef muavini (Kimyager)	1	55
12	Tetkik başmemuru	3	25
13	Fen memuru	5	22
14	Kâtib	5	20
15	Birinci sınıf tetkik memuru	12	17,5
16	İkinci » » »	12	16

L - CETVELİ

5	Daire reisi	1	80
6	» »	2	70
6	Teknik şubesi müdürü	1	70
7	Şube müdürü	2	55
8	» » Muavini	2	45
9	» » »	1	40
10	Büro şefi	3	35
11	» »	6	30
12	Küçük sıhhat memuru	1	25
14	» » »	1	20
9	Tercüman	2	40
10	»	1	35
6	Derece fevki emniyet müdürü	4	70
7	Birinci sınıf emniyet müdürü	10	55
8	İkinci » » »	24	45
9	İkinci » » »	10	40
9	İkinci » » Âmiri	7	40
11	Ünif. ve sivil komiser	13	30
12	» » Muavini	30	25
14	Polis memuru	1256	20
8	Başhekim	2	45
9	Hekim	6	40
12	Kabile	1	25
14	»	1	20
14	Nezarethane memuru	1	20
10	Birinci sınıf muamelât memuru	20	35
11	İkinci » » »	39	30
12	Üçüncü » » »	46	25
14	Dördüncü » » »	129	20
16	Beşinci » » »	237	16
10	Polis mektebi coğrafya ve tarih muallimi	1	35

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
10	Belediye kanun ve nizamlar muallimi	1	35
10	Makyaj, kıyafet, ve hüviyet değiştirme muallimi	1	35
10	Telgraf, telefon, telsiz, muhabere muallimi	1	35
11	Meslekî terbiye ve filî hizmet muallimi	1	30
11	Beden terbiyesi ve talim muallimi	1	30
12	Yazı muallimi	1	25
11	Motörlü vesaitin sevk ve idaresi muallimi	1	30
11	Binicilik muallimi	1	30
11	Yüzme ve kürek çekme muallimi	1	30
11	Muamelât memuru	1	30
12	» »	1	25
14	» »	1	20

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Emniyet teşkilât kanunu lâyihası

MADDE 1 — Memleketin umumî emniyet ve asayiş işlerinden Dahiliye vekili mesuldür.

Dahiliye vekili bu işleri, kendi kanunları dairesinde hareket eden Emniyet umum müdürdürlüğü ile Umum jandarma komutanlığı ve icabında diğer bütün zabıta teşkilâtı vasıtasile ifa ve lüzüm halinde İcra Vekilleri Heyeti kararile ordu kuvvetlerinden istifade eder.

MADDE 2 — Dahiliye vekilinin riyaseti altında Büyük Erkânıharbiyenin bir mümessilile Emniyet umum müdürü, jandarma ve Gümrük ve Orman muhafaza umum komutanları ve vekâletçe intihap edilecek iki umumî müfettiş ve beş validen mürekkeb bir emniyet komisyonu teşkil edilir.

Bu komisyonun Ankarada bulunan azaları her ay ve heyeti umumiyesi en az senede bir defa Dahiliye vekilinin lüzüm gördüğü zamanlarda toplanır. ve memleketin umumî emniyet ve asayiş işlerini tetkik ile istişarî mütalealarını bildirir.

Dahiliye vekili lüzüm gördüğü zamanlarda diğer alâkalı vekâletlerden birer mümessil göndermesini talep edebilir.

Komisyon raportörü emniyet umum müdürüdür.

MADDE 3 — Emniyet teşkilâtı, silâhlı ve silâhsız olmak üzere iki kısma ayrılır.

Silâhlı kısım, polis ve jandarma ve silâhlı hususî zabıta kuvvetleri teşkil eder.

Silâhsız kısım, istihbarat ve muamelât memurları ile silâhsız hususî zabıta memurlarıdır.

Jandarma ve hususî zabıta teşkilâtı kendi kanunlarına ve emniyet teşkilâtı bu kanun hükümlerine tâbidir.

Jandarma ve hususî zabıta ile emniyet teşkilâtının merkezde ve vilâyetlerde yekdiğerile irtibat ve muhabere, çalışma tarzları nizamname ile tayin edilir.

MADDE 4 — Polis, silâhlı icra ve inzibat kuvveti olup üniformalı ve sivil olmak üzere iki kısımdır. Her iki kısmın ayrıca teknik kolları vardır.

MADDE 5 — Üniformalı polis; vasıtalı ve vasıtasız kısımlara ayrılır. Vasıtalı polis; atlı,

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Emniyet teşkilât kanunu lâyihası

MADDE 1 — Dahiliye encümeninin 1 nci maddesi aynen.

MADDE 2 — Dahiliye vekilinin riyaseti altında Büyük erkânıharbiyenin bir mümessili ile Emniyet umum müdürü, Jandarma ve Gümrük ve Orman muhafaza umum komutanları ve vekâletçe seçilecek lüzümü kadar umumî müfettiş ve validen mürekkeb bir Emniyet komisyonu teşkil edilir.

Bu komisyon Ankarada bulunan azaları ile her ay ve umumî müfettiş ve valilerin iştirakile de en az senede bir defa Dahiliye vekilinin lüzüm gördüğü zamanlarda toplanır ve memleketin umumî emniyet ve asayiş işlerini tetkik ile istişarî mütaleasını bildirir.

Dahiliye vekili lüzüm gördüğü zamanlarda diğer alâkalı vekâletlerden birer mümessil göndermesini talep edebilir.

Komisyon raportörü Emniyet umum müdürüdür.

MADDE 3 — Umumî zabıta teşkilâtı silâhlı ve silâhsız olmak üzere iki kısma ayrılır.

Silâhlı kısmı, polis ve jandarma ve silâhlı hususî zabıta kuvvetleri teşkil eder.

Silâhsız kısım, istihbarat ve muamelât memurları ile silâhsız hususî zabıta memurlarıdır.

Jandarma ve hususî zabıta teşkilâtı kendi kanunlarına ve emniyet teşkilâtı bu kanun hükümlerine tâbidir.

Jandarma ve hususî zabıta ile emniyet teşkilâtının merkezde ve vilâyetlerde yekdiğerile irtibat, muhabere ve çalışma tarzları nizamname ile tesbit edilir.

MADDE 4 — Dahiliye encümeninin 4 nci maddesi aynen.

MADDE 5 — Dahiliye encümeninin 5 nci maddesi aynen.

Da. E.

bisikletli, motörlü ve canlı, cansız diğer vasıtalarla tehziz edilen kısımdır.

MADDE 6 — Sivil polis; her nevi emniyet hizmetinde üniformasız çalıştırılan kısımdır.

Emniyet makamları

MADDE 7 — Emniyet makamları; vilâyetlerde emniyet müdürü, kazalarda emniyet âmiri ve polis teşkilâtı bulunan nahiye ve iskele ve istasyonlarda emniyet komiserleridir.

Kadroların müsaadesizliği halinde bu memurlar, daha aşağı sınıflardan tayin edilebilir. Bu memurlar, vilâyet, kaza ve nahiyelerle buldukları yerin emniyet ve asayişine müteallik işlerini idare ederler.

MADDE 8 — Nahiyeye, iskele ve istasyonlarda müstakilen vazife gören her hangi derecedeki komiserler, bu vazifede buldukları müddetçe emniyet komiseri ünvanını alırlar. Bunların maaşları, esas dereceleri maaşlarıdır.

Emniyet teşkilâtı bölümleri

MADDE 9 — Polis; idarî, siyasî ve adli kısımlara ayrılır.

Belediye zabıtası işleri, lüzum görülen yerlerde; idarî polis kadrosundan ayrılan ve tahsisatı belediyelerden alınan bir kısım tarafından ifa edilir. Bu kısım memurlar dahi işbu kanun hükümlerine tâbi tutulur.

MADDE 10 — A) İdarî polis, içtimâî ve umumî intizamı temin etmekle mükellef olan kısımdır.

B) Siyasî polis, Devletin umumî emniyetine taallük eden işlerle mükellef olan kısımdır.

C) Adli polis; asgarî tam teşekküllü bir polis karakolu bulunan yerlerde, adli işlerle uğraşmak üzere Emniyet umum müdürlüğünce kadrodan ayrılan bir kısımdır.

Tam teşekküllü bir kadrodan daha az kuvvette olan polis teşekküllerinin tamamı veya bir kısmı adli polis olarak tefrik edilebilir.

B. E.

MADDE 6 — Dahiliye encümeninin 6 ncı maddesi aynen.

Emniyet makamları

MADDE 7 — Emniyet makamları, vilâyetlerde emniyet müdürü, kazalarda emniyet âmiri veya emniyet komiseri ve polis teşkilâtı bulunan nahiye ve iskele ve istasyonlarda emniyet komiserleridir. Bu memurlar vilâyet, kaza ve nahiyelerle buldukları yerin emniyet ve asayişine müteallik işlerini idare ederler.

Kaza, nahiyeye, iskele ve istasyonlarda müstakillen vazife gören her hangi derecedeki komiserler bu vazifede buldukları müddetçe emniyet komiseri ünvanını alırlar. Bunların maaşları esas dereceleri maaşlarıdır.

Emniyet teşkilâtı bölümleri

MADDE 8 — Dahiliye encümeninin 9 ncü maddesi aynen.

MADDE 9 — Dahiliye encümeninin 10 ncü maddesi aynen.

Da. E.

MADDE 11 — Adli polis, toplu olarak veya mmtakalara ihtiyaç nisbetinde tevzi edilmiş bir halde bulundurulur.

Adli polis, adli tahkikat vazifeleri haricindeki hizmetlerde; mafevklerinin emrindedir.

MADDE 12 — Mahallî vakalar hakkında malûmat istemek ve teknik, muhasebe, levazım ve zat işlerine aid muameleleri idare etmek hususunda, Emniyet umum müdürlüğü, vilâyet emniyet teşkilâtı ve vilâyet emniyet müdürlüğü, kaza emniyet teşkilâtı ile resen muhabereye salâhiyetlidir.

MADDE 13 — Adli işlere müteallik tahkikat, salâhiyetli adli otoritelerin direktifleri altında yalnız adli zabıtaya yaptırılır. Adli polis teşkilâtı yapılmıyan yerlerde, bu teşkilât yapılmıyaya kadar adli polis teşkilât ve vazifeleri aynı esaslar dahilinde jandarma tarafından yapılır.

Emniyet teşkilâtının meslek dereceleri

MADDE 14 — Emniyet teşkilâtı mensuplarının meslek dereceleri ve ünvanları aşağıda gösterilmiştir.

Meslek dereceleri	Memuriyetin nevi
1	Emniyet umum müdürü
2	Emniyet umum müdürü muavinleri teftiş heyeti reisi.
3	Ankara, İstanbul vilâyet emniyet müdürleri umum müdürlük daire reisleri, birinci sınıf emniyet müdürleri, umumî müfettişlik emniyet müşavirleri, polis enstitüsü müdürü.

B. E.

MADDE 10 — Dahiliye encümeninin 11 nci maddesi aynen.

MADDE 11 — Mahallî vakalar hakkında malûmat istemek ve teknik, muhasebe, levazım ve zat işlerine aid muameleleri idare etmek hususunda, Emniyet umum müdürlüğü, vilâyet emniyet teşkilâtı ve vilâyet emniyet müdürlüğü vilâyet dahilindeki emniyet teşkilâtı ve kaza emniyet âmirliği de kaza dahilindeki emniyet teşkilâtı resen muhabereye salâhiyetlidir.

MADDE 12 — Suçluların yakalanması ve işlenen suçların işlendikleri yerde vukuu suretlerinin ve delillerinin tesbiti vazifesi ceza muhakemeleri usulü kanunları dairesinde zabıtaya mevdudur.

Adli zabıta teşkilâtı bulunan yerlerde Cumhuriyet müddei umumîleri tarafından havale edilen tahkikatlar veya bu tahkikatlara tealûk eden işler bu kısım zabıta tarafından yapılır.

Adli zabıta teşkilâtı bulunmayan veya kâfi gelmeyen yerlerde bu teşkilâta aid işler diğer kısım zabıta tarafından yapılır.

Emniyet teşkilâtının meslek dereceleri

MADDE 13 — Emniyet polis memurlarının meslek dereceleri ve ünvanları aşağıda gösterilmiştir:

Meslek dereceleri	Memuriyetin nevi
1	Emniyet umum müdürü
2	Emniyet umum müdür muavinleri, emniyet polis teftiş heyeti reisi
3	Ankara, İstanbul vilâyetleri emniyet müdürleri, umum müdürlük daire reisleri, birinci sınıf emniyet müdürleri, emniyet polis müfettişleri, emniyet başmüfettişleri ve müfettişleri, umumî müfettişlikler emniyet müşavirleri, Ankara polis enstitüsü müdürü.

Da. E.

B. E.

Meslek
dereceleleri

Memuriyetin nevi

Meslek
dere-
celeri

Memuriyetin nevi

- 4 Emniyet polis başmüfettişleri ,ikinci sınıf vilâyet emniyet müdürleri, polis mektebi müdürü, umum müdürlük şube müdürlüğü.
- 5 Üçüncü sınıf vilâyet emniyet müdürleri birinci sınıf emniyet polis müfettişleri. Polis enstitüsü müdür muavini, Ankara, İstanbul vilâyet emniyet müdür muavinleri ve şube müdürleri, birinci sınıf vilâyet emniyet müdür muavinleri. Umumî müfettişlik emniyet müşavir muavinleri.
- 6 Dördüncü sınıf vilâyet emniyet müdürleri. İkinci sınıf emniyet polis müfettişleri. Ankara, İstanbul ve birinci, ikinci sınıf emniyet müdürlükleri şube müdürleri. İkinci sınıf vilâyet emniyet müdür muavinleri. Emniyet umum müdürlüğü şube müdür muavinleri.
- 7 Beşinci sınıf vilâyet emniyet müdürleri. Üçüncü sınıf emniyet polis müfettişleri. Ankara, İstanbul vilâyet müdürlükleriyle birinci ve ikinci sınıf emniyet müdürlükleri şube müdürleri. Emniyet umum müdürlüğü şube müdür muavinleri. Polis mektepleri dahiliye müdürleri.
- 8 Birinci sınıf kaza emniyet amirleri. Vilâyet emniyet müdür muavinleri ve vilâyet emniyet müdürleri şube müdür muavinleri. Polis mektepleri dahiliye müdürleri.
- 9 İkinci sınıf kaza emniyet amirleri. Vilâyet emniyet müdür muavinleri. Vilâyet emniyet müdürlükleri şube müdür muavinleri. Polis mektebi dahiliye müdürleri.
- 10 Baş komiserler. Vilâyet emniyet müdürlüğü ve kaza emniyet amirliği şube şefleri. Emniyet umum müdürlüğü şube grup şefleri.

- 4 Umum müdürlük şube müdürleri, ikinci sınıf emniyet müdürleri, birinci sınıf emniyet polis müfettişleri, emniyet müfettişleri, Ankara ve İstanbul emniyet müdür muavinleri, polis mektepleri müdürleri, umumî müfettişlikler emniyet müşavirleri.
- 5 Üçüncü sınıf emniyet müdürleri, emniyet umum müdürlüğü şube müdür muavinleri, ikinci sınıf emniyet polis müfettişleri, emniyet müfettişleri, Ankara polis enstitüsü müdür muavini, Ankara, İstanbul emniyet müdürlükleri şube müdürleri, birinci sınıf emniyet müdürlükleri müdür muavinleri, umumî müfettişlikler emniyet müşavir muavinleri.
- 6 Dördüncü sınıf emniyet müdürleri, üçüncü sınıf emniyet polis müfettişleri, emniyet müfettişleri, birinci ve ikinci sınıf emniyet müdürlükleri müdür muavinleri, şube müdürleri ve şube müdür muavinleri.
- 7 Birinci sınıf emniyet âmiri, emniyet umum müdürlüğü şube müdür muavinleri, emniyet müdürlükleri müdür muavinleri ve emniyet müdürlükleri şube müdürleri ve şube müdür muavinleri.
- 8 İkinci sınıf emniyet âmiri, emniyet müfettişleri, emniyet müdürlükleri müdür muavinleri ve şube müdürleri ve şube müdür muavinleri, Ankara polis enstitüsü dahiliye müdürü, polis mektepleri dahiliye müdürleri.
- 9 Başkomiserler, emniyet müfettiş muavinleri, emniyet müdürlükleri ve kaza emniyet amirlikleri şube şefleri.
- 10 Komiserler, emniyet müfettiş muavinleri, emniyet müdürlükleri ve kaza emniyet amirlikleri şube şefleri.
- 11 Komiser muavinleri, kaza emniyet amirlikleri, şube şefleri, tetkik başmemurları.
- 12 Polisler, tetkik memurları.

Da. E.

B. E.

Meslek
dereceleri

Memuriyetin nevi

- 11 Komiserler.
Vilâyet emniyet müdürlüğü ve kaza emniyet âmirliği şube şefleri.
Emniyet umum müdürlüğü şube gurub şefleri.
- 12 Komiser muavinleri.
Kaza emniyet âmirliği şube şefleri.
- 13 Birinci sınıf polis memurları.
- 14 İkinci sınıf polis memurları.

MADDE 15 — Muamelât memurları, beş derecedir. Bu memurlar yazı, hesap, levazım işlerinde hizmet ederler. Polis hak ve salâhiyetini haiz değildirlen. Muamelât memurlarının dereceleri, mesleke kabul şartları nizamname ile tayin edilir.

MADDE 16 — Beşinci, altıncı ve yedinci meslek derecelerine dahil emniyet teşkilâtı mensubları, kaymakamlıklara muadildir. Bunlar arasında hukuk ve siyasal bilgiler okullarından mezun bulunanlar, kaymakamlıklara ve aynı derecedeki kaymakamlar da, emniyet müdürlüklerine naklen veya terfian tayin edilebilirler.

Dördüncü ve daha yukarı meslek derecelerindeki emniyet teşkilâtı mensublarından yüksek tahsil görmüş olanlar, maaşlarının miktarına göre o maaşı alan dahiliye memurlukları derecelerine muadil memurluklara naklen veya terfian tayin olunabilirler.

Merkez ve vilâyet teşkilâtı

MADDE 17 — Emniyet umum müdürlüğü'nün merkez teşkilâtı aşağıda gösterilmiştir:

A) Umum müdürlüğe bağlı makamlar:

- 1 - Umum müdür muavinlikleri,
- 2 - Teftiş heyeti reisliği,
- 3 - Dört daire reisliği,
- 4 - Hukuk işleri müdürlüğü (bir bürodur)
- 5 - Önemli işler müdürlüğü (üç büroyu havidir)
- 6 - Arşiv müdürlüğü (üç büroyu havidir)
- 7 - Tercüme bürosu,

B) Birinci daire üç ve diğer daireler ikişer şubeden teşekkül eder. Dördüncü dairenin ayrıca lâboratuvarları vardır.

MADDE 14 — Dahiliye encümeninin 15 nci maddesi aynen.

MADDE 15 — Beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci meslek derecelerine dahil emniyet teşkilâtı mensuplarından yüksek mekteb mezunu olanlar kaymakamlıklara muadildir.

Bunlar arasında siyasal bilgiler okulu veya lise muadili tahsil görmüş hukuk mezunları kaymakamlıklara ve aynı derecedeki kaymakamlar da emniyet müdürlüklerine naklen veya terfian tayin edilebilirler.

Dördüncü ve daha yukarı meslek derecelerindeki emniyet teşkilâtı memurlarından yüksek tahsil görmüş olanlar, maaşlarının miktarına göre o maaşı alan dahiliye memurlukları derecelerine muadil memurluklara naklen veya terfian tayin olunabilirler.

Merkez ve vilâyet teşkilâtı

MADDE 16 — Dahiliye encümeninin 17 nci maddesi aynen.

Da. E.

C) Birinci şube dört, ikinci şube iki, üçüncü şube üç dördüncü şube iki, beşinci şube iki, altıncı şube üç, yedinci şube iki, sekizinci şube bir, dokuzuncu şube iki büroya taksim edilir.

Daireler, birbirinden numara ile tefrik edilir ve görecekları işler umum müdürlük arşivinde saklanacak vazife taksimi cetvelinde tasrih edilir.

MADDE 18 — Emniyet müdürlüklerinde dereceleri aşağıda yazılı muavin ve şube müdür ve şefleri bulundurulur:

A) Ankara ve İstanbul vilâyet emniyet müdürlüklerinde, üçüncü sınıf vilâyet emniyet müdürü derecesinde müdür muavinini ile üçüncü dördüncü ve beşinci sınıf vilâyet emniyet müdürü derecesinde şube müdürleri,

B) Birinci ve ikinci sınıf vilâyet emniyet müdürlüklerinde, üçüncü ve dördüncü sınıf vilâyet emniyet müdürü derecesinde müdür muavinini ile üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıf vilâyet emniyet müdürü derecesinde şube müdürü,

C) Üçüncü, dördüncü, beşinci, sınıf vilâyet emniyet müdürlüklerinde, icabına göre, beşinci sınıf vilâyet emniyet müdürü ve birinci ve ikinci sınıf kaza emniyet âmiri ve başkomiser ve komiser derecesinde şube müdür veya şefi,

D) Kaza emniyet âmirliklerinde, her derece komiserlerden şube şefi bulundurulur.

MADDE 19 — Ankara polis enstitüsü, meslekî ilk, orta ve yüksek tahsil sınıfları olmak üzere üç kısmı ihtiva eder.

Meslekî ilk tahsil kısmı, polis memurları yetiştirir.

Meslekî orta tahsil kısmı, polis komiserleri yetiştirmeye mahsustur.

Meslekî yüksek tahsil kısmı, emniyet âmirleri yetiştirmeye mahsustur.

Kısımlarda mütehassıslar yetiştirmek için kurslar açılır.

Enstitünün idare tarzı ve idare heyetinin vazifeleri ve tedris usulleri nizamname ile tayin edilir.

MADDE 20 — Lüzum görülen vilâyetlerde, polis memurlarının tedris ve talimi için polis mektepleri açılır.

B. E.

MADDE 17 — Emniyet müdürlüklerinde dereceleri aşağıda yazılı muavin, şube müdürü ve şefleri bulundurulur.

A) Ankara ve İstanbul vilâyet müdürlüklerinde ikinci sınıf emniyet müdürü derecesinde müdür muavinile üçüncü sınıf emniyet müdürü derecesinde şube müdürleri,

B) Birinci ve ikinci sınıf emniyet müdürlüklerinde dördüncü sınıf emniyet müdürü veya birinci, ikinci sınıf emniyet âmiri derecesinde müdür muavinini ve şube müdürleri,

C) Üçüncü, dördüncü sınıf emniyet müdürlüklerinde icabına göre birinci ve ikinci sınıf emniyet âmiri veya başkomiser ve yahud komiser derecesinde şube müdür veya şefleri,

D) Kaza emniyet âmirliklerinde her derece komiserlerden şube şefleri bulundurulabilir.

MADDE 18 — Dahiliye encümeninin 19 ncu maddesi aynen.

MADDE 19 — Lüzum görülen vilâyetlerde, polis yetiştirmek için polis mektepleri açılır.

Mekteplerin idare tarzı ve idare heyetinin

Da. E.

Mekteblerin idare tarzı ve idare heyetinin vazifeleri ve tedris usulleri nizamne ile tayin edilir.

MADDE 21 — Vilâyetlerde bulundurulacak vilâyet emniyet müdürlüklerinin ve kaza emniyet âmirliklerinin ve bunların şubelerinde bulunacak memurların meslek derecelerini tayin etmek Dahiliye vekâletine aittir.

Vilâyet kadrosundan muhtelif derecede memur tefrik edilerek emniyet umum müdürlüğü daire ve şubelerinde kullanılabileceği gibi, merkez kadrosundaki muhtelif derecede memurlar dahi aynı surette vilâyetlerde kullanılabilir.

MADDE 22 — Emniyet umum müdürlüğü ile vilâyet emniyet müdürlüklerinde ve kaza emniyet âmirlikleri şubelerinde kullanılacak muamelât memurlarının derece ve miktarını tesbit ve bunları tayin etmek emniyet umum müdürlüğüne aittir.

MADDE 23 — Emniyet umum müdürlüğü büro şefliklerinde ve birinci ve ikinci sınıf vilâyet emniyet müdürlüklerinin şube müdür muavinliklerinde birinci, ikinci sınıf emniyet âmirleri kullanılır.

MADDE 24 — Lüzum görülen vilâyetlerde, munhasıran polis mensublarını ve ailelerinin sıhhat halleriyle meşgul olmak üzere baş hekim veya hekimler bulundurulur.

Mesleğe kabul ve enstitü ve mekteplerde tahsil şartları

MADDE 25 — Polis mesleğine girmek için :

- A) Türk olmak,
- B) Siyasî haklara sahip olmak,
- C) Askerî filî hizmeti yapmış olmak,
- D) Otuz yaştan yukarı olmamak,
- E) 164 santimetreden kısa boyu olmamak,
- F) Ordu bedenî kabiliyet talimatnamesinin gedikli erbaş ve diğer askerî okullara girecek talebeler hakkındaki hükümlerine uygun derecede sağlam olmak,
- G) Sarhoşluk ve kumarbazlık gibi fena hallerle tanınmış olmamak,
- H) Hasis hizmetler ile iştilal etmiş olmamak,

B. E.

vazifeleri ve tedris usulleri nizamname ile tayin edilir.

MADDE 20 — Dahiliye encümeninin 21 nci maddesi aynen.

MADDE 21 — İstanbul, Ankara ve birinci, ikinci sınıf emniyet müdürlüklerinin şube müdür muavinliklerinde birinci ve ikinci sınıf emniyet âmirleri kullanılabilir.

MADDE 22 — Lüzum görülen vilâyetlerde munhasıran polis memurları ile ailelerinin sıhhat halleriyle meşgul olmak üzere icabı kadar hekim istihdam olunur.

Mesleğe kabul ve enstitü ve mekteplerde tahsil şartları

MADDE 23 — Polis meslekine girmek için :

- A) Türk olmak,
- B) Filî askerlik hizmetini yapmış olmak,
- C) 30 yaşından yukarı olmamak,
- D) 1.64 santimetreden kısa boyu olmamak,
- E) Gedikli erbaş ve diğer askerî okullara girecek talebenin bedenî kabiliyetleri hakkındaki hükümlere uygun derecede sağlam olmak,
- F) Sarhoşluk ve kumarbazlık gibi fena hallerle tanınmış olmamak,
- G) Süflî işlerle iştilal etmiş olmamak,
- H) Ağır hapis veya altı aydan fazla hapis cezasıyla veya namus ve haysiyeti muhil bir suç

Da. E.

I) Ağır hapis veya altı aydan fazla hapis cezasile veya namus ve haysiyeti muhil bir suç ile mahkûm bulunmamak,

K) Ecnebi kız ve kadın ile evli olmamak veya yaşamış bulunmamak.

MADDE 26 — Orta mekteb mezunları ile ordu veya jandarma küçük zabıtlığından ayrılmış olan veya orta tahsili bitirmemiş olduğu halde yabancı dil bilen ilk mekteb tahsilliler birinci sınıf polis memurluğuna alınırlar.

Beş sınıflı ilk mekteb mezunları ve bunlar bulunmadığı takdirde müsabakada kazananlar, ikinci sınıf polis memurluğuna kabul edilirler.

MADDE 27 — Birinci ve ikinci sınıf polis memurluğuna almış olanlar, polis enstitüsü ilk tahsil kısmını veya polis mektebi tahsilini ikmal edinceye kadar stajiyer olarak vazife görürler. İkinci sınıf polis memurları, üç sene filî hizmetten sonra iyi sicil alırlarsa birinci sınıf polis memurluğuna terfi ettirilir.

MADDE 28 — Yedinci ve daha yukarı meslek derecelerindeki memurların hukuk veya siyasal bilgiler okulu mezunu olmaları şarttır. Ancak ihtisaslarından istifade edileceği vekâletçe takdir edilen yüksek mekteb mezunları ve bu kanuna göre meslek dahilinde yüksek tahsil gördüğü kabul edilenler de tayin olunabilirler.

Liseden veya yedi senelik idadî veya bunlara muadil mekteplerden mezun emniyet âmirlerinden, terfi için muvafık sicil almak şartile polis enstitüsünün yüksek tahsil kısmını ve ihtisas kursunu muvaffakiyetle ikmal edenler, emniyet teşkilâtı kadroları dahilinde yüksek tahsil görmüş addolunurlar. Bunlar, yedinci meslek derecesindeki memurluklara tayin olunabilirler.

MADDE 29 — Yüksek tahsil görmüş veya avrupadaki yüksek polis ihtisas tahsilini veya kurslarını muvaffakiyetle bitirmiş olanlar nizamnamedeki vasıfları haiz olmak şartile, doğrudan doğruya komiser muavinliğine stajyer

B. E.

ile mahkûm olmuş bulunmamak,

I) Ecnebi kız ve kadın ile evli olmamak veya yaşar bulunmamak

MADDE 24 — Orta mekteb mezunları ile ordu veya jandarma küçük zabıtlığından ayrılmış olan veya orta tahsilini bitirmemiş olduğu halde yabancı dil bilen ilk mekteb mezunları tercihan polis memurluğuna alınırlar.

Yukarı fıkradaki şeraiti haiz olanlar bulunmadığı takdirde açılacak müsabakalarda polisliğe kâfi bilgi ve ehliyeti olduğu anlaşılınlar da polis memurluğuna kabul edilirler. Ancak bu suretle almanların terfi edebilmeleri polis memurluğunda altı sene hizmet etmiş olmalarına bağlıdır.

MADDE 25 — Polis memurluğuna alınmış olanlar polis enstitüsü ilk tahsil kısmını veya polis mektebi tahsilini ikmal edinceye kadar stajiyer olarak vazife görürler.

MADDE 26 — Altıncı ve daha yukarıdaki meslek derecelerindeki memurların hukuk veya siyasal bilgiler okulu mezunu olmaları şarttır. Ancak ihtisaslarından istifade edileceği vekâletçe takdir edilen diğer yüksek mekteb mezunları ve bu kanuna göre meslek dahilinde yüksek tahsil gördükleri kabul edilenler de bu derecelere tayin olunabilirler.

Liseden veya yedi senelik idadî veya bunlara muadil mekteplerden mezun emniyet âmirlerinden terfi için muvafık sicil almak şartile polis enstitüsünün yüksek tahsil kısmını ve ihtisas kursunu muvaffakiyetle ikmal edenler emniyet teşkilâtı kadroları dahilinde yüksek tahsil görmüş addolunurlar. Bunlar da altıncı meslek derecesile daha yukarı derecelerdeki memurluklara tayin olunabilirler.

MADDE 27 — Yüksek tahsil görmüş veya avrupadaki yüksek polis ihtisas tahsilini veya kurslarını muvaffakiyetle bitirmiş olanlar doğrudan doğruya komiser muavinliğine stajyer olarak tayin ve polis enstitüsü ihtisas kur-

Da. E.

olarak tayin ve polis enstitüsü ihtisas kursuna sevkolunurlar. Bu gibilerin ihtisas kursundan sonra en az altı ay staj devresi geçirmeleri mecburidir.

MADDE 30 — Yüksek tahsil görmüş olanlardan ihtisas kursunu başaranlar, kursu bitirir bitirmez komiserliğe tayin olunurlar. Bu şekilde mesleğe girenlerden iki buçuk sene olan staj müddetini muhtelif komiserlik derecelerinde veya emniyet umum müdürlüğünce tayin edilecek vazifelerde ikmal edenler muvafık sicil aldıkları takdirde, doğrudan doğruya yedinci meslek derecesindeki vazifelere tayin olunabilirler.

Staj devresinde muvafık sicil alamıyanların staj müddetleri, diğer bir emniyet müdürlüğü kadrosunda istihdam olunmak suretile bir sene uzatılır. Gene muvafık sicil alamazlarsa, muvafık sicil almaya kadar terfileri geciktirilir.

MADDE 31 — Askerliğini yapmış olan ve nizamnamedeki şartları haiz bulunan lise mezunları, birinci sınıf polis memurluğuna tayin edilerek polis enstitüsünün muhtelif kısımlarında tahsile sevkolunurlar. Bu kısımları muvaffakiyetle ikmal edenler, derhal komiser muavinliğine tayin edilirler. Kursu muvaffakiyetle bitirmeyenler, kadrolarda birinci sınıf polis memuru olarak vazife görürler.

MADDE 32 — Polis enstitüsü ilk, orta ve yüksek tahsil kısmını bitirmiş olan lise mezunları, birinci sınıf emniyet âmirliğine terfiden sonra polis enstitüsünün yüksek tahsil ihtisas kursuna sevkolunurlar. Bu kursu muvaffakiyetle bitirenler, meslek dahilinde yüksek tahsil görmüş addolunurlar.

MADDE 33 — Emniyet umum müdürlüğü, memleket dahilindeki yüksek tahsil mekteplerine her sene ihtiyaç nisbetinde talebe sevk edebilir.

Bunun için aşağıdaki şartlara riayet edilir.

A) Bu kanunda ve nizamnamede polis olabilmek için muayyen olan şartları haiz bulunmak (yaş ve böy haddi müstesnadr).

B) Lise mezunu olmak,

B. E.

suna gönderilirler.

MADDE 28 — Yukarıdaki maddede yazılı olanlardan ihtisas kursunu başaranlar, kursu bitirir bitirmez komiserliğe tayin olunurlar. Bu şekilde mesleğe girenlerden 2,5 sene olan staj müddetini muhtelif komiserlik derecelerinde veya Emniyet umum müdürlüğünce tayin edilecek vazifelerde ikmal edenler muvafık sicil aldıkları takdirde doğrudan doğruya sekizinci meslek derecesindeki vazifelere tayin olunabilirler.

Staj devresinde muvafık sicil alamıyanların staj müddetleri, diğer bir emniyet müdürlüğü kadrosunda istihdam olunmak suretile bir sene daha uzatılır. Yine muvafık sicil alamazlarsa, muvafık sicil almaya kadar terfileri geciktirilir.

MADDE 29 — Bu kanundaki şartları haiz bulunan lise mezunları polis memurluğuna tayin edilerek polis enstitüsünün orta ve yüksek kısımlarına gönderilirler. Bu kısımları muvaffakiyetle ikmal edenler komiser muavinliğine tayin edilirler. Bu kısımları muvaffakiyetle bitiremeyenler karakollarda polis memuru olarak vazife görürler.

MADDE 30 — Geçen madde mucibince polis enstitüsünün orta ve yüksek tahsil kısmını muvaffakiyetle bitiren lise mezunları birinci sınıf emniyet âmirliğine terfiden sonra polis enstitüsünün yüksek tahsil ihtisas kursuna gönderilirler. Bu kursu muvaffakiyetle bitirenler, meslek dahilinde yüksek tahsil görmüş addolunurlar.

MADDE 31 — Emniyet umum müdürlüğü, memleket dahilindeki yüksek tahsil mekteplerine her sene ihtiyaç nisbetinde talebe gönderebilir.

Bunun için aşağıdaki şartlara riayet edilir:

A - Bu kanunda polis olabilmek için muayyen olan şartları haiz bulunmak (Boy ve yaş haddi müstesnadr),

B - Lise mezunu olmak,

Da. E.

C) Yapılacak müsabakada kazanmış olmak,
D) Aşağıdaki maddede yazılı şartlara göre tanzim ve noterlikçe tasdik edilmiş kefalet senedi vermek.

Yukarıdaki şartları haiz olanlardan meslek dahilinde bulunanlar tercih edilir.

MADDE 34 — Emniyet umum müdürlüğü hesabına yüksek tahsile sevkolanlar, umum müdürlüğün göstereceği yer ve vazifelerde sekiz sene müddetle hizmet etmeğe mecburdurlar.

Bunlar tahsillerini terkettikleri veya sekiz seneden evvel emniyet teşkilâtı hizmetinden ayrıldıkları veya ayrılmalarını icab ettirecek harekette buldukları takdirde, tahsil için kendilerine yapılan masraflar 65 nci madde mucibince tazmin ettirilir.

MADDE 35 — Polis köpek ve kuşları gibi hayvanların yetiştirme tarzlarını ve môtörlü vasıtaları kullanma usüllerini, tatbiki bir şekilde öğrenmek için, polis ve komiserlerden Avrupa stajyerler sevk olunur.

MADDE 36 — Yüksek mekteblere gönderilmiş olan talebeler, mektebin birinci sınıfını ikmal-i takib eden tatil zamanında emniyet umum müdürlüğünce teklif ve vekâletçe tasvib olunacak yerlerde polis memurluğu ve mektebin ikinci sınıfını bitirenler komiser muavinliği hizmetleri erinde staj görürler.

Bunlardan tahsillerini bitirenler, komiserliğe veya muadili memuriyetlere tayin olunurlar. Bunlar mektebi bitirdikten sonra 30 ncu madde hükmüne tâbi tutulurlar.

Meslekten yüksek tahsile sevk edilenler muhtelif derecedeki staj müddetlerini yapmışlarsa emniyet umum müdürlüğünün göstereceği vazifelerde bir sene daha staj görürler.

MADDE 37 — Yüksek mekteplerden veya polis enstitüsünün yüksek tahsil ihtisas kursundan mezun olup da, meslekte fiilen çalışanlar arasında açılacak müsabaka imtihanlarında muvafak olanlardan, her sene ihtiyaç nisbetinde, Avrupa staj için memur gönderilebilir.

B. E.

C - Yapılacak müsabakada kazanmış olmak,
D - Aşağıdaki maddede yazılı şartlara göre tanzim ve noterlikçe tasdik edilmiş kefalet senedi vermek.

Yukarıdaki şartları haiz olanlardan meslek dahilinde bulunanlar tercih edilir.

MADDE 32 — Emniyet umum müdürlüğü hesabına yüksek tahsile gönderilenler, umum müdürlüğün göstereceği yer ve vazifelerde sekiz sene müddetle hizmet etmeğe mecburdurlar. Bunlar tahsillerini terkettikleri veya sekiz seneden evvel emniyet teşkilâtı hizmetinden ayrıldıkları veya ayrılmalarını icab ettirecek harekette buldukları takdirde tahsil için kendilerine yapılan masraflar (58) nci madde mucibince tazmin ettirilir.

MADDE 33 — Yüksek mekteblere gönderilmiş olan talebeler mektebin tatil zamanında Emniyet umum müdürlüğünce teklif ve vekâletçe tasvib olunacak yerlerde polis memurluğu ve komiser muavinliği hizmetlerinde staj görürler.

Bunlardan tahsillerini bitirenler 27 ve 28 nci madde hükümlerine tâbi tutulurlar. Meslekten yüksek tahsile gönderilenler tahsillerini ikmalden sonra Emniyet umum müdürlüğünün göstereceği vazifelerde bir sene daha staj görürler.

MADDE 34 — Dahiliye encümeninin 37 nci maddesi aynen.

MADDE 35 — Polis köpek ve kuşları gibi hayvanların yetiştirme tarzlarını ve môtörlü vasıtaları kullanma usüllerini tatbiki bir şekilde

Da. E.

MADDE 38 — Vilâyet emniyet müdürleri, vilâyet ve kaza kadrolarında, polis enstitüsünün ilk kısmını veya polis mektebini muvaffakiyetle ikmal etmiş olan polis memurlarından, kadronun müsaadesi nisbetinde, umumî vazifelere hâlel gelmiyecek şekilde, kâfi derecede memur ayırarak sivilde istihdam edebilirler.

Bu şekilde sivil polise ayrılan polis memurları, en aşağı altı ay ve en çok bir sene meslekte staj devresi geçirmeğe mecburdurlar.

Bu müddet içinde sivil sınıf için lâzım olan vasf ve şartları haiz olmadıkları anlaşılınlar, üniformalı sınıfa iade olunurlar. Kadro içinde birinci sınıf memur varsa siviller, bu sınıftan tercihan tefrik olunur.

MADDE 39 — Namzetlik müddeti içinde ehliyet ve kabiliyet göstererek aslı sivil sınıfa nakledilen birinci sınıf polis memurları, polis enstitüsünde ilk açılacak orta tahsil kısmına ve kurslara sevk olunurlar.

Bu kısmı muvaffakiyetle bitirenler, çıkış sırasına ve münhallere göre sivil komiser muavinliğine tayin olunurlar.

MADDE 40 — Bu kanunun neşri tarihinde sivil sınıfta bulunan polis memurları ve komiser muavinleri ve komiserler ve başkomiserler, orta tahsil kısmına tedricen sevk olunurlar.

MADDE 41 — Orta tahsil kısmına iştirak edib de muvaffakiyet gösteremeyen sivil memurlar, üniformalı sınıfa nakil ve iade olunurlar.

MADDE 42 — Bu kanunun neşri tarihinde kadrolarda müstahdem olub da mekteb ve meslek tahsillerini görmemiş bulunan polis memurları ve komiser muavinleri ve komiserler ve başkomiserler kıdem sırasile tedricen tahsile sevk olunurlar.

MADDE 43 — Yukarıki maddede yazılı memurlardan tahsillerini muvaffakiyetle ikmal edemeyenler, derecelerile mesleğe iade olunurlar.

B. E.

öğrenmek için polis ve komiserlerden Avrupaya stajiyerler gönderilebilir.

MADDE 36 — Vilâyet emniyet müdürleri, vilâyet ve kaza kadrolarında, polis enstitüsünün ilk kısmını veya polis mektebini muvaffakiyetle ikmal etmiş olan polis memurlarından kadronun müsaadesi nisbetinde ve umumî vazifelere hâlel gelmiyecek şekilde, kâfi derecede memur ayırarak sivil polislikte istihdam edebilirler.

Bu şekilde sivil polise ayrılan polis memurları, en aşağı altı ay ve en çok bir sene meslekte staj devresi geçirmeğe mecburdurlar.

Bu müddet içinde sivil sınıf için lâzım olan vasf ve şartları haiz olmadıkları anlaşılınlar, üniformalı sınıfa iade olunurlar.

Kadro içinde orta mekteb ve daha yukarı tahsil görmüş olanlar tercihan bu sınıfa tefrik olunurlar.

MADDE 37 — Sivil, staj müddeti içinde ehliyet ve kabiliyet göstererek aslı sivil sınıfa nakledilen polis memurları, polis enstitüsünün orta tahsil kısmına ve sivil kursuna gönderilirler.

Bu kısmı muvaffakiyetle bitirenler çıkış sırasına ve münhallere göre sivil komiser muavinliğine tayin olunurlar.

MADDE 38 — Bu kanunun meriyeti tarihinde sivil sınıfta bulunan polis memurları ve komiserler orta tahsil kısmı sivil kursuna tedricen gönderilirler.

MADDE 39 — Orta tahsil kısmı ve sivil kursuna iştirak edib de muvaffakiyet gösteremeyen sivil memurlar, üniformalı sınıfa nakil ve iade olunurlar.

MADDE 40 — Bu kanunun meriyeti tarihinde kadrolarda müstahdem olub da mekteb ve meslek tahsillerini görmemiş bulunan polis memurları ve komiserler kıdem sırası ile tedricen tahsile gönderilirler.

MADDE 41 — Dahiliye encümeninin 43 n-cü maddesi aynen.

Da. E.

MADDE 44 — Polis enstitüsünün ilk kısmını veya polis mektebini bitiren memurlar ve namzedler üç sene hizmet etmedikçe istifa edemezler.

MADDE 45 — Kadımlar, polisin sivil kısmına tayin olunabilirler. Bunların yalnız boy kaydı müstesna olmak üzere, kanunda ve nizamnamede yazılı diğer vasfı ve şartları haiz olmaları lâzımdır.

MADDE 46 — Kadımlar, polis entitüsünün yalnız ilk ve orta tahsil kısmına iştirak ettirilebilirler ve meslekte başkomiserlikten yukarı derecelere terfi edemezler.

İntihab ve tayin usulleri

MADDE 47 — A) Birinci ve ikinci ve üçüncü meslek derecelerindeki memurlar vekâletin inhası üzerine müşterek kararname ve Reisicumhurun tasdikile.

B) Dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci meslek derecelerindeki memurlar, umum müdürlük intihab encümeninin kararı ve umum müdürün inhası ve vekilin tasvibi üzerine müşterek kararname ve Reisicumhurun tasdikile.

C) Sekiz, dokuz, on, on bir ve on ikinci meslek derecelerindeki memurlar, umum müdürlük intihab encümeninin kararı ve umum müdürün inhası üzerine vekilin tasvibile.

D) On üçüncü ve on dördüncü meslek derecesindeki memurlar, mahallî emniyet müdür veya âmirlerinin intihabı ve emniyet umum müdürünün inhası üzerine vekilin tasvibile.

Tayin olunurlar.

MADDE 48 — Polis enstitüsünün ilk kısmına ve polis mekteplerine girecek olanların muameleleri; emniyet müdür ve âmirlikleri intihab heyetleri tarafından ikmal edildikten sonra dosyaları Emniyet umum müdürlüğüne gönderilir. Bu dosyalar, emniyet umum müdürlüğünce tetkik edilerek kabule şayan görülenler mekteplere tevzi edilir.

MADDE 49 — Polis mekteplerini muvaffakiyetle ikmal edenlerin emniyet teşkilâtı kad-

B. E.

MADDE 42 — Polis enstitüsünün ilk kısmını veya polis mektebini bitiren memurlar ve stajiyerler üç sene hizmet etmedikçe istifa edemezler. İstifa edenler hakkında (58) nci madde hükmü tatbik olunur.

İntihab ve tayin usulleri

MADDE 43 — A) Birinci, ikinci ve üçüncü meslek derecelerindeki memurlar vekâletin inhası üzerine müşterek kararname ve Reisicumhurun tasdikile,

B) Dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci meslek derecelerindeki memurlar, Umum müdürlük intihab encümeninin kararı, Umum müdürün inhası ve Vekilin tasvibi üzerine müşterek kararname ve Reisicumhurun tasdikile.

C) Dokuz, on ve on birinci meslek derecelerindeki memurlar umum müdürlük intihab encümeninin kararı ve Umum müdürün inhası üzerine Vekilin tasvibi ile,

D) On ikinci meslek derecesindeki memurlar ve bu derecedeki stajiyerler, Emniyet U. müdürlüğünün veya mahallî emniyet müdür ve âmirlerinin intihabı ve Emniyet U. müdürlüğünün inhası üzerine Vekilin tasvibile tayin olunurlar.

MADDE 44 — Dahiliye encümeninin 48 nci maddesi aynen.

MADDE 45 — Dahiliye encümeninin 49 ncu maddesi aynen.

Da. E.

rosundaki münhallere tevzi ve tayin edilmeleri vekâlete aiddir.

MADDE 50 — Polis mekteblerinde ve polis entitüsünün ilk kısmında tahsillerini muvaffakiyetle ikmal edenler, bu kanundaki şartlar dahilinde polis aslî sınıflarına tayin olunurlar; muvaffakiyetle bitirmeyenlerin alâkaları kesilir.

MADDE 51 — Merkez ve vilâyet polis idareleri tercümanlıklarına ve sair müteferrik hizmetlere, meslek haricinden herhangi bir zıtm tayini caiz ise de; bu gibilerin hizmetleri, meslekte kıdem ve derece almağa esas teşkil etmez ve hizmetlerine lüzum görülmediği zaman, kendilerine üç aylık maaşlarını tecavüz etmemek üzere vekâletçe tensib olunacak bir ikramiye verilerek, alâkaları kesilir.

MADDE 52 — Emniyet müfettişliğine ve emniyet müfettiş muavinlik ve emniyet memurluklarına, meslek haricinden herhangi bir zıtm tayini caizdir.

Bir senelik tecrübe neticesinde kifayetleri tahakkuk ederse, bunlar memur hukukunu haiz olmak üzere asaleten emniyet müfettişlik ve muavinlik ve memurluklarına tayin olunabilirler.

Emniyet teşkilâtı mensublarının muhtelif vaziyetlerine göre işeleri ve maaşları

MADDE 53 — Polis mekteblerine ve polis entitüsüne tahsil için sevkolunan komiserlerin ve memurların ve namzetlerin işe masrafları, mekteb veya enstitüce temin edilir.

MADDE 54 — nci madde mucibince mektebe sevkoluncaya kadar istihdamlarına cevaz verilen stajiyerler, mektebe gönderilinceye kadar tayin oldukları ikinci sınıf veya birinci sınıf polis memurluğu maaşını ücret olarak alırlarsa da; mektebe gönderildikten sonra talebeye yapılan muamele, bunlar hakkında da tatbik olunur ve ücretleri kesilir.

MADDE 55 — Polis entitüsüne gönderilen polis memurları ile komiserlerin memuriyetlerine mahsus maaş tam olarak verilir.

MADDE 56 — Buldukları meslek derecesi

B. E.

MADDE 46 — Polis mekteblerinde ve polis entitüsünün ilk kısmında tahsillerini muvaffakiyetle ikmal edenler, polis aslî sınıflarına tayin olunurlar. Muvaffakiyetle bitiremeyenlerin alâkaları kesilir.

MADDE 47 — Emniyet müfettişliğine ve emniyet müfettiş muavinlik ve tetkik memurluklarına, meslek haricinden herhangi bir zıtm tayini caizdir.

Bir senelik tecrübe neticesinde kifayetleri tahakkuk ederse bunlar memur hukukunu haiz olmak üzere esaleten emniyet müfettişlik ve muavinlik ve tetkik memurluklarına tayin olunabilirler.

Emniyet polis memurlarının muhtelif vaziyetlerine göre işeleri ve maaşları

MADDE 48 — Polis mekteblerine ve polis entitüsüne tahsil için gönderilenlerin işe masrafları mekteb veya enstitüce temin edilir.

MADDE 49 — 25 nci madde mucibince mektebe gönderilmek üzere istihdamlarına cevaz verilen stajiyerler mektebe gönderilinceye kadar polis memurluğu maaşını ücret olarak alırlar. Mektebe gönderildikten sonra talebeye yapılan muamele bunlar hakkında da tatbik olunur ve ücretleri kesilir.

MADDE 50 — Dahiliye encümeninin 55 nci maddesi aynen.

Da. E.

vazifesini ifa ehliyetini haiz olub da mafevk dereceye terfi için ehliyet sicilli alamayanlardan altı sene hizmeti sebkat etmiş olan polis memurlarına 5, komiser muavinlerine 6, komiserlere 8 ve başkomiserlere on lira şehri tazminat verilir ve bu tazminata her üç senede bir aynı miktarda zam yapılır.

Bu hüküm, halen müstahdem bulunanlara da şamildir.

MADDE 57 — Yukarıki maddede yazılı memur ve komiserlerin aynı meslek derecesinde tekaüdü halinde, tekaüd muameleleri bir yukarı meslek derecesi üzerinden hesap edilir.

MADDE 58 — 2270 numaralı kanun mucibince nahiye müdürlüklerinde istihdam edilen komiser muavini ve komiser ve başkomiserlerin maaşlarıyla teğhizat ve elbise bedelleri, Emniyet umum müdürlüğü bütçesinden verilir.

Teftiş

MADDE 59 — Teftiş heyeti reisi, başmüfettiş ve müfettişlerin mesai tarzlarını tesbit, müfettişlerin rapor ve lâyhalarını ve tahkikat evrakını tetkik ve umum müdürün göstereceği işleri ifa etmekle mükelleftir.

MADDE 60 — Emniyet polis müfettişleri; Emniyet müdürleri ile bu derecedeki Emniyet müdür muavinlerinden ve polis enstitüsünün yüksek tahsil ve ihtisas kursunu muvaffakiyetle ikmal eden Emniyet âmirlerinden tayin olunur.

Enstitü yüksek tahsilini ikmal etmeyen emniyet âmirleri müfettişlik sınıfına nakil ve tayin olunabilirlerse de; bunlar birinci sınıf emniyet polis müfettişliğinden yukarı terfi edemezler.

MADDE 61 — Emniyet polis müfettişleri emniyet ve polis teşkilâtını sırf meslekî bakımdan teftiş eder ve bu hususta vekâlet müfettişlerinin hukuk ve salâhiyeti ile hareket ederler.

MADDE 62 — Emniyet umum müdürü, emniyet polis müfettişi sıfatı ve vekâlet müfettişleri sıfatı ve vekâlet müfettişleri salâhiyeti ile emniyet teşkilâtında meslekî teftiş hakkını haizdir.

B. E.

MADDE 51 — Dahiliye encümeninin 58 nci maddesi aynen.

Teftiş

MADDE 52 — Teftiş heyeti reisi emniyet polis baş müfettişi ve müfettişlerin mesai tarzlarını tesbit, rapor ve lâyhalarını ve tahkikat evrakını tetkik eder ve neticelerini umum müdüre bildirir ve bundan başka umum müdürün göstereceği işleri yapar.

MADDE 53 — Emniyet polis müfettişleri, emniyet müdürleriyle bu derecedeki emniyet müdür muavinlerinden ve polis enstitüsünün yüksek tahsil ve ihtisas kursunu muvaffakiyetle ikmal eden emniyet âmirlerinden tayin olunur.

Enstitü yüksek tahsilini ikmal etmeyen emniyet âmirleri müfettişlik sınıfına nakil ve tayin olunabilirler. Ancak bunlar birinci sınıf emniyet polis müfettişliğinden yukarı terfi edemezler.

MADDE 54 — Emniyet polis müfettişleri, emniyet ve polis teşkilâtını sırf meslekî bakımdan teftiş ederler. Bu hususta vekâlet müfettişlerinin hukuk ve salâhiyetini haizdirler.

Da. E.

Terfi

MADDE 63 — Terfide esas; sırası ile liyakat ve kıdemdir. Terfi için bir derecede en az 3 sene hizmet etmiş olmak şarttır.

Terfiin şekli ve icra tarzı, bu esasa göre yapılacak nizamnamede tesbit edilir.

Meslekten çıkma ve çıkarılma ve mezuniyet

MADDE 64 — Bulunduğu sınıf dahilinde iki muhtelif âmirden, iki terfi müddeti içinde, iki fena sicil alanlar ve bir terfi müddeti içinde terfiin bir devre geciktirilmesi cezasına uğradığı halde hareketlerini ıslah ettiklerine dair iki muhtelif âmirden iyi sicil alamayanlar ve herhangi bir suçtan dolayı altı ay ve daha ziyade hapis ve mutlak surette ağır hapis cezasına mahkûm olanlar, sicillen tekaüde sevk edilirler.

Bunlardan on beş sene bilfiil hizmeti mesbuk olanlara, 1683 numaralı kanunun 26 ncı maddesi hükmüne tevfikan tekaüd maaşı tahsis olunur. Bu müddeti dolduramayanlar, aynı maddenin son fıkrasına göre ikramiye verilerek meslekten alâkaları kesilir.

MADDE 65 — Emniyet teşkilâtı mensublarından, emniyet müdürlüğü meslek derecesinde (Emniyet müdürleri hariç) yirmi iki sene hizmet ifa edenlerden tekaüdlüğünü isteyenler hakkında 1683 numaralı kanunun 5 nci maddesi hükmü tatbik olunur.

MADDE 66 — Mesleğe stajiyer olarak giren polis memurları mektebi bitirdikten sonra üç sene mecburî hizmete tâbidirler. Bu müddeti ikmal etmeden istifa eden memur, polis enstitüsünde veya mekteplerinde okumuşsa, mekteplerde kendisi için yapılan masraflar istirdad olunur ve veremiyenler hakkında tahsili emval kanunu tatbik edilir.

MADDE 67 — Mecburî hizmet müddetini ikmal ettikten sonra veya etmeden evvel, mücbir bir sebep olmaksızın istifa eden üniformalı ve sivitli polis ve komiserlerden istifasının kabulü tarihinden itibaren üç sene içinde mesleğe dönmeyenler bir daha mesleğe almazlar.

Üç sene zarfında tekrar polis veya komiser-

B. E.

Terfi

MADDE 55 — Terfide esas, sırasile liyakat ve kıdemdir. Terfiin icra tarzı bu esasa göre yapılacak nizamnamede tesbit edilir.

Meslekten çıkma ve çıkarılma ve mezuniyet

MADDE 56 — Bulunduğu sınıf dahilinde iki muhtelif âmirden iki terfi müddeti içinde iki fena sicil alanlar ve bir terfi müddeti içinde terfiin bir devre geciktirilmesi cezasına uğradığı halde hareketlerini ıslah ettiklerine dair iki muhtelif âmirden sicil alamayanlar ve herhangi bir suçtan dolayı üç ay veya daha ziyade hapis ve mutlak surette ağır hapis cezasına mahkûm olanlar sicillen tekaüde sevk edilirler.

Bu gibiler hakkında 1683 numaralı kanun hükümleri tatbik olunur.

MADDE 57 — Emniyet polis memurlarından 12 nci meslek derecesinden 6 ncı meslek derecesine kadar olan derecelerde 22 sene hizmet ifa edenlerden tekaüdlüğünü isteyenler hakkında 1683 numaralı kanunun 5 nci maddesi hükmü tatbik olunur. Meslekten yetişmiş emniyet müdürleri de bu haktan istifade ederler.

MADDE 58 — Mesleğe stajiyer olarak giren polis memurları mektebi bitirdikten sonra üç sene mecburî hizmete tâbidirler. Bu müddeti ikmal etmeden istifa edenlerden alınacak tazminat hakkında umumî hükümler tatbik olunur.

MADDE 59 — Her ne suretle olursa olsun istifa eden polis memuru ve komiserlerden istifasının kabulü tarihinden itibaren üç sene içinde mesleğe dönmeyenler bir daha mesleğe almazlar. Üç sene zarfında tekrar polis veya komiserlik sınıflarına avdet edenler yine istifa ederlerse tekrar meslekte istihdamları caiz ola-

Da. E.

liğe avdet edenler yine istifa ederlerse, tekrar meslekte istihdamları caiz olamaz.

MADDE 68 — İstifa etmeksizin veya istifasının kabul edildiği cevabını bir ay beklemeksizin vazifesini terkettiği için cezalandırılmış olanlar, tekrar emniyet teşkilâtı hizmetine kabul edilmezler.

MADDE 69 — Başkomiserler, komiser, komiser muavinleri ve polis memurları, her sene bir ay mezuniyet alabilirler. Bundan başka kendilerine haftada en az yirmi dört saat izin verilir.

Çok mühim haller müstesna olmak üzere, bu mezuniyet kesilemez.

MADDE 70 — İzinli memurlar, üniforma ile geldikleri takdirde vazifede addolunurlar.

MADDE 71 — Sıhî sebeplerden dolayı tedavi ve istirahat için mezuniyet alanlar hakkında umumî kanun hükümleri tatbik olunur.

MADDE 72 — Mezuniyet müddetlerini mazeretli olsun olmasın amirlerinden müsaade almaksızın on beş günü tecavüz ettiren polis mensupları, istifa etmiş addolunurlar.

İntihab encümeni

MADDE 73 — Merkezde intihab encümeni, idari işlere bakan emniyet umum müdür muavininin reisliği altında, daire reisleriyle hukuk işleri müdüründen ve zat işlerine bakan şube müdüründen tereküb eder.

Bu encümenin kararları, umum müdürün kabul ve tasvibi ve vekâletin tasdikile tamam olur.

Reisin bulunmadığı zamanlarda en kıdemli daire reisi riyaset eder.

MADDE 74 — Dördüncü ve daha aşağı meslek derecesindeki memurların intihab işleri ve memurlara verilecek takdirname ile bilûmum emniyet teşkilâtı mensublarına verilecek para mükâfatının miktarını tayin etmek, İntihab encümeninin vazifesi dahilindedir.

B. E.

maz.

MADDE 60 — Dahiliye encümeninin 68 nci maddesi aynen.

MADDE 61 — Komiserlerle polis memurlarına umumî hükümlere göre senelik mezuniyetlerinden başka haftada 24 saat izin verilir. Çok mühim haller müstesna olmak üzere bu mezuniyet kesilemez.

MADDE 62 — İzinli memurlar memuriyetlerinin bulunduğu belediye hududları dahilinde üniforma ile geldikleri takdirde vazifede addolunurlar. Bu mmtaka haricinde mezun olan memurlar üniforma ile gezemezler.

MADDE 63 — Dahiliye encümeninin 71 nci maddesi aynen.

MADDE 64 — Âmirlerinden müsaade almaksızın mezuniyet müddetlerini 15 günü tecavüz ettiren polis memurları istifa etmiş addolunurlar.

İntihab encümeni

MADDE 65 — Merkezde intihab encümeni Emniyet umum müdürünün seçeceği bir muavininin reisliği altında daire reisleriyle hukuk işleri müdüründen ve zat işlerine bakan şube müdüründen tereküb eder.

Reisin bulunmadığı zamanlarda en kıdemli daire reisi riyaset eder. Bu encümenin kararları umum müdürün kabul ve tasvibi ve vekâletin tasdikile tamam olur.

MADDE 66 — Dahiliye encümeninin 74 nci maddesi aynen.

Da. E.

B. E.

MADDE 75 — Vilâyetlerde intihab encümenleri, emniyet müdür veya muavinleri veya bunların yerine vazife görenlerin riyaseti altında şube müdür veya şeflerinden ve yahud bunların yerine vazife görenlerden teşkil olunur.

Bu encümenlerin vazifesi mesleke girmek isteyenlerin evrakı üzerine kanunî vasıfları haiz olup olmadıklarını tetkik etmektir.

Inzibat komisyonları ve inzibatî cezalar

MADDE 76 — Emniyet umum müdürlüğü inzibat komisyonu, emniyet mensublarına disiplin cezası tayininde, vekâlet inzibat komisyonu yerindedir. Bu komisyon umum müdürlük muavinlerinden birinin reisliği altında ikinci daire reisi, zat ve hukuk işleri şube müdürleriyle umum müdürün intihab edeceği bir şube müdüründen teşekkül eder.

MADDE 77 — Teşkilâtında emniyet müdürü derecesinde şube müdürü bulunan vilâyetlerde emniyet inzibat komisyonu emniyet müdür muavininin reisliği altında adli ve zat işlerle meşgul olan şube müdürlerinden tereküb eder.

MADDE 78 — Vilâyetlerde ve polis enstitüsü ile polis mekteplerinde polis divanları bulunur. Vilâyetlerde; adli kısım reisinin, mekteplerde ve polis enstitüsünde; müdürden sonra gelen en büyük rütbeli ve kıdemli âmirin reisliğinde kıdemli diğer iki âmirden teşekkül eder. Ve bulunduğu mahallin ismini alır. Bu divanlara mahallî polis teşkilâtı namına emniyet müdürünün tayin edeceği bir polis iştirak eder. Bu polisin de hakkı reyî vardır.

MADDE 79 — Emniyet umum müdürlüğü inzibat komisyonu; sekizinci meslek (dahil) derecesinden aşağı derecelerdeki emniyet teşkilâtı mensubları hakkında inzibatî ceza vermek salâhiyetini haizdir. Sekizinci dereceden üçüncü meslek derecesine kadar (hariç) olan daha yukarı memurlar hakkında inzibatî ceza tayini, vekâlet inzibat komisyonuna aittir.

Üçüncü meslek derecesinden yukarı olanlar hakkında memurun kanununun umumî hükümleri tatbik edilir.

MADDE 80 — Teşkilâtında emniyet müdürü

MADDE 67 — Dahiliye encümeninin 75 nci maddesi aynen.

Inzibat komisyonu ve inzibatî cezalar

MADDE 68 — Dahiliye encümeninin 76 nci maddesi aynen.

MADDE 69 — Dahiliye encümeninin 77 nci maddesi aynen.

MADDE 70 — Vilâyetlerde ve polis enstitüsü ile polis mekteplerinde polis divanları bulunur. Vilâyetlerde adli kısım reisinin, mekteplerde ve polis enstitülerinde, müdürden sonra gelen en büyük rütbeli ve kıdemli âmirin reisliğinde kıdemli diğer iki âmirden teşekkül eder ve bulunduğu mahallin ismini alır. Bu divanlara mahallî polis teşkilâtı namına Emniyet müdürünün tayin edeceği bir polis iştirak eder. Bu polisin de rey hakkı vardır.

MADDE 71 — Emniyet umum müdürlüğü inzibat komisyonu, altıncı meslek derecesinden aşağı derecelerdeki emniyet teşkilâtı memurları hakkında inzibatî ceza vermek salâhiyetini haizdir. Altıncı, beşinci ve dördüncü meslek derecelerinde olanlar hakkında inzibatî ceza tayini vekâlet inzibat komisyonuna aittir. Bunlardan yukarı meslek derecesinde olanlar hakkında memurun kanunu hükümleri tatbik olunur.

MADDE 72 — Teşkilâtında emniyet müdü-

Da. E.

derecesinde şube müdürü bulunan vilâyetlerde komiser muavini ve komiserler ve başkomiserler ile bu derecedeki emniyet mensublarına inzibatî ceza tayini, vilâyet emniyet inzibat komisyonuna aittir.

MADDE 81 — Birinci ve ikinci sınıf polisler hakkındaki inzibatî cezalar, polis divanları tarafından verilir. Divan teşkilâtı mümkün olmayan yerlerde, inzibatî cezaları istilzam eden fiiller hakkındaki tahkikat evrakı, emniyet umum müdürlüğünün göstereceği civar inzibat komisyonları veya divanlarına verilir.

MADDE 82 — Emniyet umum müdürlüğü, lüzum ve zaruret halinde, her hangi bir tahkikat evrakını yakm diğer bir vilâyet emniyet komisyonuna veya polis divanına tevdi edebilir.

MADDE 83 — Emniyet umum müdürlüğü inzibat komisyonundan verilen ihraçtan başka kararlar, umum müdürün tasdikile ve meslekten ihraç kararları umum müdürün tasvibi ve Vekilin tasdikile;

Vilâyet emniyet inzibat komisyonları polis divanları tarafından verilen kararlar valilerin tasdikile;

Polis esntitüsü ve polis mektebelerindeki polis divanlarından stajiyerler ile polis memurları hakkmda verilen kararlar enstitü veya mekteb müdürlerinin tasdikile; tekemmül eder.

MADDE 84 — Vilâyet emniyet inzibat komisyonları ile polis divanlarının verecekleri terfiin bir devre geciktirilmesi, kıdem tenzili, meslekten ihraç kararlarına; kanunî müddet zarfında itiraz edildiği takdirde, bu kararlar ikinci derecede emniyet umum müdürlüğü inzibat komisyonunda tetkik edilerek karara rap-tedilir.

MADDE 85 — Muamelât memurları, inzibatî suçlardan dolayı aldıkları maaş derecesine göre merkez veya vilâyetlerdeki inzibat komisyonlarına sevkolunurlar.

MADDE 86 — İnzibat komisyonlarile polis divanlarının verdikleri ihtar, tevbih ve maaş kat'ı cezaları katidir. Diğer cezalar hakkmda

B. E.

rü derecesinde şube müdürü bulunan vilâyetlerde komiserlerle bu derecedeki emniyet memurlarına inzibatî ceza tayini vilâyet emniyet inzibat komisyonuna aiddir.

MADDE 73 — Polisler hakkındaki inzibatî cezalar, polis Divanları tarafından verilir. Divan teşkilâtı mümkün olmayan yerlerde inzibatî cezaları istilzam eden fiiller hakkındaki tahkikat evrakı, Emniyet umum müdürlüğünün göstereceği civar inzibat komisyonları veya divanlarına verilir.

MADDE 74 — Dahiliye encümeninin 82 nci maddesi aynen.

MADDE 75 — Emniyet umum müdürlüğü inzibat komisyonundan verilen ihraçtan başka kararlar umum müdürün tasdikile ve meslekten ihraç kararları umum müdürün tasvibi ve Vekilin tasdikile;

Vilâyet inzibat komisyonlarının kararları Valinin tasvibi ve vekâletin tasdikile;

Vilâyet polis divanları tarafından verilen kararlar valilerin tasdikile;

Polis enstitüsü ve polis mektebelerindeki polis divanlarından stajiyerler ile polis memurları hakkında verilen kararlar enstitü veya mekteb müdürlerinin tasdikile;

Tekemmül eder.

MADDE 76 — Dahiliye encümeninin 84 nci maddesi aynen.

MADDE 77 — Dahiliye encümeninin 85 nci maddesi aynen.

MADDE 78 — İnzibat komisyonları ile polis divanlarının verdikleri ihtar, tevbih ve maaş katı cezaları katidir. Diğer cezalar hakkmdaki iti-

Da. E.

daki itiraz müddeti; cezanın suçlu memura tah-
riren veya zabıt tutulmak suretile şifahen tebliğ
tarihinden itibaren on beş gündür.

MADDE 87 — Inzibat komisyonları tarafın-
dan verilecek bütün cezalar, yazılı şekilde veya
bir zabıt varakası tutmak suretile şifahen me-
mura tebliğ ve tatbik edilir.

MADDE 88 — Meslekten ihraç cezasını mu-
cib bir hareketinden dolayı hizmetine nihayet
verilmiş olan emniyet teşkilâtı mensublarına bir
daha meslekte hizmet verilmez.

Şu kadar ki; bu fiilden dolayı haklarında
adli takibat icra edilenler, meni muhakeme ve-
ya beraet kararı aldığı ve yahud affe mazhar
olduğu ve yahud Şûrayı Devletçe haklarındaki
karar refedildiği takdirde, sicillerinin müsa-
adesine göre, tekrar meslekte istihdam edilebi-
lirler.

MADDE 89 — Bir memura isnad olunan fiil,
inzibatî cezayı müstelzim olmakla beraber,
Türk ceza kanunu mucibince cezalandırılmayı
da istilzam eylediği ve inzibatî ceza hakkında
karar verilebilmesi için mevcut deliller kâfi
görülmeyle mahkeme hükmüne intizar zaru-
reti bulunduğu kanaati hâsıl edildiği takdirde
inzibatî cezanın tatbiki, mahkeme kararı neti-
cesine talik olunabilir.

MADDE 90 — Emniyet teşkilâtı mensubla-
rına verilecek inzibatî cezalar şunlardır:

1 - Ihtar : memuru vazifesinde dikkate da-
vettir.

2 - Tevbih; memurun muayyen bir fiilden
muatebe edilmesidir.

3 - Maaş katı : memurun 15 günlüğe kadar
maaşının kesilmesidir. Bu ceza, her günlük maaş
miktarı bir gün sayılmak üzere karakolda hap-
sedilmek suretile de infaz edilebilir.

4 - Kıdem tenzili : memurun kıdeminden üç
aydan bir seneye kadar indirmektir.

5 - Terfiin bir devre geciktirilmesi: memu-
run üst dereceye terfiyan nasıb tarihini, üç sene
gerideki nasıb tarihine indirmektir.

6 - Meslekten ihraç : memurun emniyet teş-
kilâtı hizmetlerinde bir daha kullanılmamak
üzere meslekten çıkarılmasıdır. Bu cezayı gö-
recek olanların sicillerinde hafifletici sebebler

B. E.

raz müddeti cezanın suçlu memura tebliği tari-
hinden itibaren 15 gündür.

MADDE 79 — Inzibat komisyonları tarafın-
dan verilecek bütün cezalar yazılı şekilde tebliğ
edilir.

MADDE 80 — Meslekten ihraç cezasını mu-
cib bir hareketinden dolayı hizmetine nihayet
verilmiş olan emniyet teşkilâtı memurlarına bir
daha meslekte hizmet verilmez. Şu kadarki;
bu fiilden dolayı haklarında adli takibat icra
edilenler meni muhakeme veya beraet kararı
aldığı ve yahud Şûrayı Devletçe haklarındaki
karar refedildiği takdirde sicillerinin müsaade-
sine göre tekrar meslekte istihdam edilebilirler.

MADDE 81 — Bir memura isnad olunan fiil
inzibatî cezayı müstelzim olmakla beraber, Türk
ceza kanunu mucibince cezalandırılmayı da istil-
zam eylediği ve inzibatî ceza hakkında karar
verilebilmesi için mevcut deliller kâfi görül-
meyerek mahkeme hükmüne intizar zarureti bu-
lunduğu kanaati hâsıl edildiği takdirde inzibatî
cezanın tatbiki, mahkeme kararı neticesine ta-
lik olunur.

MADDE 82 — Emniyet teşkilâtı mensubla-
rına verilecek inzibatî cezalar şunlardır:

1 - Ihtar : memuru vazifesinde dikkate da-
vettir.

2 - Tevbih: memurun muayyen bir fiilden
muatebe edilmesidir,

3 - Maaş katı: memurun 15 günlüğüne kadar
maaşının kesilmesidir,

4 - Kıdem tenzili: yalnız terfiine müessir ol-
mak üzere memurun kıdeminden üç aydan bir
seneye kadar indirmektir.

5 - Terfiin bir devre geciktirilmesi: yalnız
terfi müessir olmak üzere kanunen terfi için
muayyen olan müddet kadar nasıb geri alm-
masıdır.

6 - Meslekten ihraç: memurun emniyet teş-
kilâtı hizmetlerinde bir daha kullanılmamak
üzere meslekten çıkarılmasıdır. Bu cezayı gö-
recek olanların sicillerinde hafifletici sebebler

Da. E.

mevcud olduğu takdirde cezaları valilerin veya emniyet umum müdürlüğünün teklifi üzerine Dahiliye vekili tarafından bir derece tenzil edilebilir.

7 - Memuriyetten ihraç : memurun bir daha Devlet hizmetinde kullanılmamak üzere memuriyetten çıkarılmasıdır.

MADDE 91 — Gerek inzibat komisyonları tarafından ve gerek salâhiyet dairesinde resen verilecek inzibat cezalarını icab ettiren fiil ve hareketlerin ne olduğunu ve cezaların derece ve miktarı, polis mesleğinin haiz olduğu hususiyet ve ehemmiyet gözetilerek tanzim edilecek nizamnamede tayin olunur.

MADDE 92 — Inzibat cezasını resen vermek hususundaki salâhiyet derecesi aşağıda gösterilmiştir :

1 - Dahiliye vekili :

Emniyet müdürü ve muadili derecede olan (dahil) emniyet teşkilâtı mensublarına,
İhtar, tevbih, maaş katı cezası,

2 - Valiler ve emniyet umum müdürü :

Başkomiser ve muadili derecede olan (dahil) emniyet teşkilâtı mensublarına,

İhtar, tevbih, 10 güne kadar maaş katı cezası,

3 - Kaymakamlar ve emniyet müdürleri ve polis mekteb ve enstitüsü müdürleri :

Başkomiser ve muadili derecede olan (dahil) emniyet teşkilâtı mensublarına,

İhtar, tevbih, üç güne kadar maaş katı cezası.

4 - Emniyet âmirleri, başkomiserler, komiser ve komiser muavinleri :

Resen vazife gördükleri yerlerde olmak şartile, polis memurları ve muadili derecede olan emniyet teşkilâtı mensublarına, ihtar ve tevbih cezaları,

Bu cezalar bir sene içinde tekerrür etmedikçe sicile geçirilmez. İptidaen veya intihâen hiç bir mercide itirazın tetkik edilemez.

Emniyet teşkilâtı mensublarının sicilleri

MADDE 93 — Emniyet teşkilâtı mensublarının sicillerini hangi makamlar tarafından hangi

B. E.

mevcud olduğu takdirde cezaları valilerin veya emniyet umum müdürlüğünün teklifi üzerine Dahiliye vekili tarafından bir derece tenzil edilebilir.

7 - Memuriyetten ihraç : bu ceza, memurun kanununun umumî hükümleri dairesinde tatbik edilir.

MADDE 83 — Gerek inzibat komisyonları tarafından ve gerek salâhiyet dairesinde resen verilecek inzibat cezalarını icab ettiren fiil ve hareketlerin ne olduğunu ve cezaların derece ve miktarı, polis mesleğinin haiz olduğu hususiyet ve ehemmiyet gözetilerek tanzim edilecek nizamnamede tayin olunur. Memuriyetten ihraç cezası müstesnadır :

MADDE 84 — Inzibat cezasını resen vermek hususundaki salâhiyet derecesi aşağıda gösterilmiştir :

1) Dahiliye vekili :

Emniyet müdürü ve muadili derecede olan bütün emniyet teşkilâtı mensublarına,
İhtar, tevbih, maaş katı cezası.

2) Vilâyetler idaresi kanununda valilere verilen salâhiyet baki kalmak şartile valiler ve emniyet umum müdürü - baş komiser ve muadili ve daha aşağı derecede olan emniyet teşkilâtı mensublarına ihtar, tevbih, 10 günlüğe kadar maaş katı cezası,

3) Kaymakamlar ve emniyet müdürleri ve polis mekteb ve enstitüsü müdürleri :

Başkomiser muadili ve daha aşağı derecede olan emniyet teşkilâtı mensublarına, ihtar, tevbih, üç günlüğe kadar maaş katı cezası,

4) Emniyet âmirleri ve komiserler :

Resen vazife gördükleri yerlerde olmak şartile, polis memurları ve muadili ve daha aşağı derecede olan emniyet teşkilâtı memurlarına ihtar ve tevbih cezaları.

Bu cezalar katidir. Bir sene içinde tekerrür etmedikçe sicile geçirilmez.

Emniyet teşkilâtı memurlarının sicilleri

MADDE 85 — Emniyet teşkilâtı memurlarının sicillerini hangi makamlar tarafından han-

Da. E.

zamanlarda ve ne suretle verileceği ve siciller ile mahrem dosyaların tesbit ve tasnif usulleri emniyet teşkilâtı sicil nizamnamesi ile tayin edilir.

Para mükâfatı

MADDE 94 — 1475 sayılı kanunun hükümlerinden başka aşağıdaki hallerde dahi mükâfat verilir:

A - Memleketin emniyet ve asayışı ve Devletin menfaatleri ve efradın mal, can ve iffetini koruyucu yüksek hizmetleri görülenlere emsal hasılı üzerinden bir maaş nisbetinde.

B - Fevkalâde ahvalde hayatını tehlikeye koyarak büyük yararlıklar gösterenlere emsal hasılı üzerinden iki maaşdan bir senelik maaş miktarına kadar.

Melbusat ve teçhizat ve tedavi

MADDE 95 — Emniyet teşkilâtının kara, deniz ve hava hizmet ve nakil vasıtaları bedelleriyle bunların bilumum sarfiyatı ve mütehasıs ve müstahdemlerinin ücretleri ve muhabere tenvir, teshin, fennî vasıtalar, mefruşat, kırtasiye, polis memur ve komiserlik derecelerine dahil olanların ve ayrıca polis kıyafet nizamnamesiyle kendilerine elbise ve teçhizat verilmesi kabul edilen emniyet teşkilâtı mensublarının melbusat ve hayvan yem bedelleri, hastalananların ilaç ve tedavi masrafları, kullanılacak polis köpek ve muhabere kuşları mübayaa ve tedavi ve iâşe ve diğer canlı ve cansız vasıtaların masrafları umumiyetle Devlet tarafından verilir.

MADDE 96 — Polis memurları ve komiserlerinden kanunî evsafa hayvan tedarik edenler ihtiyaç halinde atlı polis sınıfına nakledilirler. Bunların hayvan yem bedelleri Devletçe temin olunur.

MADDE 97 — Hastalanan polis mensublarından ayakta ve evlerinde tedavileri kabul olunanların ilaç masrafları emniyet umum müdürlüğü bütçesinden tesviye olunur. Hastaneye sevkile tedavilerine lüzum gösterilenler Devlet hastanelerile hususî idarelere ve belediyelere aid hastanelere yatırılır. Ve meccanen te-

B. E.

gi zamanlarda ve ne suretle tutulacağı ve siciller ile mahrem dosyaların tesbit ve tasnif usulleri emniyet teşkilâtı sicil nizamnamesi ile tayin edilir.

Para mükâfatı

MADDE 86 — Dahiliye encümeninin 94 nci maddesi aynen.

Melbusat ve teçhizat ve tedavi

MADDE 87 — Dahiliye encümeninin 95 nci maddesi aynen.

MADDE 88 — Dahiliye encümeninin 96 nci maddesi aynen.

MADDE 89 — Dahiliye encümeninin 97 nci maddesi aynen.

Da. E.

davi olunurlar.

Staj maksadile yabancı memleketlere gönderilenlerin ve orada hastalananların tedavi ücretleri Devletce verilir.

MADDE 98 — Meslek mensublarının hizmet esnasında ve tekaüdlüklerine her türlü zarurî ihtiyaçlarını karşılamak ve varidatı sandığa dahil olanlar tarafından temin olunmak üzere emniyet umum müdürlüğünce bir polis bakım ve yardım sandığı kurulur. Bu sandığa aid esaslar nizamname ile tesbit olunur.

Müteferrik hükümler

MADDE 99 — Vasıtalı polis memurluğuna alacaklar arasında askerliğini vasıtalı sınıflarda ikmal etmiş olanlar tercih edilir.

MADDE 100 — Polis enstitüsü ilk kısmından ve polis mekteplerinden her sene çıkan stajiyer polislerden münasib miktarı, emniyet umum müdürlüğünce tefrik edilerek staj görmek üzere Ankara, İstanbul ve İzmir vilâyetlerine gönderilir. Bunların maaşları emniyet umum müdürlüğü bütçe maaş tasarruflarından verilir.

MADDE 101 — Bu kanunun tatbik şekilleri hakkında nizamnameler yapılır.

MADDE 102 — 2049, 2050, 2352 sayılı kanunlar ve polis nizamnamesi ile 2531 sayılı kanunun emniyet ve polis teşkilâtı hakkındaki hükümleri mülğadır.

MADDE 103 — Emniyet teşkilâtı kadroları bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde gösterilmiştir. İcabında bu kadroda yazılı memuriyetlerden birinde daha küçük bir memurun istihdamı caizdir. Bu suretle istihdam olunanlara 1452 sayılı kanunun müsaid olduğu derecede maaş verilir.

MADDE 104 — Emniyet umum müdürlüğü; merkez ve vilâyetler teşkilâtında maaş veya ücretle istihdam etmekte olduğu her hangi bir memur veya müstahdemi, ifası emniyet umum müdürlüğüne aid bir iş için orada emniyet teşkilâtı ve münhal vazife bulunub bulunmamasile mukayyed olmaksızın, kadroda gösterilen tahsisat ile dilediği yerde kullanabilir.

B. E.

MADDE 90 — Meslek memurlarının hizmet esnasında ve tekaüdlüklerinde her türlü zarurî ihtiyaçlarını karşılamak ve varidatı sandığa dahil olanlar tarafından temin edilmek üzere Emniyet umum müdürlüğünce bir (Polis bakım ve yardım sandığı) kurulabilir.

Bu sandığa aid esaslar nizamname ile tesbit edilir.

Müteferrik hükümler

MADDE 91 — Dahiliye encümeninin 99 ncü maddesi aynen.

MADDE 92 — Polis enstitüsü ilk kısmından ve polis mekteplerinden her sene çıkan stajiyer polislerden münasib miktarı, Emniyet umum müdürlüğünce tefrik edilerek staj görmek üzere Ankara, İstanbul ve İzmir vilâyetlerine gönderilir.

MADDE 93 — Dahiliye encümeninin 101 nci maddesi aynen.

MADDE 94 — Dahiliye encümeninin 102 nci maddesi aynen.

MADDE 95 — Dahiliye encümeninin 103 ncü maddesi aynen.

MADDE 96 — Dahiliye encümeninin 104 ncü maddesi aynen.

Da. E.

Muvakkat maddeler

MUVAKKAT MADDE 1 — Bu kanuna bağı kadrolar her sene bütçesine konacak tahsisatın miktarına göre beş sene zarfında tatbik edilecektir. Her sene bu kadroların hangi kısımlarının tatbik edileceğini Dahiliye vekili tayin eder.

MUVAKKAT MADDE 2 — Bu kanunun neşri tarihinde vilâyetlerde mevcut olan emniyet memurlukları, o vilâyette emniyet müdürlüğü teşkilâtı yapılmıca kadar emniyet âmiri tarafından idare olunur.

MUVAKKAT MADDE 3 — Halen hizmette bulunan memurların bu kanun hükmüne göre muadili dereceleri aşağıda gösterilmiştir:

- 1 - Üçüncü komiserler : Komiser muavinliği
- 2 - Üçüncü komiserler : Komiserlik
- 3 - Birinci komiserler : Başkomiserlik
- 4 - Birinci sınıf emniyet memuru ve bu derecede olan diğer memurlar : Birinci sınıf emniyet âmirliği
- 5 - İkinci sınıf emniyet memuru ve bu derecede olan diğer memurlar : İkinci sınıf emniyet âmirliği

Merkez memurları başkomiser olarak istihdam edilirler ve münhal vukuunda tercihan tayin edilmek üzere ikinci sınıf emniyet âmirliği hakkını iktisab ederler.

B. E.

Muvakkat maddeler

MUVAKAT MADDE 1 — Bu kanuna bağı (1) sayılı cetveldeki kadrolar her sene bütçesine konacak tahsisatın miktarına göre beş sene zarfında tatbik edilir. Bu kanuna bağı (2) sayılı cetvelde derece, aded ve maaşları gösterilen memuriyetler 1937 malî yılı muvazenei umumiye kanununa bağı (L) cetveline ve (3) sayılı cetvelde aded ve ücretleri yazılı hizmetler mezkûr kanunun (D) cetvelinin Emniyet işleri umum müdürlüğü kısmına ilâve edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 2 — Bu kanunun meriyeti tarihinde vilâyetlerde mevcut olan emniyet memurlukları, o vilâyette emniyet müdürlüğü teşkilâtı yapılmıca kadar emniyet âmiri tarafından idare olunur.

MUVAKKAT MADDE 3 — Halen hizmette bulunan memurların bu kanun hükmüne göre muadili dereceleri aşağıda gösterilmiştir:

- 1 - Üçüncü komiserler: komiser muavinliğine,
- 2 - İkinci komiserler: komiserliğe,
- 3 - Birinci komiserler: başkomiserliğe,
- 4 - Birinci sınıf emniyet memuru ve birinci sınıf polis müfettiş muavini ve bu derecede olan diğer memurlar: birinci sınıf emniyet âmirliğine,
- 5 - İkinci sınıf emniyet memuru ve polis müfettiş muavini ve bu derecede olan diğer memurlar: ikinci sınıf emniyet âmirliğine,
- 6 - Birinci sınıf emniyet müdürlüğü: ikinci sınıf emniyet müdürlüğüne,
- 7 - İkinci sınıf emniyet müdürlüğü: üçüncü sınıf emniyet müdürlüğüne,
- 8 - Üçüncü sınıf emniyet müdürlüğü: dördüncü sınıf emniyet müdürlüğüne,
- 9 - Merkez memuru: tetkik baş memurluğuna,
- 10 - Birinci, ikinci sınıf memurlar tetkik memurluğuna tekabül eder.

Kadroda müstahdem ve yukarıda unvan ve muadelet dereceleri gösterilen memurlar yeni derece maaşlarını alırlar.

Polis merkez memurları başkomiser olarak istihdam edilirler. Ve münhal vukuunda terci-

Da. E.

MUVAKKAT MADDE 4 — Bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren iki sene zarfında ve yalnız bir defaya mahsus olmak üzere emniyet umum müdür muavinliği, emniyet başmüfettiş ve müfettişleri teftiş heyeti reisliği, emniyet umum müdürlüğü daire reislikleri, polis enstitüsü ve mekteb müdürlükleri ve muallimlikleri ve emniyet umum müdürlüğü şube müdürlükleri vazifelerine 1452 numaralı kanunun 8 nci maddesinde yazılı müddetleri ikmal etmeyenler dahi yüksek mekteb mezunu olmak şartile tayin olunabilirler ve kendilerine mezkûr kanun hükümleri dairesinde müstahak oldukları derece maaşı ve müddetlerini doldurdukça istihkak kesbedecekleri derece maaşı verilir. Şu kadar ki; müstahak oldukları maaş ile müstahdem buldukları derece maaşı arasındaki fark - mükteseb bir hak teşkil etmemek şartile - kendilerine ücret olarak verilir.

MADDE 105 — Bu kanun 30 mayıs 1937 tarihinden muteberdir.

MADDE 106 — Bu kanunun hükümlerini icraya Dahiliye, Maliye vekilleri memurdur.

B. E.

han tayin edilmek üzere ikinci sınıf emniyet âmirliği hakkını iktisab ederler.

MUVAKKAT MADDE 4 — Bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren iki sene zarfında yalnız bir defaya mahsus olmak üzere emniyet umum müdürlüğü muavinliği, emniyet baş müfettiş ve müfettişleri, teftiş heyeti reisliği, emniyet umum müdürlüğü daire reisleri ve Polis enstitüsü müdürlüğü vazifelerine 1452 numaralı kanunun 8 nci maddesinde yazılı müddetleri ikmal etmeyenler dahi yüksek mekteb mezunu olmak şartile tayin oluna/bilirler. Ve kendilerine mezkûr kanunun hükümleri dairesinde müstahak oldukları derece maaşı ve müddetlerini doldurdukça istihkak kesbedecekleri derece maaşı verilir. Şu kadar ki; müstahak oldukları maaş ile müstahdem buldukları derece maaşı arasındaki fark mükteseb bir hak teşkil etmemek şartile kendilerine ücret olarak verilir.

MUVAKKAT MADDE 5 — Emniyet umum müdürlüğü ile Ankara, İstanbul Emniyet müdürlükleri ve diğer vilâyet emniyet müdürlüklerinde ve kaza emniyet âmirliklerinde yazı, hesap, fen ve muhabere işlerinde halen müstahdem bulunan memurlarla bu kanunun meriyeti tarihinde ilk defa olarak alacak muamelât memurlarının bir defaya mahsus olmak üzere meslek derecelerini ve maaşlarını tesbit etmek ve bunları tayin etmek Emniyet umum müdürlüğüne aiddir. Bunlar tayin edildikleri derece maaşlarını alırlar.

MADDE 97 — Bu kanun 1 ağustos 1937 tarihinden muteberdir.

MADDE 98 — Bu kanunun hükümlerini icraya Dahiliye ve Maliye vekilleri memurdur.

Dahiliye encümeninin değiştirilişine bağlı

CETVEL

Emniyet umum müdürlüğü memurlar kadrosu

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
2	Emniyet umum müdürü	1	125
4	» » » muavini	2	90
4	Teftiş heyeti reisi	1	90
5	Daire reisi	4	80
6	Emniyet umum müdürlüğü şube müdürleri	11	70
8	» » » » Md. muavini	3	45
9	» » » » » »	3	40
6	Polis başmüfettişi	1	70
7	Birinci sınıf polis müfettişi	2	55
8	İkinci » » »	3	45
9	Üçüncü » » »	6	40
4	Ankara emniyet müdürü	1	90
4	İstanbul » »	1	90
5	Birinci sınıf emniyet müdürü	2	80
6	İkinci » » »	2	70
7	Üçüncü sınıf emniyet müdürü, emniyet müdür muavini	18	55
8	Dördüncü sınıf emniyet müdürü, emniyet müdür muavini, emniyet müdürlüğü şube müdürü	31	45
9	Beşinci sınıf emniyet müdürü, emniyet müdür muavini, emniyet müdürlüğü şube müdürü	39	40
8	Birinci sınıf emniyet âmiri, emniyet müdürlüğü şube müdür muavini	28	45
9	İkinci sınıf emniyet âmiri, emniyet müdürlük şube müdür muavini	41	40
10	Üniformalı ve sivil başkomiser	173	35
11	» » komiser	262	30
12	» » » muavini	840	25
14	Birinci sınıf üniformalı ve sivil polis memuru	3250	20
16	İkinci sınıf üniformalı ve sivil polis memuru	2233	16
7	Baştercüman	1	55
8	Tercüman	3	45
9	»	2	40
12	Müracaat memuru	1	25
7	Başhekim	3	55
8	Hekim	6	45
9	»	6	40
12	Kabile	1	25
14	»	1	20
16	»	1	16
12	Küçük sıhhat memuru	1	25
14	» » »	1	20
14	Nezarethane memuru	2	20

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
14	Tımarcı	1	20
10	Birinci sınıf muamelât memuru	20	35
11	İkinci » » »	40	30
12	Üçüncü » » »	80	25
14	Dördüncü » » »	180	20
16	Beşinci » » »	281	16

İstanbul polis mektebi

7	Müdür	1	70
9	Dahiliye müdürü	1	40
10	» başkomiseri	1	35
11	» komiseri	1	30
12	» » muavini	2	25
12	Kanunlar ve nizamlar muallimi	1	25
10	Ceza kanunu muallimi	1	35
10	Hekim ve hıfzıssıhha muallimi	1	35
10	Coğrafya, tarih muallimi	1	35
10	Belediye kanun ve nizamlar muallimi	1	35
10	Fotoğraf ve parmakizi muallimi	1	35
10	Makyaj, kıyafet, hüviyet değiştirme muallimi	1	35
10	Telgraf, telefon ve telsiz muhabere muallimi	1	35
10	Meslekî terbiye ve filî hizmet muallimi	1	35
11	Beden terbiyesi ve talim muallimi	1	30
11	Yazı muallimi	1	30
11	Motörlü vesaitin sevk ve idaresi muallimi	1	30
11	Binicilik muallimi	1	30
11	Yüzme ve kürek çekme muallimi	1	30
11	Muamelât memuru	1	30
12	» »	2	25
14	» »	6	20

Doktor, muallim, tercüman, kabile, sıhhiye memurları ve tımarcılara aslı maaşları ile emsali maaşlarının tutarının mecmuu ücret olarak da verilebilir.

4	Emniyet başmüfettişi	2	90
5	» müfettişi	2	80
6	» »	3	70
7	» »	2	55
8	» »	3	45
9	» »	2	40
10	» » muavini	2	35
11	» » »	2	30
6	Lâboratuar şefi (Kimyager)	1	70
7	» » (Kimyager muavini)	1	55
12	Teknik başmemuru	3	25

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
13	Fen memuru	5	22
14	Kâtib	5	20
15	Birinci sınıf tetkik memuru	12	17,5
16	İkinci » » »	12	16

Dahiliye encümeninin değiştirilmesine bağlı

[1] NUMARALI CETVEL

6	Enstitü müdürü	1	80
7	» » muavini	1	55
9	Dahiliye müdürü	1	40
9	Emniyet âmiri	1	40
10	Başkomiser	2	35
11	Komiser	4	30
11	Muamelât memuru	1	30
12	» »	1	25
14	» »	2	20
10	Hesab memuru	1	35
12	» kâtibi	1	25
14	» »	1	20
11	Mutemed	1	30
11	Levazım memuru	1	30
14	» kâtibi	1	20
12	Ambar memuru	1	25
14	» kâtibi	1	20
11	Eczacı	1	30
11	Lâboratuvar memuru	4	30

Müstahdemin

Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
Hademe	2	30
»	6	25
»	11	20
Kaloriferci	1	50
Kapıcı	1	30
Ahır	2	40
» yamağı	1	30
Bulaşıkçı	1	30
Çamaşırıcı	2	30
Ütücü	1	30

Dahiliye encümeninin değiştirilişine bağlı

[2] NUMARALI CETVEL

Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
<i>Mütehassıslar</i>		
Beledi işler mütehassısı	1	700
Fenni » »	1	700
Polis lâboratuvarları tatbikatı mütehassısı	1	700
Kriminoloji mütehassısı	1	700
İnce makyaj, kıyafet ve hüviyet değiştirme mütehassısı veya polis köpekleri mütehassısı	1	500

Bu mütehassıslardan biri aynı zamanda enstitü müdür müşavirliği yapacaktır.

Muallimler

Yüksek kısım :

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
7	Hukuku amme muallimi	1	55
7	Hukuku ceza ve tatbikatı cezaiye	1	55
7	Ceza muhakemeleri usulü kanunu muallimi	1	55
7	Tıbbı adlı	1	55
7	Kimyayı uzvı ve madeni muallimi	1	55
7	Fizik muallimi	1	55
7	Sıhhat bilgisi muallimi (Mekteb hekimliği de yapar)	1	55
7	Siyasî tarih muallimi	1	55
7	İktisad ve malî kanunlar muallimi	1	55
7	Umumî ve hususî hukuku düvel muallimi	1	55
7	Kanunu medeni muallimi	1	55
7	Haber alma muallimi	1	55

İlk ve orta kısım

10	Türk dili ve kitabet muallimi	1	35	
10	Kanunlar ve nizamlar »	1	35	
10	Ceza tatbikatı muallimi	1	35	
10	Telgraf, telefon, telsiz muhabere usulleri mu- allimi	1	35	
10	Motörlü vesait	Muallimi	1	35
10	Binicilik	»	1	35
10	Ešliha ve atıř	»	1	35
10	Hesab	»	1	35
10	Coğrafya ve tarih	»	1	35
10	Belediye kanun ve nizamlar	»	1	35
10	Beden terbiyesi	»	1	35
10	Fotoğraf ve parmakizi ve mülâj »	1	35	

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
10	Yüzme muallimi	1	35
10	Haber alma	1	35
11	Meslekî terbiye ve filî hizmet	1	30

Masarifi daim

	Lira
Memurlar maaşı	28 296
Muallimler maaşı	39 420
Mütehasıslar ücreti	39 600
Müstahdemin ücreti	4 260
150 namzed talebenin dahilî ve haricî elbise, kaput ve ayakkabıları masrafı	6 000
150 talebenin iç çamaşır ve havluları	1 550
350 talebe iâşe masrafı	36 000
Orta ve yüksek kısımlara getirilecek 150 memurun harcirahları	32 000
Müstahdeminin melbusatı	700
Masarifi idare (Tenvir, teshin, kırtasiye, müteferrika dahildir.)	
Yekûn	198 326

Bütçe encümeninin değiştirilişine bağlı

CETVEL No. [1]

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
2	Emniyet umum müdürü	1	125
4	» » » muavini	2	90
4	Emniyet umum müdürlüğü polis teftiş heyeti reisi	1	90
5	Emniyet umum müdürlüğü daire reisleri	4	80
6	Emniyet umum müdürlüğü şube müdürleri	11	70
4	Emniyet başmüfettişi	2	90
5	» polis başmüfettişi	1	80
5	» başmüfettişi	2	80
6	Birinci sınıf emniyet polis müfettişi	2	70
6	Emniyet müfettişi	3	70
7	İkinci sınıf emniyet polis müfettişi	3	55
8	Üçüncü » » » »	3	45
7	Emniyet müfettişi	2	55
8	» »	3	45
9	» »	3	40
10	» » muavini	2	35
11	» » »	2	30
4	Ankara ve İstanbul emniyet müdürleri	2	90
5	Birinci sınıf emniyet müdürü	8	80
6	İkinci » » » ve Ankara, İstanbul emniyet müdür muavinleri	17	70
7	Üçüncü sınıf emniyet müdürü ve An- kara, İstanbul emniyet müdürlükleri şube müdürleri	30	55
8	Dördüncü sınıf emniyet müdür ve em- niyet müdürlükleri müdür muavinleri ve emniyet müdürlükleri şube müdür- leri	24	45
8	Birinci sınıf emniyet âmiri, emniyet müdürlükleri muavinleri, emniyet müdürlükleri şube müdürleri ve şube müdür muavinleri	41	45
9	İkinci sınıf emniyet âmiri, emniyet müdürlükleri muavinleri, emniyet mü- dürlükleri şube müdürleri ve şube mü- dür muavinleri	69	40
10	Uniformalı ve sivil başkomiser	165	35
11	Uniformalı ve sivil komiser	295	30
12	» » » » muavini	869	25
14	» » » polis	5624	20

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
12	Tetkik başmemuru	3	25
12	Fen memuru	5	25
14	Kâtib	5	20
14	Tetkik memuru	21	20
7	Lâboratuar şefi	1	55
7	Baştercüman	1	55
8	Tercüman	3	45
7	Tercüman	2	40
12	Müracaat memuru	1	25
7	Baş hekim	3	55
8	Hekim	2	45
9	Hekim	2	40
12	Kabile	1	25
14	Kabile	1	20
16	Kabile	1	16
12	Sıhhat memuru	1	25
14	» »	1	20
14	Nezarethane memuru	2	20
14	Timaracı	1	20
10	Birinci sınıf muamelât memuru	25	35
11	İkinci » » »	47	30
12	Üçüncü » » »	89	25
14	Dördüncü » » »	192	20
16	Beşinci » » »	281	16

Istanbul polis mektebi

6	Müdür	1	70
9	Dahiliye müdürü	1	40
10	Dahiliye başkomiseri	1	35
11	Dahiliye komiseri	1	30
12	Dahiliye komiser muavini	2	25
10	Kanunlar ve nizamlar muallimi	1	35
10	Ceza kanunlar muallimi	1	35
7	Mekteb hekimi ve hıfzıssıhha muallimi	1	55
10	Coğrafya ve tarih muallimi	1	35
10	Belediye kanun ve nizamlar muallimi	1	35
10	Fotoğraf, parmakizi muallimi	1	35
10	Makyaj ve kıyafet, hüviyet değiştirme muallimi	1	35
10	Telgraf, telefon, telsiz muhabere usulleri muallimi	1	35
10	Meslekî terbiye, meslekî tarih ve hizmeti filiye muallimi	1	35
11	Beden terbiyesi ve talim muallimi	1	30
11	Yazı muallimi	1	30

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
11	Motörlü vesaitin sevk ve idaresi muallimi	1	30
11	Binicilik muallimi	1	30
11	Yüzme ve kürek çekme muallimi	1	30
11	İkinci sınıf muamelât memuru	1	30
12	Üçüncü sınıf muamelât memuru	2	25
14	Dördüncü sınıf muamelât memuru	6	20
<i>Ankara polis enstitüsü</i>			
5	Enstitü müdürü	1	80
7	» » muavini	1	55
9	Dahiliye müdürü	1	40
10	Başkomiser	2	35
11	Komiser	4	30
10	Birinci sınıf muamelât memuru	1	35
11	İkinci sınıf muamelât memuru	3	30
12	Üçüncü sınıf muamelât memuru	3	25
14	Dördüncü sınıf muamelât memuru	5	20
11	Eczacı	1	30
11	Lâboratuar memuru	4	30
7	Hukuku esasiye muallimi	1	55
7	Hukuku ceza muallimi	1	55
7	Ceza nühakemele ri usulü kanunu ve ceza tatbikatı muallimi	1	55
7	Tıbbî adlî ve sıhhat bilgisi muallimi	1	55
7	Kimyayı uzvî ve madenî muallimi	1	55
7	Fizik muallimi	1	55
7	Hukuku idare muallimi	1	55
7	Siyasî tarih muallimi	1	55
7	İktisad bilgileri ve malî kanunlar muallimi	1	55
7	Umumî ve hususî hukuku düvel muallimi	1	55
7	Medenî hukuk muallimi	1	55
7	Haber alma muallimi	1	55
10	Türk dili ve kitabet muallimi	1	35
10	Kanunlar ve nizamlar muallimi	1	35
10	Ceza tatbikatı muallimi	1	35
10	Telgraf, telefon ve telsiz muhabere usulleri muallimi	1	35
10	Motörlü vesait muallimi	1	35
10	Binicilik muallimi	1	35
10	Esliha ve atış muallimi	1	35
10	Hesab muallimi	1	35
10	Coğrafya, tarih muallimi	1	35
10	Belediye kanun ve nizamlar muallimi	1	35

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
10	Fotoğraf, parmakizi ve mülâj muallimi	1	35
10	Yüzme muallimi	1	35
10	Haber alma muallimi	1	35
10	Meslekî tarih ve terbiye muallimi	1	35

Doktor, muallim, tercüman, kabile, sıhhiye memurları ve tımarcılara maaşları emsal hasılı ücret olarak da verilebilir.

Bütçe encümeninin değiştirilişine bağlı

CETVEL No. [2]

5	Emniyet umum müdürlüğü daire reisleri	2	80
6	Emniyet U. müdürlüğü şube müdürleri	2	70
5	Emniyet polis baş müfettişi	1	80
7	İkinci sınıf emniyet polis müfettişi	1	55
8	Üçüncü » » » »	1	45
5	Birinci » » müdürü	7	80
6	İkinci » » »	7	70
7	Üçüncü » » »	17	55
8	Dördüncü » » »	1	45
8	Birinci » » âmiri	8	45
9	İkinci » » »	8	40
10	Uniformalı ve sivil baş komiser	14	35
11	» » komiser	30	30
12	Uniformalı ve sivil komiser muavini	70	25
14	Uniformalı ve sivil polis	942	20
10	Birinci sınıf muamelât memuru	10	35
11	İkinci » » »	16	30
12	Üçüncü » » »	30	25
14	Dördüncü » » »	168	20
16	Beşinci » » »	200	16
10	Belediye kanun ve nizamlar muallimi	1	35
10	Telgraf, telefon ve telsiz muhabere usulleri muallimi	1	35
11	Beden terbiyesi ve talim muallimi	1	30
11	Yazı muallimi	1	30
11	Motörlü vesaitin sevk ve idaresi muallimi	1	30
11	Binicilik muallimi	1	30
11	Yüzme ve kürek çekme muallimi	1	30
12	Üçüncü sınıf muamelât memuru	1	25
14	Dördüncü » » »	5	20

Bütçe encümeninin değiştirilmesine bağlı

CETVEL No. [3]

Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
Hademe	2	30
»	6	25
»	11	20
Kaloriferci	1	50
Kapıcı	1	30
Aşçı	2	40
» yamağı	1	30
Bulaşıkçı	1	30
Çamaşırçı	2	30
Ütücü	1	30

